

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΟΥ ΕΝ ΑΥΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΟΜΜΕΝΑ Ἡ ΑΚΟΤΑ ΜΑΛΛΙΑ;

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΑΧΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ
ΕΙΣ ΕΝΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Υπό την Τραπεζικήν και οικονομολογικήν ιδιοφυΐαν, πλουτισμένην και ανυψωμένην και από καλλιτεχνικάς και ανθρωπιστικάς ροπάς, τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. ΛΟΒΕΡΔΟΥ, δικαίως κατέκτησε και κατακτᾷ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγάπην του, διὰ τὸ τόσον εὐεργετικὸν αὐτῆς «ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ», τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον σᾶς δίδει τόκον 4 °), ὄχι μόνον σᾶς δίδει τὰ χρήματά σας ὅταν θέλετε νὰ τὰ πάρετε, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον καὶ ἂν τυχὸν ἀρρωστήσετε σᾶς δίδει δωρεὰν ἀποζημίωσιν καὶ ἀκόμη ἂν σᾶς συμβῇ ἀνεπανόρθωτον ἀτύχημα, δίδει εἰς τὴν οἰκογένειάν σας ἀποζημίωσιν !

Αὐτὸ τὸ μέγα εὐεργέτημα μόνον στὴν

ΛΑΪΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ θὰ τὸ βρῆτε.

ΙΔΡΥΘΗ
ΕΝ
ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
1912

Ἐνερτήριο

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΚΑΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ.ΒΟΥΤΕΤΑΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΑΝΥΨΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΓΟΥΛΙΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΦΩΣ

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΦΩΣ

Ε.

Η ΓΛΗ, Η ΖΩΗ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ

Τὸ πρόβλημα τῆς ἐξελίξεως

Ὅτι ὑπάρχει ἐξέλιξις τῶν ὄντων, εἶναι βέβαιον καὶ ἐκκριβωμένον ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης. Ἀλλὰ ποῖοι εἶναι ἀκριβῶς οἱ παράγοντες τῆς ἐξελίξεως. τοῦτο εἶναι ὑπὸ ἐρευνᾶν καὶ συζητησὶν. Πῶς δὲ καὶ κατὰ ποῖον ἀκριβῶς τρόπον γίνεται αὕτη ἢ μεταμόρφωσις καὶ ἐξέλιξις τῶν εἰδῶν, ἢ ἐπιστήμη οὐδὲν δύναται νὰ εἴπῃ τὸ πρᾶγματι ἐκκριβωμένον.

Εἶναι εἰς πάντας γνωστὸν ὅτι τὸ πλείστον τῶν ἀπόψεων τοῦ Lamarck καὶ τοῦ marck Darwin, ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως ἔχει σήμερον ἀπορριβῆθαι ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, λεπτομεροῦς δὲ ἐπὶ τοῦτου δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ εὕρῃ εἰς τὴν μελέτην τοῦ κ. Ἀγγέλου Τανάγρα: Ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως. (Ψυχικαὶ Ἐρευναι 1925 σελ. 55). Ἐν τῇ ὁποίᾳ συνοψίζεται πῶς παρουσιάζεται σήμερον τὸ πρόβλημα τῆς ἐξελίξεως, ἐνώπιον τῆς ἐπιστήμης, μετὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν συγκεντρωθῆ ἕως τῶρα.

Ὁ ὕλισμός καὶ ἡ ἐξέλιξις

Ὁ ὕλισμός, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα σχηματίσας τὰς ἀπόψεις του, καὶ ἐπὶ τῶν τότε ἀνεπαρκῶν δεδομένων βασιθεῖς, ὑπεστήριξε, ὅτι ἡ ἐξέλιξις γίνεται τυχαίως καὶ μοιραίως, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἢ τὴν πῆσιν τῶν ἐξωτερικῶν παραγόντων καὶ μόνον, κατὰ μίαν μηχανικὴν, τρόπον τινά, ἀντιδράσιν τῶν ὁργανισμῶν εἰς τὰς ἐξωτερικὰς αὐτὰς ἀντιδράσεις ἢ πιέσεις. Εἶναι ἡ μηχανικὴ θεωρία τῆς ἐξελίξεως.

Ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἐξέλιξις

Ἐν τούτοις ἡ ἀχθύτερα μελέτη τοῦ προβλήματος, ἀπέδειξε ὅτι ἡ ἐξέλιξις εἶναι ἀδύνατον νὰ εἴναι μόνον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἢ τὴν πῆσιν

τῶν ἐξωτερικῶν παραγόντων. Ἄλλ' ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἐγγενὴς ζωτικὴ ἐνέργεια, συνεισφέρει ἐπίσης ἰσχυρὰν τὴν συμβολὴν τῆς, εἰς τὸ ἔργον τῆς προσαρμογῆς καὶ τῶν ἐξελικτικῶν μεταμορφώσεων.

Αἱ κυκλικαὶ περίοδοι

Ἐκ τῶν ἄλλου τὰ πειράματα τοῦ De Vries, ἀπέδειξαν ὅτι νέα εἶδη εἶναι δυνατόν νὰ ἐμφανίζονται ἀποτόμως, ἀνευ ἐνδιαμέσων μορφῶν. τὰ ὁποῖα καθίστανται ἀμέσως σταθερά, καὶ μεταδίδουν κληρονομικῶς τὰ χαρακτηριστικά των, ἀσχετῶς ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων. Εἶναι αἱ μεταπτώσεις, ἢ αἱ ἀπώττοι μεταλλάγαι τῶν εἰδῶν, ἢ μελέτη τῶν ὁποίων ἀνοίξε νέους ὁρίζοντας καὶ νέα ἐρωτηματικά εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἐξελίξεως.

Ἡ τελευταία ἀποψις τῆς ἐπιστήμης εἶναι ὅτι ἡ ἐξέλιξις δὲν εἶναι συνεχὴς, ἀλλὰ γίνεται κατὰ κυκλικὰς περιόδους κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ζωὴ παρουσιάζει αἰφνιδίως νέα εἶδη, νέους τύπους σταθεροῦς, οἱ ὁποῖοι μεταδίδουν τὰ χαρακτηριστικά των κληρονομικῶς. Αἱ ἐξωτερικαὶ ἐπιδράσεις, ἢ ἐπιλογὴ καὶ ἡ προσαρμογὴ, θεωρεῖται σήμερον ὅτι εἶναι δευτερεύουσαι λεπτομέρειαι τοῦ προβλήματος τῆς ἐξελίξεως καὶ οὐδὲν ἐξηγοῦν τὴν ἐξέλιξιν.

Ἡ ἀπόρριψις ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης τῆς μηχανικῆς θεωρίας.

Εἰς τὸ ἐσχάτως ἐκδοθέν σπουδαίτατον σύγγραμμα τοῦ Γάλλου

καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Montpellier Louis Vialleton: Ἡ ἀρχὴ τῶν ζώντων ὄντων (l'origine des êtres vivants) σελ. 1364 365 συνοψίζονται ὡς ἐξῆς τὰ συμπεράσματα τῆς ἐπιστήμης.

«Υπάρχει μίᾳ ἐξέλιξις ἀναμφισβητήτως, αἱ διαδοχικαὶ ἀλλαγὴ σημειώνουσαι τὰς διαφορὰς περιόδους τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου καὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἐνδὸς ὅντος.

«Αὕτη ἡ ἐξέλιξις δὲν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς μηχανικῆς μεταμορφώσεως, εἶναι ἡ πραγματοποιησὶς δημιουργικῶν ἰδεῶν, πραγματοποιησὶς γενομένη μετὰ τὴν συνεργίαν πολλῶν παραγόντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ τῆς μηχανικῆς μεταμορφώσεως δὲν κατέχουν παρὰ μικρότατον μέρος.

«Ἡ μηχανικὴ θεωρία εἶναι ἀπολύτως ἀνίκανος νὰ ἐξηγήσῃ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ζώντος κόσμου.

Εἶναι μίᾳ θεωρία, τῆς ὁποίας ἡ ἀδυναμία νὰ δώσῃ ὅτι τῆς ἐξηγήσῃ, εἶναι κατάδηλος».

(Εἰς τὸ προσεχές συνέχεται.

Ὁ ἄνθρωπος κατὰγεται ἀπὸ τὸν πύθηκον, κλπ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΜΑΣ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς συνδρομητὰς μας, ὅσοι δὲν μᾶς ἔχουν ἀποστείλει τὴν συνδρομὴν των ἢ καὶ δὲν ἐπιδίδονται νὰ μᾶς τὴν ἀποστείλῃσιν ὁλόκληρον νὰ εὐαρεστηθῶσιν νὰ μᾶς ἀποστείλῃσιν τὴν ΛΗΞΑΝ ἡδη ταῖς ἡμέραις καὶ θὰ τοὺς εἴμεθα ὑποχρεοὶ διὰ τὴν ΕΜΠΡΑΚΤΟΝ προθυμίαν των ὅσοι τῶν σκοπῶν τοῦ Ἐνερτηρίου».

ΑΠΑΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΔΥΟ ΚΟΛΟΣΣΟΙ ΚΛΕΜΑΝΩ, ΜΠΑΛΝΤΟΥ'ΙΝ

Τόσον ο πρώην πρωθυπουργός της Γαλλίας, ο πολύς Κλεμανσώ, ο ήδη αείμνητος όσον και ο πρώην πρωθυπουργός της Μεγάλης Βρετανίας και ήδη υπουργός Μπαλτουίν, έπιασαν ένα πυρακτωμένον σίδερον και τόν κατάφεραν κατά της κεφαλής μας, της ελληνικής κακοκεφαλής μας. 'Ο μὲν Κλεμανσώ διὰ τῆς ἀκολούθου ἐλεεινολογικῆς του ἀποστροφῆς, εὐρισκουμένης εἰς τὴν μονογραφίαν του περὶ Δημοσθένους. «**Προωρισμένοι—οἱ "Ἕλληνες—ἀπὸ τὴν ἱστορίαν σας γιὰ τὰ μεγάλα ἔργα, δὲν μπορέσετε παρὰ μόνον νὰ τὰ συλλάβετε, νὰ τὰ ἐπιχειρήσετε, ὅχι νὰ τὰ πραγματοποιήσετε.**» 'Ο δὲ Μπαλτουίν, εἰς ἓνα ὑπέροχον λόγον του εἰς τὴν 'Εταιρίαν τῶν Κλασσικῶν σπουδῶν τοῦ Λονδίνου, ἥς εἶνε ἐπίτιμος Πρόεδρος, ἐκφωνηθέντα καὶ περὶ τοῦ ὁποίου, ὡς περισπουδάζοντος τὰ μάλα, θὰ ἀσχοληθῶμεν ἐκτενέστερα κάποτε, ἔδωκε σὲ δύο λόγια τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς πολιτικῆς μας ἱκανότητος, εἰπὼν: «**...Οἱ δὲ "Ἕλληνες δὲν κατῴρθωσαν νὰ ἔχουν πολιτικὴν ἐνότητα...**»

Ἀλλὰ διατὶ λοιπὸν νὰ μὴ μπορούμεν ποτε νὰ πραγματοποιήσωμεν τὰ μεγάλα ἔργα, παρὰ μόνον νὰ τὰ συλλαμβάνωμεν καὶ νὰ τὰ ἐπιχειροῦμεν κατὰ τὸν Κλεμανσώ καὶ διατὶ δὲν μπορέσαμεν ποτε νὰ φτιάσουμε πολιτικὴν ἐνότητα, πράγμα πού ἐκόστω ἐκάστοτε εἰς τοὺς "Ἕλληνας τὴν ὑποδούλωσιν των, τὸ φάγωμα τοῦ κεφαλιού των; Ποῖον εἶνε τὸ φθοροποιὸν ἐκτὶν μικρόβιον τὸ ὁποῖον μᾶς ἀποσυνθέτει ἢ μᾶλλον, δὲν μᾶς συνθέτει καὶ ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μας καὶ ἀπὸ μερικῆς φυλετικῆς μας ἰδιότητος, εἰμεθα προωρισμένοι γιὰ τὰ μεγάλα δὲν κατορθώνομεν νὰ τὰ πραγματοποιήσωμεν;

Ἡ διφυὴς ἑλληνικὴ ἰδιοσυμπερία, ἡ ἀπὸ μεγαλειώδους θεικῆς καὶ ἀποφθοροποιούσης ἀφρητικῆς ἰδιότητος συνυφασμένη, ἰδιότητες εἰς ἀντίθετα ἀποτελέσματα ὁδηγοῦσαι καὶ δι' ἀσβόλης πληροῦσαι αἱ δευτέραι, οὐ αἱ πρῶται τόσον θαυμασία λευκαίνουν,

ἡ τέτοια λοιπὸν, ἡ τόσον ἰδιορρυθμὸς ἑλλ. ἰδιοσυμπερία πῶς πρέπει νὰ καλλιεργηθῇ διὰ νὰ μὴ ἀποβαίνειν τόσον φθοροποιὸς εἰς ἐαυτὴν; Δὲν ὑπάρχει ἄραγε τρόπος ἂν ὅχι νὰ στραγγαλισωμεν, νὰ ἐξαφανίσωμεν τὰς φθοροποιούς αὐτῆς ἰδιότητας, τοῦλάχιστον νὰ τὰς δεσμεύσωμεν; νὰ τὰ περιορίσωμεν;

Ἡ θεραπευτικὴ, ἡ ψυχολογία, ἡ παιδαγωγικὴ, ὅλαι αὗται αἱ ἐπιστῆμαι μὲ τὰ γιγαντώδη ἄλλατα ποὺ ἔχουν κάμει ἐσχάτως, δὲν δύνανται ἄραγε νὰ ποῶσιν τίποτε, δὲν δύνανται νὰ μᾶς δώσουν τὴν συμβουλὴν των, τὴν συμβολὴν των διὰ τὴν ἐν λόγω δεσμευσίν των κακοποιῶν ἰδιοτήτων μας;

Ἴδου τὸν πανύψιστον τῶν ἑλληνικῶν προβλημάτων, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐρευνήθην συστηματικῶς ἐπιστημονικῶς, φυσιολογικῶς, ψυχολογικῶς καὶ ματολογικῶς, ἱστορικῶς, τοσαῦτα διέθροια ἀποτελέσματα ἐτέφερε καὶ ἐπιφέρει εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος. Καὶ ἀπὸ τὴν ἀνοιαν ἴσως τοῦτου ἢ κυριολεκτικῶς τὸν ἀπὸ τὴν μὴ ἑλληνικὴν προσπαθειαν ὅχι τὴν γιγαντιαίαν, ὁλλὰ τὴν συνισταμένην τῶν γιγαντιαίων προσπαθειῶν ἀποτελοῦσαν διὰ τὴν ἐπίλυσιν του, μὴ Φυλὴ, μὲ τὰς πανυψιστοτέρας ἰδιότητας, μὲ τὰς μεγαλειωδεστέρας ἀρετάς, ἀφίεται νὰ ταπεινωταὶ νὰ σμικρύνεται, νὰ συντριβεται, νὰ

ἀναγκάσεται ὁ δρόμος της, νὰ σκοντάφῃ εἰς τὰ μεγάλα πεπρωμένα της νὰ μὴ μπορῇ νὰ ἐπανθίσῃ εἰς τὰς μενῆας της ἰδιότητος, μόνον καὶ μόνον διότι ὁ ἄραξ ὁ ὁποῖος κατατρώγει ὅλας αὐτὰς τὰς ἰδιότητας, εὐρίσκεται μέσα εἰς τὴν Φυλὴν αὐτὴν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ σάρακα αὐτοῦ δὲν εὔρε τὸν τρόπον νὰ τὰ προλαμβάνη, νὰ τὰ ἐξουδετερώσῃ αὐτὴ.

Μὰ γιὰ τὸν περονόσπορον εὐρέθη τὸ φάρμακον, γιὰ τὴν κάμπλια ὡσαύτως εὐρέθη, καὶ γιὰ τὸν ἑλληνικὸν σάρακα δὲν θὰ βρεθῇ τίποτε;

Προσκαλοῦντες συναγεμὸν τῶν δυνατῶν ἑλληνικῶν μυαλῶν καὶ τῶν γεστῶν ἑλληνικῶν κεφαλῶν καὶ τῶν βαθεῖα μορφωμένων διανοῶν, ζητοῦμεν τὰς γνώμας τὰς νωμοτεύσεις τὴν συμβολὴν καὶ τὰ φῶτα πάντων τούτων διὰ τὸ ἐν λόγω πανύψιστον ἑλληνικὸν πρόβλημα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἔρευνα τοιούτων μεγάλων δυσερευνητῶν καὶ δυσεπιλύτων προβλημάτων ἀπαιτεῖ καὶ μακρότατον χρόνον καὶ ἐπιστημονικὰ φῶτα πλούσια καὶ προσπαθείας ἀκατοβλήτους καὶ ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν ἀνεξαντλήτους, ἀνατίθεται εἰς τὴν φιλοπατίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν νέων μας διὰ νὰ ἀποτελέσῃ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν κατὰ τὸν μακρὸν χρόνον τῆς σταδιοδρομίας των ἀντικείμενον σκέψεως καὶ ἐπιστημονικῆς συζητήσεως.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

Ἐπεριτμηθείσης τῆς λίρας ὑποδιβάζομεν τὴν συνδρομὴν τοῦ Ἐγερτηρίου εἰς τὴν Ἀγυπτὸν καὶ Ἀφρικὴν ἐν γένει εἰς εἴκοσι σελήνια μόνον.

"Ανθὴ καὶ λουλούδια, μωρὸν διὰ καὶ ὁμορφί-ες, λουλούδι-σμένες χαρές, ξεφουντωμένες καὶ ἀπλωμένες πέρα ὡς πέρα ὁμορφί-ες, καμάρωμα καὶ χάσμα τῆς δράσεως, ἀπόλαυσις τῆς δσφρήσεως, χαρὰ καὶ πανηγυρισμὸς τῶν αἰσθήσεων, χαρὰ καὶ μεταρσίωσις τοῦ νοῦ, χαρὰ καὶ εὐδαιμονικὴ ἀπόλαυσις τῆς ψυχῆς, χα-

ρὰ καὶ παντοῦ χαρὰ, χαρὰ σκορπισμένη ἀτάνω κάτω, ἐδῶθε κεῖθε, αὐτὰ ὅλα καὶ ἄλλα τόσα εἶνε τὰ δῶρα ποῦ μᾶς φέροι ἡ "Α ν ο ι ξ ι ς. Ἡ σὸν τοὺς Θεοὺς ὁμορφὴ ἂ ν ο ι ξ ι ς. Ποῦ ἔχει τὸν μεγάλον προορισμὸν ν' ἀνανεώσῃ τὴν Ζωὴν. Νὰ τὴν στολίσῃ μὲ τὴν ὁμορφίαν τῶν Οὐρανῶν καὶ νὰ τὴν προικίσῃ μὲ τὰ δῶρα τῶν Παραδείσων.

"Ω! τρισόμορφη "Ανοιξί! Σὲ αἰνοῦμεν καὶ σὲ ὑμνοῦμεν διότι ραντίζεις τὴν κουρασμένη ψυχὴ μας μὲ τὴν δροσίαν σου, τὴν ζωογονεῖς μὲ τὴν ὁμορφίαν σου, τὴν ἀναβαπτίζεις μὲ τὰ ὕδρα σου.

"Ω! Θεόκεμπτη "Ανοιξί. Ἐχε τὴν εὐλογία τῶν Θεῶν καὶ τὴν ἐγγνωμοσύνη τῆς κουρασμένης ψυχῆς μας."

***

"Ἀλλὰ γιατί, ὦ Τρισεύγενη "Ανοιξί, κάνεις τόσο γοργὸ τὸ διάβα σου; Γιατί μᾶς φεύγεις τόσο γρήγορα; Γιατί μόλις μαθαίνομε νὰ σὲ ἀπολαμβάνωμε, σὲ χάνομε; μαζὶ καὶ εἰς ὁμορφί-ες σου, τὰ χάδια σου καὶ εἰς χαρές σου καὶ ὅλα τὰ ἄλλα πλούσια δῶρα σου;

"Ω! καὶ ἄς μὴν ἦσουν τόσο βί-αστικὴ εἰς τὸ διάβα σου, ὦ πεντάμορφη "Ανοιξί!

"Ω καὶ ἄς μὴν ἐφεύγεις τόσο γρήγορα, παίροντας χαιρέκακα μαζί σου καὶ ὅλες τῆς ὁμορφί-ες καὶ ὅλες τῆς μωρῶδης καὶ ὅλες εἰς χαρές, ποῦ τόσον γιὰ μὴ καὶ μόνον στιγμὴ μᾶς ἰδῶρησες, ὦ σκληρὴ "Ανοιξί. Καὶ

ΧΙΝΔΕΡΜΠΟΥΡΓΚ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ

"Όταν εἶσαι ἀνθρώπος ποῖα καὶ ἂν εἶνε τὰ φρονή-ματά σου τὸ βάθρον σου σὲ ἀνεβάξει εἰς τὸν κοινὸν σίβασμόν.

"Απὸ ἓνα μεγάλον λαὸν μᾶς ἔρχεται μιὰ μεγάλη χειρονομία. Τὶ ἄλλο ἔχομεν ἡμεῖς οἱ μικροὶ νὰ κάμωμεν, παρὰ νὰ τὸν ζηλεύωμεν; Νὰ τὸν μιμηθῶμεν; ὅχι δά! θὰ ἦτο τοῦτο πολὺ καὶ νὰ τὸ φαντασθῶμεν κάν. Εἰμεθα τόσον ὀπίσω δυστυχῶς ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις ποὺ ὑπαγόρευσαν τὴν χειρονομίαν τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ, ὥστε οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων νὰ τὰς καταλαβαίνουν εἰς τὴν βαθύτεραν των ἐννοιαν ὅσον καταλαβαίνουν καὶ τὰ μεταφυσικὰ μυστήρια.

"Ὁ Στρατάρχης Χίντεμπουργκ ἀφοσιωμένος εἰς τὴν Γερμανικὴν Αὐτοκρατορίαν μέχρι μυελοῦ ὁστέων καὶ μὲ τὴν εἰλικρίνειαν ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς κατ' οὐσίαν γενναίους. Ἡ Αὐτοκρατορία ἔπεσεν καὶ ἀντ' αὐτῆς ἰδρύθη ἡ Δημοκρατία. Καὶ ὁ μέγας Γερμανικὸς λαὸς ἐκλέγει τὸν μέχρι μυελοῦ ὁστέων φιλοαυτοκρατορικὸν Χίντεμπουργκ Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας.

"Απὸ τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν δύο σημεία προκύπτουν ἄξια παρατηρήσεως ἐνδεικτικὰ δὲ τῆς ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς ὠριμότητος καὶ διαπαιδαγωγήσεως τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ. Ὁ Γερμανικὸς λαὸς ἐκτιμῶν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χίντεμπουργκ τὸν ἄνθρωπον, μὲ τὴν περεκτιμωτέραν ἐκδοχὴν τοῦ θεοῦ τοῦτου λαμβανόμενον, τὸν ἐξέλεξε Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας τοῦ λαοῦ νὰ ἐνδοιάσῃ μὴ τυχόν ὁ Χίντεμπουργκ φιλοαυτοκρατορικῶν φρονημάτων νὰ ὑπενόμενε τὴν Δημοκρατίαν ὅταν τοῦ ἐδίδοτο ἓνα τόσον μεγάλον ἀξίωμα τὸ ἀνώτερον ἀξίωμα τῆς Γερμανίας. Καὶ δὲν ἐνεδοίασεν ὁ γερμανικὸς λαὸς μήπως ὑπονομευθῇ ἡ νεοσύστατος Δημοκρατία του ἀπὸ τὸν φιλοαυτοκρατορικὸν Πρόεδρον τῆς διότι εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἄνθρωπον, πιστοποιημένον ἀπὸ δὴν του τὴν ζωὴν. Ἀνώτερον ἄνθρωπον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶνε πάντοτε βεβαίαι αἱ ὑπονομεύσεις, αἱ ἐκμεταλλεύσεις, οἱ δόλοι, καὶ αἱ ἀπάται καὶ μόνον ἡ πίστις καὶ

ἀφοῦ μᾶς στερήσῃς ἀπὸ τὰ πανέμορφα δῶρα σου, μᾶς ρίχνεις ἐπὶ ἀποβολομένους πᾶ στο μαρμαρενὸ φθινόπωρον καὶ σὲ λίγο στὰ παγερά ψυχρὰ τοῦ ἀπαίσιου Χειμῶνα! Τὸ παράπονο μᾶς εἶνε ἀπέραντο, σκληρὸ "Ανοιξί!

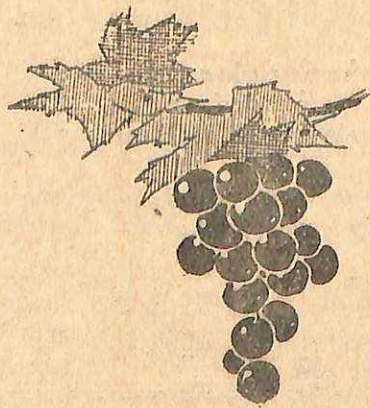
εἰλικρινῆς ἐκτέλεσις τῆς ἐντολῆς ἡ ὁποία ἐκάστοτε τοῦ ἀνατίθεται, ἀποτελεῖ δι' αὐτὸν ἀπαράβατον ἠθικὸν νόμον, ὁ ἀπαρέγκλιτος σεβασμὸς τοῦ ὁποίου παντοῦ καὶ πάντοτε τοῦ δίδει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνωτέρου ἀνθρώπου.

Τὸ δεῦρον σημεῖον εἶνε ὅτι ἐὰν ὁ Γερμανικὸς λαὸς ἀπέδειξεν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Χίντεμπουργκ ἀνωτέραν πολιτικὴν ἀντίληψιν διὰ νὰ τιμῇ ἓνα ἀντιφρονούντα πρὸς αὐτὸν μὲ τόσον ἐξαιρετικὴν τιμὴν καὶ ὁ Χίντεμπουργκ ἐφάνη ἀντάξιός τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς χώρας του, ὑποτάξας ὡς πράττουν μόνον οἱ ἠθικῶς μεγάλοι—ἐαυτόν, τὰ φρονήματα του, τὰ αἰσθητά του εἰς τὸ καθῆκον τὸ ὁποῖον τοῦ ἐδημιούργει ἡ ψήφος τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ.

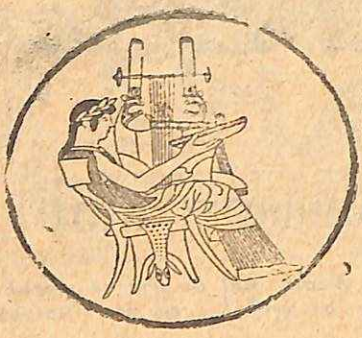
"Ἕλληνοπαῖδες... Ὑποκλιθεῖτε μὲ τὴν εὐλαβεστέραν σας ὑπόκλισιν πρὸ τῶν τοιούτων ἀντιλήψεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας μόνον ἐκκολάπτεται μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν «ἡ καλλιτέρα αὐριον».

"Εμβολιάσετε τοὺς ἑαυτοὺς σας μὲ τὰς ὑψηλὰς αὐτὰς ἀντιλήψεις, ἐξ οὗου δῆποτε σημείου τῆς ὑδρογείου σφαίρας καὶ ἂν προσέρχωνται, ἐὰν διακρίσθη ἀπὸ τὸν πόθον νὰ κάμει τὴν ποσοτικῶς μικρὰν πατρίδα σας, ποιοτικῶς μεγάλην καὶ ζηλευτὴν ὅπως καὶ ἄλλοτε ποτὲ ἦτο.

"Ἀλλὰ ὁ πόθος οὗτος ὁ τόσον ὑψηλὸς καὶ ὠραῖος δὲν ἀξίζει ἄραγε ν' ἀποτελέσῃ τὸ εὐγενέστερον ὄνειρον τῆς ζωῆς σας;

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΛΑΝΗ

Ο περισσότερος δια να μὴ εἴπω-
μεν σχεδὸν ὅλος, ὁ κόσμος νομίζει
ὅτι ὁ πλοῦτος φέρει τὴν εὐτυχίαν.
Καὶ μοχθεῖ καὶ ἀγωνίζεται καὶ σκο-
τώνεται καὶ ἐγκληματεῖ πολλάκις,
διὰ τὴν ἀποκτήσιν. Καὶ τὸ φρικα-
λέον ὅτι ὅσον περισσότερον τὸν ἀπο-
κτᾷ, τόσον περισσότερον τοῦ ἐγείρε-
ται ἡ βρεξις διὰ τὴν μεγαλυτέραν συ-
σώρευσιν τοῦ, τόσον περισσότερον γί-
νεται ἀπληστος. Ἰδοὺ ἡ μεγάλη καὶ
δυσχερὴς νόσος τοῦ ἀνθρώπου: Ἡ ἀ-
πληστία, τὴν ὁποίαν τόσον ἐκαυτη-
ρίασεν ὁ Ἰησοῦς, ἡ κοινωνικὴ ἀλ-
ληλεγγύη, ἡ λογικὴ, ἡ Δικαιοσύνη,
ἡ ἀνθρωπιστικὴ ἀντίληψις.

Πόσον ἔμως ὅλος ὁ κόσμος αὐ-
τός ποῦ συγγέει τὸν πλοῦτον μὲ τὴν
εὐτυχίαν, πλανᾷται εἰς τὰ, μᾶς τὸ
πιστοποιεῖ ἡ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν αὐ-
τοκτονία τοῦ βαθυπλούτου Σουηδοῦ
Κρωίγερ, ὅστις διὰ τοῦ μεγάλου πλού-
του τοῦ ἐπηρεάζει τὰς χρηματαγο-
ράς τῶν δύο κόσμων. Ἀλλ' ἀντὶ ὁ
πλοῦτος τοῦ νὰ τοῦ φέρῃ τὴν εὐτυ-
χίαν, τοῦ ἔφερε τὴν δυστυχίαν, τὸν
ὠθησεν εἰς τὴν αὐτοκτονίαν.

Εἶναι λοιπὸν πλάνη μεγάλη καὶ
οἰκτρὰ νὰ ζητοῦμεν τὴν εὐτυχίαν
μας εἰς τὰ χρήμα, κατακυλώντες
ἐς αὐτὰ εἰς τὴν ἀπληστίαν, τὴν
πηγὴν αὐτῆς δλων τῶν κοινωνι-
κῶν θηριωδιῶν, τοῦ μίσους καὶ ἀλλη-
λοφαγώματος τῶν ἀνθρώπων.

ΙΔΟΥ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Εἰς ἓνα ἀγγλικὸν φορτηγὸν τὸ
ὁποῖον ἐφευγε ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ διὰ
τὴν Ρουμανίαν, ἓνας φτωχὸς Ρουμᾶ-
νός, μὴ ἔχων τὰ ναύλα τοῦ νὰ ἐπι-
στρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του, μῆκε
πρὸς εἰς τὸ Ἀγγλικὸν φορτηγόν.
Ἀμα ὅμως ἐξεκίνησεν τὸ φορτηγόν
ὁ φτωχὸς Ρουμᾶνός ἀνεκαλύφθη καὶ
ὁ πολιτισμὸς τῶν Κυβερνητῶν τοῦ
φορτηγοῦ τοῦς υπάργουσαν ὅχι νὰ
περιβάλλουν ἓνα ἀπελπισμένον ἀπὸ
τὴν ἐνδεσίαν καὶ τὴν στέρησιν ποῦ δὲν
εἶχε τὰ μέσα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν
πατρίδα του, ὅχι νὰ δώσουν χεῖρα
βοηθείας καὶ χωρὶς ζημίαν τῶν εἰς

ἓνα συνάνθρωπόν των, ἀλλὰ τοῦς ὁ
παγόρευσε ὁ πολιτισμὸς των νὰ τὴν
κρεμάσουν εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ φορτη-
γοῦ των, μὲ ἀναληθίαν ποῦ κατεβάζει
τὸν ἀνθρώπον πρὸ κάτω ἀπὸ τὸ κτήνος.

Αὐτὸς εἶναι λοιπὸν ὁ πολιτισμὸς
μας διὰ τὸν ὁποῖον ἐκαυχώμεθα; πο-
λιτισμὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιδείξεων,
μὲ ἀντάλλαγμα τὴν δημιουργουμένην
ψυχικὴν μας σκληρότητα καὶ ὠμό-
τητα, πολιτισμὸς ὁ ὁποῖος κατορθώ-
νει νὰ ἡμερώνῃ τὴν ἐξωτερικὴν μας
κόσμον καὶ νὰ ἀγριεύῃ τὸν ἐσωτερι-
κόν; πολιτισμὸς ὁποῖος ἀπεργάζεται
τὴν καταστροφὴν τῶν νεύρων, τῆς
ψυχῆς, τῆς γαλήνης, τῆς χαρᾶς τοῦ
ἀνθρώπου διὰ τὴν διευκολύνῃ κατό-
πιν, ἀφ' οὗ τὸν κατέστησεν ἐσωτερικὸν
ἐρεπίον, τὴν εὐκολωτέραν κίνησιν
τοῦ δι' ἀεροπλάνων, ὑπεδρυχίων, σι-
δηροδρόμων, αὐτοκινήτων;

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΞΙΟΜΙΜΗΤΟΝ Ω ΑΝΔΡΕΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙ!

... Ἰσως νὰ θεωρηθῇ ἀπίστευτον
ἀλλ' εἰς τὸ Παρίσι εὐρέθη καὶ ἓνας
ιδιοκτήτης—ὁ μόνος ἀσφαλὼς εἰς τὸν
κόσμον—ποῦ ἡλάττωσεν αὐτοπρα-
ρίτως τὰ νοίκια τὰ ἑποῖα τοῦ ἐπλή-
ρωναν εἰς ἐνοικιασताί του.

Δὲν πρόκειται περὶ παράφρο-
νος, ἀλλὰ τουναντίον περὶ γνωστο-
τάτου καὶ διακεκοῦς ἐπιστήμονος:
τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ καθηγητοῦ
τῆς Φιλοσοφίας κ. Ἀνρὺ Μπεργσόν.

Ὁ διάσημος φιλόσοφος ἐκλήρο-
νόμῃσε κατὰ Μάρτιον τοῦ παρελθόν-
τος ἔτους τὸ σπῆτι ἑνὸς ἀποθανόντος
συγγενοῦς του καὶ διεπίστωσε καὶ αὖ
τὴν εἰσπραξίν τῶν ἐνοικίων, ὅτι οἱ
ἐνοικιασताί του ἐπλήρωναν περισσό-
τερα ἀπ' ὅτι θὰ τοῦ ἐπέτρεπε τὸ ἡ-
θικόν του αἶσθημα νὰ τοῦς ζητήσῃ.
Ἐπειδὴ ἔμως ὁ κ. Μπεργσόν
δὲν εἶνε μόνον λογικὸς ἐπαδὸς τοῦ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΠΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΟΜΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Καντίου, ἐθεώρησε καθήκον τοῦ
ἀνακοινῶσαι εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, ὅτι
εὐρίσκει ὑπερβολικὰ τὰ ὅσα τοῦ δι-
δουν καὶ ὅτι τοῦ λοιποῦ υποβιβάζει
σημαντικῶς τὰ ἐνοικία τῶν.

Ἐὰν αὐτὸ τὸ ἔκαμνε κανεὶς ἄ-
γνωστος ιδιοκτήτης, οἱ συγγενεῖς του
θα τὴν ἐκλείναν τὴν ἐπομένην εἰς τὴν
φρενοκομίαν. Ἐπειδὴ ὅμως προκρί-
νεται περὶ τοῦ κ. Μπεργσόν, αἱ ἐφη-
μερίδες ἀρκούνται νὰ διαπιστώσουν
καταπληκτικὸν ὅτι εὐρέθη καὶ ἓνας
«δάσκαλος ποῦ δίδασκε καὶ νομὸν
ἐκρατοῦσε».

ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΒΙΒΛΙΑ

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας μὲ
ἐξήτησαν πληροφορίας, ποῦ καὶ πῶς
δυνάμει να προμηθευθῶν τα ἔργα
τοῦ ἐκλεκτοῦ ἡμῶν συνεργατοῦ καὶ
διαπρεποῦς ψυχολόγου κ. Αὐ. Αὐ. Αὐ.
νασοῦλη: «Ψυχοεκπαιδευτικὸν Συστή-
μα», καὶ «Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Ζω-
ην». Πληροφοροῦμεν ὅθεν τοὺς ἀνα-
γνώστεις μας ὅτι ἔχει ἀναλαβεῖ τὴν συ-
αουσιν των τοῦ ψυχοεκπαιδευτικοῦ ἡ-
στυτοῦν τῆς ἑλλάδος, ὁδ. Σανταροῦ
ἐν Πειραιεὶ, καὶ εἰς αὐτὸ θεὸν ναπα-
θυνοῦν ὅσοι ἐπισυμῶν να τα ἀπο-
κτήσουν, ἐμβάλλοντες τὴν ἀξίαν τοῦ
Δραχμᾶς 40 ἑκατοῦ (συμπεριλαμβαν-
νομένων τῶν ταχυδρομικῶν).

Συνιστῶμεν θερμῶς εἰς ὅλους τοὺς
ἀναγνώστεις μας τὴν ἀποκτησὶν τῶν
ἔργων αὐτῶν, τα ὅλοια πρέπει να ἐπι-
σελῶν εἰς καθεὶ ἐλληνικὸν σπῆτι, διὰ
τὴν ὕλην αἰσθάνων εἶναι ἐλαχιστὴ, εἰς
τὴν ἐσωτερικὴν των ἀξία εἶναι ἀνεκίμη-
τος. Θα σὰς διδάξουν κατὰ τροπὴν
συμφ καὶ εὐληπίον, τὴν ἐπιστημὴν
τῆς ζωῆς, ἡ ὅλοια οὐτε εἰς τὰς ἀνω-
τέρας σχολὰς δὲν διδάσκονται, τὸν τρο-
πον ν' ἀποφεύγετε τὰς ἀποτυχίας, τὴν
τὰς ἀτυχίας, τὰς αὐθεντίας καλῶν, καὶ
πῶς να βυθιστε ἐν ἐπιγνώσει προ-
μίας ἀνωτέρας ζωῆς, πρὸς τὴν πρῶ-
ματοποιήσιν ὅλων σὰς τῶν εὐγενῶν
πρώτων, τῶν ἀριων φιλοδοξιών.

Θεωροῦμεν κυνήκον μας νὰ ἐπι-
σώρῃμεν τὴν προσοχὴν των ἀναγνώ-
στων μας ἐπὶ των πολυτιμῶν αὐτῶν
βιβλίων, με τὴν βεβαιότητά ὅτι οὐδεὶς
ἀποκτήσιν καὶ τὰ μελετήσιν ὅτι μὴ
εὐγνώμωνήσιν.

ΤΟ ΕΓΕΡΤΗ ΡΙΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΖΩΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐπάρχουν τριγύρω μας ἀναρίθμητα
ἐκατομμύρια μικροοργανισμοὶ ποῦ εἶναι
ἀδύνατον νὰ τοὺς διακρίνωμεν καὶ μὲ τὸ
ἰσχυρότερον τηλεσκόπιον ἀκόμη. Ἡ διάρ-
κεια τῆς ζωῆς των εἶναι τόσον μικρὰ ποῦ
εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἀντιληφθῶμε ὅχι
καὶ μὲ τὴν αἰσθητήν μας ἢ μὲ τελειότε-
ρα μηχανικὰ μέσα ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ φαν-
τασία μας ἀκόμη. Εἰς τὸ ἀπρόσιτον
χοονικὸν διάστημα τοῦ ἐνὸς τρισχιλί-
ου τοῦ δωρολεῖον τὰ ζῶα αὐτὰ ζοῦν
παντρεύονται, γέννουν καὶ πεθαίνουν.

Ἐνα ἀπὸ τὰ φοβερώτερα ζῶα τῆς
ζούγκας εἶναι ὁ ὄφις κροταλίας. Τὸ ὄνο-
μά του τὸ ὀφείλουν σὲ με ἰκούς κροτῶ-
ντες δακτύλους ποῦ ἔχουν στὸ ἄκρον
τῆς οὐρᾶς των καὶ τοὺς ὁποῖους κυττοῦν
καὶ παρᾶγουν ἓνα κρότον ποῦ ἀκούεται
ἀπὸ ἀρκετὴ ἀπόσταση ὅταν εἶναι πεινα-
σμένοι. Τὸ δῆγμα ὡν εἶναι θανατηφό-
ρον. Σὲ διάστημα ἐνὸς δευ. ἐρολέτου στέλ-
λει αὐτὸν ποῦ θὰ δαγκᾷ στὸν ἄλλο
κόσμον.

Ὁ φοβερώτερος ἐχθρὸς τοῦ κροτα-
λίας εἶναι ἓνα ἄλλο φίδι ποῦ ὀνομάζεται
«μουσουρίνα». Τὸ δῆγμα ἡμῶν τοῦ κρο-
ταλίου δὲν φέρει καμμίαν εἰδραση στὸν
ὄργανισμὸ τῆς μουσουρίνας. Γιατὶ τοὺς
ἀγῶνας ποῦ συνάπτουν ἡ μουσουρίνα
βγαίνει σχεδὸν πάντοτε νικητὴς. Μετὰ
τὸ πέρας τῆς μάχης ὁ νικητὴς ἐξορ-
αὶ τὴν νίκην του καταπίνων τὸν ἀντίπαλόν
του ἀρχίζοντας ἀπ' τὴν κεφαλὴν.

Τῆς δικῆς μας τῆς ἐχίδνας ὁ φο-
βερώτερος ἐχθρὸς εἶναι ὁ... σκανιζό-
χοιρος. Τὸ δῆγμα τῆς ἐχίδνας δὲν τοῦ προ-
ξενεῖ τίποτι ἀπολύτως. Πλησιάζει σιγὰ
τὴν ἐχίδνα καὶ τὴν ἀρπάζει σφιχτὰ μὲ
τὰ δοντάκια του ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς οὐ-
ράς τῆς. Ἡ ἐχίδνα κατ' ἀρχὰς στρέφεται
καὶ ἐπιτίθεται μὲ τὴ κεφαλὴ ἐναντίον
τοῦ σκανιζοχοίρου ἀλλὰ προσκοῖνε πάντα
στὰ ἀγκάθια του.

Ἀρχίζει τότε ἓνα τρολλὸν τρέξιμο ἐλ-
πίζοντας νὰ ἀπαλλαγῇ μ' αὐτὸν τὸν τρο-
πον, ἀλλὰ μάταια. Σταματᾷ καὶ ξανα-
επιτίθεται. Ξαναρχίζει ἔπειτα τὸ τρολλὸ
τρέξιμο καὶ ὅτὸ τέλος πῆφτει νεκρὴ ἀπὸ
τὴν ἐξάντλησιν.

Οἱ ἐντομολόγοι βεβαίουν ὅτι τὸ πλε-
ον καταστρεπτικὸν ἐντομον εἶναι τὸ «δεν-
δροφθόρον» τὸ ὁποῖον παρατηρεῖται κυ-
ρίως εἰς τὰ δάση τῆς Βραζιλίας καὶ ὀνο-
μάζεται ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς «μανικόμε-
πας». Ἡ θήλη «μανικόμεπας» ἐναποθέ-
τὸ αὐγὸ τῆς ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τοῦ δένδρου.
καὶ ἐπὶ μίᾳ ὀπῆς μικρᾶς τὴν ὁποίαν
ἀνοίγει μὲ τὸ ἐπιμηκες ράμφος τῆς τὸ
αὐγὸ λόγω τῆς κατασκευῆς του κατέρχε-
ται κατὰ γρόμψιν εὐθείαν.

Ὅταν ἡ νύμφη βγεῖ ἀπὸ τὸ αὐγὸ
δὲν ἀκολουθεῖ τὴν ὁπὴν ποῦ αὐτὸ ἀνοίξε
ἀλλὰ κατασκευάζει νέαν ὁρίσιν ἀπὸ

τῆς ὁποίας βγαίνει. Τὸ δέντρο κατ' αὐ-
τὸν τρόπον καταστρέφεται διότι ἡ θή-
λη «μανικόμεπας» ἐναποθέτει συγχρόνως
δῶδεκα τέτοια αὐγὰ εἰς διάφορα σημεῖα
τοῦ φλοιοῦ.

Ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τῶν μελισσῶν φέ-
ρει τοὺς σοφοὺς σ' ἓνα σημεῖο νὰ σκεφ-
θοῦν σοβαρὰ ὅτι δὲν εἶναι μόνον τὸ ἐν-
στικτὸν ποῦ λῶση τὰς ἐνεργείας των ζῴ-
ων ἀλλὰ μήπως ὑπάρχει καμμί «σκέψις»
ἐστὼ καὶ ὑπὸ ὑποτυπώδη μορφήν. Ὁ δὲ
σημὸς σοφῆς Μαιτεργλινκ ἔστω βιβλίον
ποῦ ὀνομάζεται «Ζωὴ τῶν μελισσῶν» δι-
καιοῦται μερικὰ καταπληκτικὰ παραδείγματα.

Τὰ κύτταρα τῆς κυψέλης ποῦ κατα-
σκευάζει ἡ μέλισσα ἀποτελοῦν πραγματι-
κὴν λύσιν σοφωτάτην ἐνὸς προβλήματος
μαθηματικοῦ ποῦ θὰ μπορούσε, διδομέ-
νον εἰς ἐξετάσεις εἰς τὸ Πανεπιστήμιον
νὰ κῆμὲ πολλοὺς τελειοφοίτους νὰ «γὰν
κανόνι». Πράγματι οἱ μέλισσες εἰς τὰ
κύτταρα τῶν κυψέλων των λύουν ἓν πρό-
βλημα «μέγιστον καὶ ἐλάχιστον». Δηλαδή
εὐρίσκουν τὸν τρόπον νὰ διδοῦν εἰς τὰ
κύτταρα ἓνα σχῆμα κανονικὸν (πρίσματος
μὲ βάσιν ἀνεστραμμένην ἐξαγωνικὴν πυρ-
αμίδα) τέτοιο ὅστε ἐδ κύτταρον νὰ μπορῇ
νὰ ἔχη τὴν μέγιστην χωρητικότητα λαμ-
βάνον εἰς τὸ σύνολον τῆς κυψέλης τὸν
ἐλάχιστον δυνατὸν χώρον. Διὰ τὴν κατα-
δοτὴν αὐτὴν πρέπει τὸ ἀνοίγμα των γω-
νίων τῆς πυραμίδος τῆς βάσεως νὰ ἔχη
ἓνα μέγεθος ἐντελὸς καθορισμένον. Αὐ-
τὸ τὸ μέγεθος διὰ νὰ τὸ πῶν ὁ μαθημα-
τικός, πρέπει νὰ καταρῶν εἰς σειρὰν
λογαριασμῶν σοφῶν ὅσον καὶ πολυπλό-
κων. Ἡ μέλισσα τὸ λύει ἀπλούστατα καὶ
σωστότερα.

Ἐλπίσας ὁ Μαιτεργλινκ ἀναφέρει ὅτι
οἱ μέλισσες ὅταν ἐμφανισθῇ εἰς τὴν πε-
ριοχὴν τῆς κυψέλης ἓνα κάποιο εἶδος πε-
ταλοῦδος ἀπρόσβλητος ἀπὸ τὸ «νέτρο των
καὶ τρομερά... λιχνοῦν γὰρ τὸ μέλι,
ἀπλούστατα... ὅχι» νουν τὴν κυψέλην.
Πρὸς τοῦτο κατασκευάζουν ταχέστατα δύο
κολῶνες ἀπὸ καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς
κυψέλης, τοποθετημέναι ἐστὶ ὅστε νὰ μὴ
χωρῇ νὰ περάσῃ διὰ τῶν διακένων ποῦ
μένουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὴς κολῶνες καὶ
τὰ χεῖλη τῆς εἰσόδου τῆς κυψέλης αἱ πε-
ταλοῦδες αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Ὅταν τέτοιες
πεταλοῦδες δὲν ὑπάρχουν αἱ προστατευ-
τικαὶ κολῶνες δὲν ὑπάρχουν. Ὅταν ἐμ-
φανισθοῦν, οἱ κολῶνες γίνονται ἀμέσως.
Ὅταν οἱ πεταλοῦδες ξαναφύγουν οἱ μέ-
λισσες γυμνάζουν ἀμέσως τὰ ἀχρεῖστα
πλέον ὄργανά των, τὰ ὁποῖα ἂν προστα-
τεύουν τὴν εἰσοδὸν καὶ εἶναι ἀποσπᾶται
διὰν ὑπάρχῃ ἐχθρὸς, δυσκολεύουν τὴν
καὶ τὴν εἰσοδὸν καὶ ἐξοδὸν των ἐνοικων
καὶ ἄρα ἐξαφανίζονται διὰν δὲν συνηγο-
ρουν ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως των ἀνάγκαι ἀ-
μόνης τῆς παροικίας ἰ..

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ μέλισσα ποῦ
μπορεῖ νὰ φέρῃ σὲ δυσκολία τοὺς μαθη-

ματικούς. Ὑπάρχουν ἄλλα μικρὰ ζῶα
πετωτὰ ὅπως π.χ. ἡ σφή τῆς Λαγκεδό-
κης, ποῦ ὅπως γράφει ὁ διάσημος ἐντομο-
λόγος κ. φάμπρ θὰ μπορούσαν νὰ δώ-
σουν μαθήματα... χειρουργικῆς καὶ κα-
θηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου ἀκόμη.

Τὰ ἐντομα αὐτὰ ἔχουν ἀνάγκην διὰ
τὰς κῆμψας τοὺς ἀπὸ κυνήγι, ἀλλὰ κυνή-
γι φρέσκο ζωντανό. Ἀφ' ἑτέρου αἱ κάμ-
παι των εἶναι τόσον λεπτομερεῖς ὅστε ὁ
πορφυρὸς ἀγών, ἡ παραμικρὰ κίνησις
ἀντιδράσεως τοῦ ζωντανοῦ αὐτοῦ κυνη-
γιοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τραφῶν
θὰ ἴσκει διὰ νὰ τις λῶσῃ. Ἀνάγκη,
λοιπὸν, ἡ τροφή, ποῦ θὰ τοὺς ἐξασφαλι-
σθῇ νὰ εἶναι καταδικασμένη εἰς ἀπόλυτον
ἀκινήτητα ἀλλὰ ζωντανή. Ὁ σοφὸς μα-
χαιρὰς ποῦ εἶναι αὐτὸ τὸ ἐντομον, ἰδοὺ
πῶς ἔλυσεν τὸ δύσκολον πρόβλημα. Βοῦτὰ
τὴν λείαν του—ἄλλα ἐντομα—καὶ παρ'
οἰανδήποτε συστορφήν κίνησιν ἀντίδρα-
σιν εὐρίσκειται μὲ θαυμαστὴν ἀλάνθαστον
ἀκρίβειαν τὸ μαθηματικὸν κέντρον τοῦ
νευρικοῦ τῆς συστήματος.

Καὶ εἰ ἔκει τὸ κέντρον τοῦ χύνει τὴν
σταγονοῦλα τοῦ δηλητηρίου του καὶ κατα-
δικάζει τὸ θῦμα του εἰς τὴν μάλλον ἀ-
πόλυτον ἀκινήσιν λόγω νευρικῆς καθο-
λικῆς παραλύσεως. Μεθ' ὅ τὸ τροφὴ εἰς
τὴν φωνή, ἀποδίδει ἐπάνω του καὶ εἰς
τὸ κατάλληλον σημεῖον τοῦ κορμιοῦ του,
τὸ αὐγὸ του τὸ... πᾶσι λέοντας. Ὁ χρό-
νος, ποῦ χρειάζεται γὰρ νὰ ἐκκολαφθῇ ἡ
κάρχη, εἶναι λιγώτερος ἀπὸ ἑκείνον ποῦ
ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἐκκολαφθῇ ἡ
καρχη. Ἐπὶ τὴν ἀκμήν αὐτὴν ἐκκολαφθῇ
βρίσκει ἀμέσως καὶ προχέει, ὅτι τῆς
χρειάζεται. Κυνήγι φρεσκότατο—ζωντα-
νὸ κυριολεκτικῶς—καὶ ἀπολύτως ἀκίνητο.
Τὸ τογανίζει ἡσυχάτα καὶ ἡ καταβρό-
χθις τοῦ ἀρκεί διὰ τὴν διατροφήν τῆς
—ἄλλος σοφὸς λογαριασμὸς τοῦ ἐντόμου
αὐτοῦ τοῦ εἶδους—ἔως ὅτου νὰ γίνῃ ἐν-
τομον τέλειον ἱκανὸν πλέον νὰ κατακτῇ
σὴ τὸ ἴδιον τὴν λείαν του.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΠΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΟΜΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ κ. Δ. ΒΟΥΤΕΤΑΚΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Νίκα νδρ ος. Μά σās έπανα- λαμβάνω δεσποινίς, δτι όλα αυτά σās υπαγορεύονται από ένα μεγαλειώδες είς εδύγεναιαν αίσθημα, τδ όποιον όμως ως λογική και δυνάτη κόρη όφείλετε νά μη άφίνετε χαλινανώγων.

Έλ έ ν η. Μοϋ είναι άπολύτως ά- δύνατον νά κάμω τίποτε.

Νίκα νδρ ος. Μά δεσποινίς. Άναγνωρίζω είς τδν χαρακτήρα σας τήν ισχυράν θέλησιν, τήν πολύτιμον ταύτην δύναμιν τών ευρώσεων οργανισμών. Δι- ατί λοιπόν μέ τήν ισχυράν σας σύτην θέλησιν δέν καταπνίγετε τδ αίσθημά σας τούτο έφ' όσον βλέπετε (τονίζει) άδύνατον τής πραγματοποίησώς του;

Έλ έ ν η. Νά τδ καταπνίξω; Άλ- λά πώς; άφού μετουσιώθη είς τήν πνο- ήν ποϋ άναπνέω; Και τήν σιγμήν καθ' ήν θά θέλῃω νά τδ καταπνίξω, θά κα- ταπνίξω, και τήν πνοήν μου (συνοφου- μένη μέ μελαγχολικόν τόνον και βρα- δέως) θά καταπνίξω μαζί και τήν ζωήν μου;

Νίκα νδρ ος. Μά κυριαρχή- σετε τού έαυτού σας δεσποινίς λίγο, δι- ότι άλλως αί σκέψεις σας θά είναι βε- βαιοσμέναι.

Έλ έ ν η. (Λαμβάνει τās χείρας του μέ σπασμοδικήν συγκίνησιν) ώ, λα- τρευτέ μου! Μή μοϋ ζητείτε τās άδύνα- τα. Καί είναι από τās άδύνατα τών άδυ- νάτων νά παύσω νά σās αισθάνωμαι ώς άδιαχώρητον μέρος τής υπέρβσεως μου.

Νίκα νδρ ος. Σās ίκατεύω δε- σποινίς...

Έλ έ ν η. (Τδν διακόπτει άκοτό- μως) Ματαίως λατρευτέ μου, ό έρως δ- σεις έκπηγάζει από τδ έγκρατα τής ψυ- χής μας και είνε δημιουργημα ψυχικής ανάγκης και όχι σαρκικής όρέξεως, δέν καταπνίγεται εύκόλως. Καταπνίγεται εύ- κολώτερον ή ζωή από τήν όποιαν έβλά- στησε.

Νίκα νδρ ος. Μιά δύνατη θέ- λησις μέ οδηγόν τήν ήρεμον σκέψιν, πολλά δύναται νά κατορθώσῃ.

Έλ έ ν η. Πιθανόν είς άλλας πε- ριστάσεις, άλλ' είς τήν παρούσαν άπο- εύτησί μου, αλλά και αυτή ή ζωή μου κρέμεται στήτην τήν σιγμήν από τδ χείλη σας. Από ένα σας « ν α ι » έξερτάται ή διάσσωσις άμφοτέρων (παύει λίγο είτα έξαλ- λας) είπέτε το λατρευτέ μου. Τδ άνομένω ως τδν γλυκύν Άγγελόν τής σω- τηρίας μου(και μέ δ σ α σιν και κορυφωμέν, ν ά- γωνίαν τδν άρνήσιν κα- τάματα, άναμένουσα τήν άπάντησιν).

Νίκα νδρ ος. (ά- περιγράπτως συγκινη- μένος και τρυφερώτατα

Αλίζων τās χείρας τής). Ό εδύγενέτα- τον τής άνθρωπίνης ζωής άνθύλλιον, τδ όποιον τήσον υπέροχα άρωματίζεις τήν νυναικείαν φύσιν! Ποιον νά αϊτι- σθώ δτι σοϋ φέρουαι τόσον σκληρά, τήσον άναίσθητα; Ποιον άλλον από τδ άδυσώπητον Μοιραϊόν τδ όποιον πολ- λάκις έργάζεται άποδόσκητον νά κυθενήσῃ τυφλά τήν ζωήν μας, άντιθέτως πρδς τās διαθέσεις μας;

Έλ έ ν η. (μελαγχολικά μετά μι- κράν σιγήν). Άλλά διατί λοιπόν λα- τρευτέ μου, σεις ό τόσον υπέροχος, δέν άντιτάσσεσθε κατά τής τυφλής αυτής φορέας του Μοιραϊού.

Νίκα νδρ ος. Διότι ή δύναμις του, εύγενής κόρη, είναι άνωτέρα πάσης άνθρωπίνης προσπάθειας.

Έλ έ ν η. Άλλά διό τότε, δέν κάνετε έπί τέλους μίαν θυσίαν πρδς χά- ριν μου; άφού ή θυσία είναι ίδιον τής γεναιοφροσύνης;

Νίκα νδρ ος. Θυσίαν είπατε δεσποινίς; Θυσίας δσας θέλετε, δσας δή ποτε μοϋ ζητήσετε έε δσων είναι κατορ- θωτά και υās έπιτερόμεναι.

Έλ έ ν η. Άλλ' από τούς μεγα- λουόχους ποία θυσία δέν είνε δυ- νατή;

Νίκα νδρ ος. Όλαι είναι δυ- νατά αλλά δέν είναι όλα έπιτερόμε- ναι.

Έλ έ ν η. Άλλ' έώ' δσο' άφο- ρούν τδ άτομον σας τίς έχει τδ δικαί- ωμα νά μὴν σās τήν έπιστολή;

Νίκα νδρ ος. Όλα έπιτρέπον- ται νά θυσιασθούν είς τδν κόσμον τούτο και αυτή άκόμη ή ζωή όταν πρόκειται νά έβυθηρετηθί ό έξωραϊσμός αυτής.

Έλ έ ν η. Άλλά πώς τότε λα- τρευτέ μου, άφού δουλολογείτε δτι έπι- τρέπονται όλα; ή θυσία άργείσθε είς έμέ κατόπιν μίαν;

Νίκα νδρ ος. Σās τήν' άρνου- μαι. ώ Άγγελική ύπαρξις, διότι μοϋ ζητείτε τήν θυσίαν άκριβώς ή όποια πο- τδ (τονίζει τήν λέξιν) δέν έπιτερείται. Καί ή θυσία αυτή ήτις ποτέ δέν έπιτερέ- πεται, είνε ή θυσία τής τιμής.

Έλ έ ν η. (μέ κατάπληξιν) Τής τιμής; είπατε λατρευτέ μου.

Νίκα νδρ ος. Ναι τής τιμής! Τού μεγάλου τούτου στυλοβάτου του έ-

ξωραϊσμού της ζωής.

Έλ έ ν η. Άλλ' έγώ δέν σās έ- ζήτησα ποτέ τήν θυσίαν τής τιμής. Μά κρίνετε άρα γε ίκανήν διό τοιαύτην πο- τατήν αξίωσιν;

Νίκα νδρ ος. Συγγνώμην δε- σποινίς. Άδεν σās έφρινα ούτε σās κρίνω ποτέ ίκανήν όχι διό ποταπότητα τινά, άλλ' ούτε καν διό τήν μικροτέραν άπρέ- πειαν. Όμως αύτδ άκριβώς μοϋ έζητή- σετε, χωρίς ίσως νά τδ προσέξετε.

Έλ έ ν η. Πιθανόν, άφού τό βε- βαιώνετε. Άλλ' έγώ δέν τδ άνωώ.

Νίκα νδρ ος. Όταν μοϋ ζη- τέιτε, ώ εύγενής κόρη, νά θυσιασω τās άρχάς μου, τās ιδέας μου, τās σκευή- σεις μου, τδ ιδανικόν μου, τδ όποιον δ- λα όμοϋ άπετελούν τδ κεφάλαιον τής ήθικής και άνθρωπιστικής μου ύποστά- σεως, τι άλλο μοϋ ζητείτε τότε νά πρδ- έω, παρδ τήν θυσίαν τής τιμής μου.

Έλ έ ν η. (Καλύπτει μέ τās χεί- ρας τής τδ πρόσωπον τής και μέ ύφος άπελπισίας) ώ! ώ! ώ! μη προχωρείτε πρδς θεού περισσότερον.

Νίκα νδρ ος. Και διαν ώ ά- γνόν και άθωον πλάσμα, τήν τιμήν αύ- τήν μοϋ ζητείτε νά θυσιασω, τι άλλο μοϋ έπιτρέπεται νά σās άπαντήσω, όσον και άν είνε μεγάλη ή χάρη σας και είνε με- γίστη, παρδ ένα σκληρόν (σιματά λίγο και μετά κάποιον δισταγμόν ζωηρότερα) «άδυνατώ!»

Έλ έ ν η. Ό ώ! (άναφωνεί μέ δι- άτονον κραυγήν και πίπτει χάρη λυπό- θυμος. Τρέχει και εισέρχεται ή Μαρία πρ'ς τήν όποιαν λέγει ό Νικάνδρος.

Νίκα νδρ ος. Γρήγορα όλίγη κολώνια (και πίπτει ή αύλαία).

Τ Ε Λ Ο Σ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

Πραγματικά νηόσεις

Ο ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΠΟΓΓΩΝ

Γιά νά καθαρίσουμε τούς σπόγγους κό- βουμε ένα λεμόνι, τδ θέτουμε σέ μία λεκάνη και χύνουμε 2 ποτήρια έστνδ νερό. Όταν κάπως κρυ- ώση βάνουμε τδν σπόγγο μέσα ως τδ περσί. Θα εί- νε καθαρώτατος. Δύο πο- τήρια νερό βάζουμε για ένα μέτρον σπόγγο, για μεγαλύτερο αναλόγως.

ΤΑ ΝΩΠΑ ΚΑΡΥΔΙΑ

Γιά νά γίνουν τδ πα- λιά καρύδια νωπά και νά άποκτήσουν τήν νεύσιν και τήν δψιν νέων κα- ρυδιών, τδ θέτουμε μέσα σ' ένα κάδον όπου χύνο- μεν ζεστό και άλατισμέ- νο νερό. Τά βγάδουμε ά- μα τδ νε ό κρύωση.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΝΟΗ

Χωρίς νά θέλωμεν νά θέλωμεν τδν διευθυντήν τής «Ψυχικής Έται- ρείας» κ. Άντ. Πισάκον, νομίζο- μεν, δτι διό τής είς προηγούμε- νον φύλλον δημοσιεύσεως του «Ή- μεις και ή Φυματίωσις» δέν δίδει καμμίαν ώφέλειαν είς τδ άναγνωστι- κόν κοινόν του «Έγερτηρίου», περι- οριζόμενος είς μίαν ξηράν περιγρα- φήν γεγονότων εί: τās σχολεία και λοιπών έντυπωσιακών κρίσεων, κα- ταλήγοντας δτι ή υγεία έξασφα- λίζεται διό τής καλής άναπνοής, χωρίς ν' άναπτύσσῃ πώς πρέπει νά γίνεται αύτη, ποδ και πότε κλπ.

Διό ταύτο αναγκάζομαι νά ένο- γλήσω λίγο, για τήν υγείαν του, τδ άναγνωστικόν του «Έγερτηρίου» κοινόν, αναλύοντας τδν σκοπόν τής άναπνοής, τδν τρόπον αύτης και τήν έπίδρασιν τής έπί τής άλλης καταστά- σεως του οργανισμού.

Ιον Σκοπός τής άναπνοής

Αύτη σκοπόν έχει νά παραλαμ- βάνη εκ του έκτός κόσμου τδ διό του άέρος δξυγόνον, νά μεταφέρῃ αύτδ διό του άρτηριακού αίματος είς τούς ιστούς. Ένθα γίνονται αί καύ- σεις τών διαφόρων οργανικών ούσι- ών και μετά ταύτα έπί τής φλεβι- κής δδού νά μεταφέρῃ τδ άχρηστον και έπιβλαβές διό τδν οργανισμόν διαξείδιον του άνθρακος είς τούς πνεύμονας, όπόθεν και άποβάλλε- ται.

Όθεν εύκόλως κατανοεί τις δτι όσον όλιγώτερον του δέοντος πρδν δξυγόνου εισάγεται είς τδν οργανι- σμόν τόσον άτελέστερον γίνονται αί καύσεις κλπ.

2ον Τρόπος τής άναπνοής

Διό τούτο πρέπει νά εισάγωμεν είς τδν οργανισμόν μας όσον τδ δυνα- τόν περισσότερον δξυγόνον διό του άέρο:

(Όχι άπό τδ έτοιμον τών φαρμα- κείων, όπότε τδ πλέον του δέοντος βλάπτει, διότι παύει νά ερεθίζεται τδ κέντρον τής άναπνοής κλπ) Πρδς τούτο πρέπει νά γίνονται βεβαίαι είσ- πνοαί καθαροϋ έν ύπαιθρ άέρος και έκπνοαί μεγάλαι, ώστε νά βγαίνῃ όλος ό ακάθαρτος άήρ (δεδοία ύπολεί- πεται ένα μέρος) τών πνευμόνων.

Έπειδή δέ τδ ύπαιθρον δέν είναι πάντοτε προσιτόν είς όλους γι' αύτδ συμβουλευόμεν ή άναπνευστική άσκη- τδρία. Άλλά έπαναλαμβάνω όφείλε- ται είς τήν κακήν θρέψιν του πνευ- μονικού ιστού, συνεπώς όλου του ορ- γανισμού ήτις πάλιν όφείλεται, είς κακήν διαίτλασιν του θωρακικού κύτους και τών έν αύτῳ σπλάχνων (καρδιάς, πνεύμονες κλπ.) 6) είς τήν κακήν άναπνοήν ήτις γίνεται είς σκοτεινά άνήλια δωμάτια, υπό- γειν, είς έργασίας γενικώς και μέρη όπου ύπάρχει βρωμερός και δηλητη- ριώδης άήρ.

Συνηθίσετε ν' άναπνέετε πάν- τοτε μέ τήν μύτη, γιατί έτοι κατα- κρατούνται έντός αύτης, ή σκόνη και τās μικρόβια και δέν κατέρχονται μέχρι τών πνευμόνων, αλλά και ό άήρ εισέρχεται θερμός τδν χειμῶ- να.

Όταν δρίσκεσθε μέσα σέ νέφη σκόνης κρατείτε τήν άναπνοήν σας ως που νά έξέλθετε αύτων ή τουλά- χιστον άναπνέετε έπιπόλαια.

Όταν περνατε από μία δυσωδία νά κάνετε τδ ίδιο,

3ον Έπίδρασις τής άναπνοής έπί τής όλης καταστάσεως του οργανισμού

Είς τούς περιπάτους, τās έξο- χάς και όπου ύπάρχει καθαρός άήρ συνηθίσατε νά κάνετε βεβαίαι είσ- πνοάς και έκπνοάς. Γιατί έκτός του δτι πέρνετε δξυγόνον άφθονον, ύπο βοήθειά και τήν λειτουργίαν πλεί- στων ένδοκρινών αδένων και διό του θυροειδούς και τών έπινεφριδίων, άτινα, σās κάνουν ούτω πείδ ένερ- γητικούς, δραστηρίους, θαρραλέους, γεμάτους σφρίγγος, νεάτα και δρο- σιά.

Η φυματίωσις τών πνευμό- νων όφείλεται είς τήν κακήν θρέ- ψιν του πνευμονικού ιστού και ε- χι τόσον είς τδν θάκιλλον του Κόχ, όστις ύπάρχει 95οο είς όλους μας μέσα, ως και πλείστοι άλλοι μι- κροοργανισμοί.

Διό τούτο λοιπόν συνιστώμεν όλως ιδιαιτέρως τās βαθείας έν ύ- παίθρω άναπνοάς, ίνα ό άήρ φθάνῃ μέχρι και τών τελευταίων άκρων του πνεύμονος, όπότε ούτος άκριβέστερος καλώς μαζί μέ μία σχετικώς καλή διατροφή, μέ ένα ήρεμον όλον, έργα- σίαν ούχι κοπιώδη, και μικράν γυ- μναστικήν καθ' έκάστην, ούδέποτε θά προσβληθῇ από φυματίωσι— έκτός αν ή διαίτλασις του θώρακος είναι πλημμελής — όσο και αν κλείνῃ μέσα του τδ βακτηρίδιον του Κόχ ποδ θα κοιμάται εκεί μέχρι του φυσικού ή έξ άλλης αίτίας θανάτου.

Έάν ή φυματίωσις όφείλετο είς τδν θάκιλλον του Κόχ και μόνον θα έ- πρεπε όλοι μας νάμιασε στα σανα- τδρια. Άλλά έπαναλαμβάνω όφείλε- ται είς τήν κακήν θρέψιν του πνευ- μονικού ιστού, συνεπώς όλου του ορ- γανισμού ήτις πάλιν όφείλεται, είς κακήν διαίτλασιν του θωρακικού κύτους και τών έν αύτῳ σπλάχνων (καρδιάς, πνεύμονες κλπ.) 6) είς τήν κακήν άναπνοήν ήτις γίνεται είς σκοτεινά άνήλια δωμάτια, υπό- γειν, είς έργασίας γενικώς και μέρη όπου ύπάρχει βρωμερός και δηλητη- ριώδης άήρ.

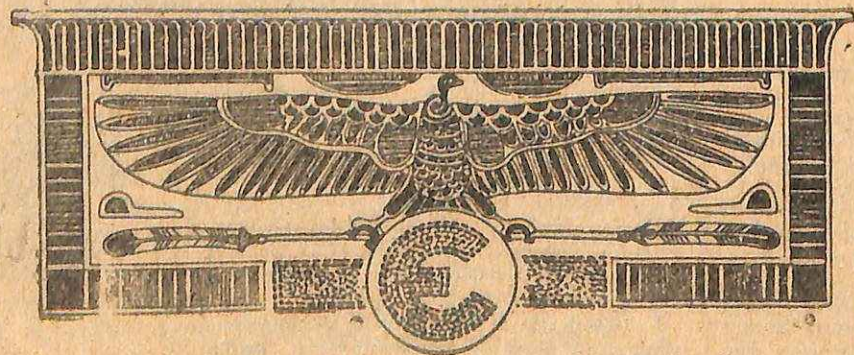
γ) Έλλειψη διατροφής. δ) Θλίψεις, θαρείας, στενοχώριες, κόπου: πολλούς, κακουχίες κλπ., άτι- να όλα έλαττώνουν τήν κανονικήν θρέψιν του οργανισμού, συνεπώς και του πνεύμονος, προκαλόντα τήν φθο- ράν αύτου, έξ ου και φθίσιν—πολύ δροθός—έκάλουν οι άρχαίοι τήν φυμα- τίωσιν.

Τδ δτι λοιπόν ή φυματίωσις του πνεύμονος όφείλεται είς τήν κακήν θρέψιν αύτου συνεπεία —ώς είπαμεν— πλημμελούς άναπνοής κλπ. άποδει- κνύεται εκ τού, δτι αύτη προσ- βάλλει συνηθέστατα τās κορυ- φάς τών πνευμόνων, ένθα ή κυ- κλοφορία του αίματος είναι μικρά και βραδεία και συνεπώς ή δξυγόνα- σις και άνταλλαγή τής ύλης διό τήν θρέψιν αύτης δέν γίνεται τόσον καλή. Τās σχολεία έθεν άς κάμνουν συγνό- τατα έκδρομάς, άς ύποβάλλουν εκεί έμαδικώς τούς μαθητάς είς γυμνασ- τικάς και άναπνευστικάς άσκήσεις δ- πότε θα ζωγραφίζεται στο πρόσωπό των ή υγεία ή παρδ και ή όμορφιά.

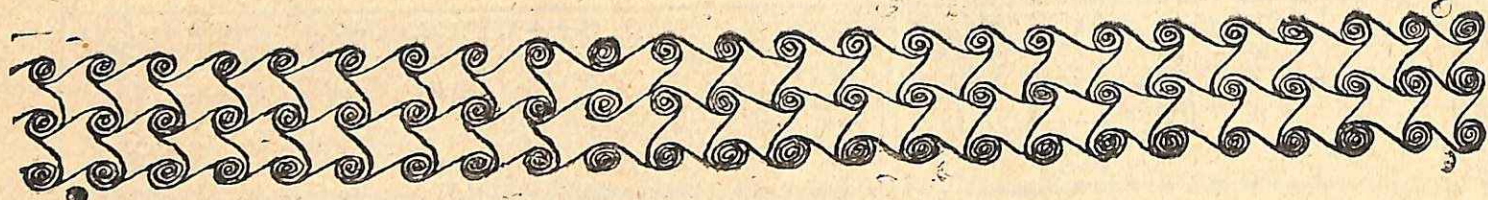
Διό τούτο λοιπόν συνιστώμεν όλως ιδιαιτέρως τās βαθείας έν ύ- παίθρω άναπνοάς, ίνα ό άήρ φθάνῃ μέχρι και τών τελευταίων άκρων του πνεύμονος, όπότε ούτος άκριβέστερος καλώς μαζί μέ μία σχετικώς καλή διατροφή, μέ ένα ήρεμον όλον, έργα- σίαν ούχι κοπιώδη, και μικράν γυ- μναστικήν καθ' έκάστην, ούδέποτε θά προσβληθῇ από φυματίωσι— έκτός αν ή διαίτλασις του θώρακος είναι πλημμελής — όσο και αν κλείνῃ μέσα του τδ βακτηρίδιον του Κόχ ποδ θα κοιμάται εκεί μέχρι του φυσικού ή έξ άλλης αίτίας θανάτου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΝΤΟΥΛΗΣ

Τελευτ. Ιατρικής

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Η ΜΕΘΟΔΟΣ DECROLY

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
και τέλος)

Γύρω από το κέντρο αυτό μαζεύονται και μελετούνται όλες οι λεπτομέρειες όλες οι άλλες έννοιες που έχουν μ' αυτό σχέση, χωρίς να ξεχειριστεί ούτε αυτή η ανάγνωση. "Ετσι η επεξεργασία του «κέντρου» γίνεται βαθιά και το παιδί αποκομίζει σαφή ιδέα για το σύνολο των ιδεών των συνδεδεμένων με τους «καρπούς».

Τα κέντρα αυτά, ως έχοντα σχέσιν αναμεταξύ των, επιτρέπουν μια γενική επισκόπηση του συνόλου των περιλημάτων τα οποία ενδιαφέρουν το παιδί.

Το σύνολο του διδασκουμένου υλικού επαναλαμβάνεται σε διαδοχικούς κύκλους. «Εί ποτε στην αρχή είναι πολύ συνειδητοί. Κάθε φορά όμως που το ίδιο πρόβλημα θα επεξεργάζεται, επιδιώκει οι γενικές γραμμές θα είναι μια φράση γινωστές, ή νέα προσαρμογή του μαθήματος θα ανάγεται μόνον στις λεπτομέρειες και έτσι, το σύνολο θα μένει ακλόνητο.

Η συγκέντρωση αυτή είναι το πεδίο πρωτότυπο σημείο της μεθόδου Decroly. Μ' αυτήν καταργούνται οι χωριστοί κλάδοι διδασκαλίας, (φυσική, ιστορία, γεωγραφία, [χρονολογία κτλ.) οι οποίοι δεν έχουν καμμία συνθήκη αναμεταξύ τους και οι εκ του οποίου είναι αναγκαίους να παρουσιάσουν στο πνεύμα τη ζωή στο σύνολό της.

Τώρα, πώς γίνεται η επεξεργασία κάθε κέντρου ενδιαφέροντος;

Ο Decroly φέρνει ότι η προφορική διδασκαλία όφειλε να ελαττωθεί στον βαθμό περισσότερο και να παραχωρήσει τη θέση της σε μια πλατειά ενέργεια του πνεύματος. Ζητάει δηλαδή από το παιδί να παρατηρήσει, να ενεργήσει, να έρχεται εις επαφή με την ύλη και με τις δυσκολίες που παρουσιάζονται από το χειρισμό της, να πηγαίνει πάντα εμπρός στην έρευνα, στην ανακάλυψη. Ο δάσκαλος να επιβλέπει να οδηγεί να μην επέμβει παρά μόνο για να διορθώσει τα λάθη ή να υποστηρίξει αποτυχάνουσας από παλόν ενθουσιασμό προσπάθειας του παιδιού.

Για την επιτυχία του σκοπού αυτού μεταχειρίζεται στη μέθοδό του τρεις διαδοχικές ασκήσεις. Πρώτον την παρατήρηση, κατά την οποία το παιδί έρχεται σ' επαφή με την ύλη του κέντρου ενδιαφέροντος, έρευνάει, αποκτά γνώσεις πρωτογενείς, αμυνεί σύννοση, μεταφέρει κτλ. Αφού τον την Σύνδεση ή Συνειρημότητα την οποία συνδέει τις αποκτηθείσες κατά την παρατήρηση γνώσεις με άλλες που έχουμε έμαθε ή που τις έφερε από την ανάλυση—Σύνδεση εν λόγω και εν χρόνω—και Τρίτον την Έκφραση κατά την οποία, το παιδί βγάζει από την επεξεργασία των μαθημάτων του που πήρε κατά τις δύο πρώτες ασκήσεις, μαθαίνει να εκφράζει τις ιδέες του με την προφορική και γραπτή λέξη—Έκφραση θεωρημένη που την λέει ο Decroly με την πλαστική, χειροτεχνία, χρονογραφία—Έκφραση συγκεκριμένη.

Τον τρόπον αυτόν της προσφοράς ή επεξεργασίας της ύλης των στοιχείων ο Decroly στην συζητητή ικανότητα του ανθρώπου και ιδιαίτερα του παιδιού ν' αντιλαμβάνεται περὶ σύντομα και περὶ εύκολα να σχηματίζει σαφέστερη ιδέα για κάθε πρόβλημα όταν το παρουσιάζουν στο σύνολό του παρά τμηματικά. Την λειτουργία αυτή την αποκαλεί fonction globale όπως ο Kant την ονόμαζε schématisation και ο Renan Synerétisme. Για την ύπαρξη δε και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας αυτής υλοποιούνται οι σύγχρονοι

ψυχολόγοι είναι σύμφωνοι: Claparède, Piaget, Wallon, Pieron, Steru, Krüger και Köhler κλπ.

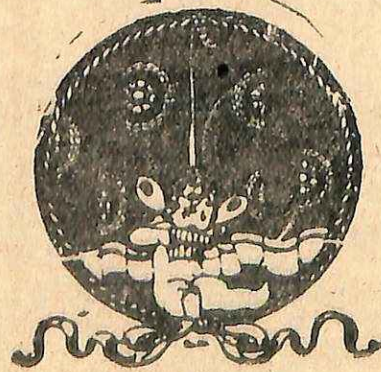
Ένα τέτοιο σχολείο φυσικά απαιτείται και το ανάλογο υλικόν. Το Σχολείο Decroly το έχει. Ο κήπος του διηρημένος σε τμήματα έχει πολλά είδη φυτών και δένδρων τα οποία τα ίδια τα παιδιά καλλιεργούν. Ένα τμήμα του είναι αφιερωμένο στα παιδιά έντελώς για να κάμουν ότι αυτά θέλουν απόλυτη ελευθερία. Τα παιδιά είναι επιρροισμένα ή μάλλον ενθουσιάζονται μόνο τους ένα πλουτίζουν το έμπορικό υλικό της τάξεως. Κάθε μέρα φέρουν και νέα αντικείμενα παρμένα από το φυσικόν περιβάλλον και τα τακτοποιούν ανέσως. Έδωγμένα από τον δάσκαλο, βρίσκοντάς τα σε ειδικούς φακέλλους, πρώτα που ικανοποιεί ταυτόχρονα και την κλίση του: για τη συλλογή, ή οποία πείζει σπουδαίτατο ρόλο για την απόκτηση ενός μεγάλου αριθμού γνώσεων.

Οι εκδρομές επίσης χρησιμοποιούνται ως μέσον πλουτισμού του υλικού του Σχολείου. Δεν αφήνεται δε από το δάσκαλο καμμία ευκαιρία, ή οποία μπορεί να το προμηθεύσει ένα τμήμα του υλικού που έχει ανάγκη. (διδάγματα, βελόνες, κατάρτοι καταλημάτων, έφημερίδες που παραματεύονται σχετικά θέματα, εικονογραφημένα περιοδικά κτλ.

Για την επανάληψη των γνώσεων ο Decroly χρησιμοποιεί τα παιχνίδια του παίγνια. Συνίστανται ως επί το πλείστον από χρωματισμένα αντικείμενα ή εικόνες μαζεμένες από τον χαρτόνια και δίνουν αφηγήσεις σε ασκήσεις συνεργειών των ιδεών. Αναγνώσεις ή άριθμητικές.

Την εκπαιδευτική αξία του παιχνιδιού διεξέδεν ο Decroly πολύ εύκολα και έδημιούργησε τα πρώτα του παιχνίδια με την συνεργασία της Mlle Monchamp για την εκπαίδευση των ανωμαλών και καθυστερημένων παιδιών. Τα παιχνίδια αυτά mutatis mutandis τα χρησιμοποιεί και για τα διαλά παιδιά.

Με λίγα λόγια η μέθοδος Decroly έχει ένα πρόγραμμα πολύ λογικά συντεταγμένο. Εκκινεί από τις ασκήσεις της παρατηρήσεως τις

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΡΕΓΜΕΝΟΝ ΕΡΩΤΑ

Την νύκτα τα μεσάνυχτα την ώρα που πηγαίνει της άρκτου ο αστερισμός στο πλάι του βουκόλου, κι' από τον ύπνο τον βαρύ ή φύσις νικημένη και το βασίλειο των θνητών του πλάνου κόσμου όλου Στα διάπλατα τα σκότη άτάραχα ύπνώττει.

Κάποιος τη θύρα μ' άκουσα ανάλαφρα να σπρώχνει, ποιος είν' αυτός όπου κυπά, φωνάζω απ' το κρεβάτι κι' έρχεται απροσκάλεστος την ώρα αυτή και δειώνει τον ύπνον όπου στοργικά μου έκλεισε το μάτι και τ' όνειρό μου χάνω π' αυτή την ώρα χάνω;

Και μια φωνή μου άπαντα: «Άνοιξε πατριώτη είμαι παιδί πολύ μικρό και κάνε μου τη χάρη μ' έχει μουσκέψει ή βροχή 'στά διάπλατα τα σκότη ενός χειμώνα φοβερού, νυχτιάς χωρίς φεγγάρι. Άνοιξε μη φοβάσαι εύτυχισμένος νάσαι.

Αυτά τα λόγια μ' έκαμαν κάθε θυμό ν' αφήσω, ανάδω το λυχνάρι μου τη θύρα ξεκλειδώνω και βλέπω 'στά θυρόφυλλα να στέκη από 'πίσω ένα παιδάκι έμμορφο και μουσκεμένο μόνο. Και έννοιωσα αλήθεια συγκίνησι 'στά στήθια.

Εκρατούσε βέλος 'στό δεξί, και βελοθήκη στ' άλλο κ' είχε 'στούς ώμους του φτερά κατέλευκα 'άν χιόνι, το πέρνω στις θερμάστρας μου το πλάι να το θάλω και τα μικρά χεράκια του επάνω μου απλώνει, Και μεσοκοιμισμένο το σώμα του ζεσταίνω.

Σε 'λίγο 'άν ξεμουσκεψε και ήλθε 'στά καλά του και τ' απαλό του το κορμί όλίγον έξεστάθη, έπληρεν εις το χέρι του άμέσως τ' άρματα του κ' εμπρός μου υπερήφανος ό πονηρός έστάθη. Στ' άντικρυνό το μέρος ό κατεργάρας 'Ερως.

Τώρα μου λέγει, τη χορδή του τόξου μου θα πιάσω μη ή βροχή τη χάλασε και πλέον δεν τεντώνει, επάνω της το βέλος μου αυτό θα δοκιμάσω αν έχη δύναμι πολλή ακόμα να πληγώνη. Κι' από μικράν μου λέγει ενώ με γέλοια ψεύγει:

«Άφου δεν είσαι σκεπτικός και έμαμες την τρέλλα τα τριόβρα μεσάνυχτα να με φιλοξενήσης, μ' έμένα κακορροίζεις αυτή την ώρα γέλα και κότταξε το βέλος μου καλά να έννοήσης. Έρρό πώς είν' άκόμα και το τραχύτερο 'μπορεί να διαπεράσει σώμα.

Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΟΦΙΑΝ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ

Οὐδέποτε δ' ἄνθρωπος ἔπαυσε νὰ συζητῇ περὶ τῆς ὑπάρξεως του, περὶ τῆς ὕλης ἐξ ἧς αὐτὸς καὶ ὁ πᾶς αὐτοῦ κόσμος εἶναι πλασμένος, καὶ περὶ τῆς θέσεως καὶ τοῦ προσορισμοῦ του ἐν τῷ κόσμῳ. Θεολόγοι, φιλόσοφοι, ἱατροί, φυσικοί, μαθηματικοὶ πάντες κλάδου καὶ πάσης κατηγορίας ἐξέχουσιν φυσιογνωμίαι, δὲν παρέλειψαν νὰ διατυπώσουν τὰς γνώμας των περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς φύσεως περὶ τῶν στοιχείων δηλαδὴ ἐξ ὧν συνίσταται ὁ κόσμος. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ καθὼς εἶναι γνωστὸν πρωτοπόροι ὑπῆρξαν οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες τῶν ὁποίων αἱ θεωρίαι ἐν πολλοῖς καὶ μέχρι σήμερον εἶναι ἀσάλευτοι, καὶ ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται οἱ νῦν συζητούντες.

Τῶν φιλοσοφικῶν αὐτῶν συστημάτων ὁπαδοὶ εἶναι οἱ σήμερον φιλοσοφούντες καὶ ἐν παντὶ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου μεγίστη τάσις παρηρθεῖται πρὸς σπουδὴν καὶ ἔρευναν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας. Οἱ μεγάλοι ὅμως ἐκεῖνοι ἄνθρωποι δὲν ἐσταμάτησαν εἰς τὴν ἀφ' ὧν συζητήσιν καὶ διατύπωσιν θεωριῶν, ἀλλὰ μεγάλως καὶ μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἀνεσκόπησαν τὸν καθ' ἡμέραν βίον. Αἱ τέχναι καὶ τὰ ἐπαγγέλματα, τὸ ἐμπόριον ἢ βιοτεχνία καὶ ἡ βιομηχανία ἦσαν ἀντικείμενον τῶν καθημερινῶν των συζητήσεων καὶ ἔχομεν ἀπειρα βιβλία ἀναφερόμενα εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα. Ἱατρικὰ συγγράμματα, ναυτιλιακά, γεωργικά, γεωπονικά, ποιμενικά καὶ πάντες εἶδους καὶ πάσης φύσεως, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἀναύρη τις ἀπανταχοῦ τοῦ ἀρχαίου βίου. Αἱ ἀνακαλύψεις, αἱ ἐφευρέσεις, ἡ πρόοδος εἰς τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας τὴν ἀρχὴν των ἔχουσιν εἰς παλαιὰς παρατηρήσεις καὶ ἡ μελέτη τῶν κλασσικῶν συγγραφέων κατέστη ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη.

Καὶ τὸ πρᾶγμα βέβαια αὐτὸ γίνεται καὶ μετὰ τὸ παραπάνω μάλιστα εἰς ἄλλας χώρας. Εἰς τὴν ἰδίαν μας ὅμως χώραν, εἰς τὴν χώραν τῶν ἀπογόνων ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ σπουδὴ

εἶναι ἀπαραίτητος, παχυλὴ ἀμάθεια ἐπικρατεῖ καὶ ὀλίγοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἔρχονται ἔστω καὶ εἰς ἐλάχιστην ἐπαφὴν μετὰ τοὺς παλαιούς μας.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν θὰ προσπαθήσωμεν νὰ διεξέλθωμεν τὰς σπουδαιότερας ἐκδηλώσεις τοῦ κλασσικοῦ πνεύματος καὶ κατὰ τρόπον μάλιστα ἐπαγωγὴν θὰ προσπαθήσωμεν νὰ καταστήσωμεν γνωστὰς καὶ ἀντιληπτὰς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν πολλὰς ἀπὸ τὰς θεωρίας, ἀπὸ τὰς δοξασίας, ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις, τὰς πράξεις καὶ τὰς συνηθείας τῶν προγόνων ἡμῶν. Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἐγνώριζαν εἰς τὸν μέγιστον βαθμὸν νὰ συνδυάζουν τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου καὶ τοιοῦτοτρόπως πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀστεῖα των παραλαύνοντα ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς θὰ μᾶς εὐχαριστήσουν καὶ θὰ μᾶς διδάξουν συγχρόνως.

Οὔτε καὶ τὰ τραγοῦδια των ὁμῶς, τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα των καὶ αἱ κοινωνικαὶ των σχέσεις θὰ μᾶς ἀφήσουν ἀδιαφόρους ἀλλὰ πολλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὰ θὰ ἀναλῶμεν διότι

εἶναι ἀφθαστος εἰς ὕψος ἡ εὐμορφία καὶ ἡ χάρις των.

Εἰς τὸ σημερινὸν φύλλον θὰ ἀναπτύξωμεν τὰς θεωρίας τὰς ὁποίας διετύπωσαν οἱ περιφανέστεροι τῶν προγόνων μας περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς φύσεως, περὶ τῶν κυρίων στοιχείων ἐξ ὧν σύγκειται ὁ κόσμος.

Διὰ νὰ μὴ πελαγῶσωμεν ἑμῶς εἰς τὸ ἀπειρον τῶν διατυπωθεισῶν γνωμῶν καὶ ἀντὶ νὰ κατορθώσωμεν νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μίαν σαφῆ καὶ συνοπτικὴν εἰκόνα, καὶ νὰ τοὺς κάμωμεν νὰ πελαγῶσουν μαζὶ μας, θὰ ἀφήσωμεν ἀντὶ ἡμῶν νὰ ὁμιλήσῃ ὁ φιλόσοφος Ἑρμείας καὶ τὸ ἔργον του τὸ ὁποῖον τιτλοφορεῖται «διασυρμὸς τῶν ἑξῶ φιλοσόφων» θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ παραφράσωμεν ἐλευθέρως.

Ποῖος εἶν' ὅμως αὐτὸς ὁ Ἑρμείας; Εἶναι ἓνας φιλόσοφος ὁ ὅποιος εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ ζῇ τὴν ἐποχὴν ἀκριβῶς ποὺ ὁ Ἰουστινιανὸς κατήργησε τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τῶν Ἀθηνῶν (529 μ. χ.).

Ἀγανακτισμένος ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων, σκώπτει εἰς τὸ ὅς ἄν ἔργον του τοὺς προγενεστέρους του φιλοσόφους, μὲ ἓνα τρόπο πολὺ χαριτωμένον καὶ ἓνα χιούμορ πολὺ δυνατό. Ὡς τὸν παρακολουθήσωμεν:

«Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὅταν ἔγραφε πρὸς τοὺς Κορινθίους οἱ ὅποιοι κατῴκουν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Πελοπόννησον, διετύπωσε τὴν γνώμην διὰ τὰς ἀγαπητοῖς μου, ἡ σοφία τοῦ κόσμου τοῦτου εἶναι μωρία παρὰ τῷ θεῷ, καὶ δὲν ἔπρεε ἐξ' αὐτῆς διότι, μοῦ φαίνεται, πῶς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἤρχισεν νὰ συμβαίνει ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἀπεστάλησαν οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ φιλόσοφοι λέγουσιν τὰς ἀπόψεις των χωρὶς ποτὲ νὰ συμφωνοῦν μεταξύ των.

Διότι ἄλλοι μὲν λέγουσιν πῶς ψυχὴ εἶναι τὸ πῦρ, ἄλλοι δ' ἀπὸ τῆς Στωικῆς, ἄλλοι δ' νομῶς εἶναι ἡ ψυχὴ, ἄλλοι ἡ κίνησις [ὁ Ἡράκλειτος], ἄλλοι ἡ δύναμις ἡ ὁποία ἀπορρίπτει ἀπὸ τὰ ἀστρα, ἄλλοι ἡ ἀρμονία

[Δείναρχος], ἄλλοι δτι ἡ ψυχὴ εἶναι τὸ αἷμα [Κριτίας], ἄλλοι δ' ἄνεμος, ἄλλοι ἡ μονὰς [Πυθαγόρας] καὶ ἄλλοι ἄλλα. Ποιὸς δὲν θυμᾶται πόσοι καυγάδες ἔχουν γίνεσθαι διὰ τὸ ζήτημα αὐτό, πόσοι προσπάθειαι, πόσοι δίκαιαι κτλ.

Ἄλλ' ὅς τ' ἀφήσωμεν αὐτὰ διαφωνοῦσι λοιπὸν περὶ τῆς ψυχῆς καὶ ἄλλοι λέγουσιν διὰ τῆς εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ μας εἶναι καλὸ πρᾶγμα, ἄλλοι πῶς εἶναι κακό, καὶ μερικοὶ πάλι πῶς μήτε καλὸ εἶναι μήτε κακό.

Ἄλλοι λέγουσιν πῶς ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος καὶ ἄλλοι πῶς πεθαίνει καὶ μερικοὶ λέγουσιν διὰ ἅμα πεθαίνωμεν ἡ ψυχὴ μας φεύγει καὶ πηγαίνει εἰς τὰ ζῶα, ἐνῶ ἄλλοι πάλι λέγουσιν διὰ διαλύεται εἰς πολὺ μικρὰ τεμάχια (ἄτομα), τὴ στιγμὴν ποὺ μερικοὶ ὑποστηρίζουν διὰ τῆς ψυχῆς ἅμα πεθάνῃ τὸ ἓνα σῶμα πηγαίνει εἰς ἄλλο καὶ κατόπιν εἰς ἄλλο ὥστε νὰ πάῃ εἰς τρία σῶματα, ἐνῶ ἄλλοι διατείνονται διὰ τῆς ψυχῆς ζῇ 3 χιλιάδες χρόνια. Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν οὔτε ἑκατὸ χρόνια μᾶς ὁμιλοῦν περὶ χιλιάδων.

Πῶς πρέπει νὰ τὰ ὀνομάσῃ κανεὶς αὐτὰ τὰ πρᾶγματα; ὅπως νομίζω εἴτε ὑπερβολὴν εἴτε ἀνοησίαν ἢ τρέλλαν ἢ δλα μαζί. Διότι ἀφοῦ λέγουσιν διὰ εὐρον τὴν ἀλήθειαν ὅς συμφωνήσωσι καὶ μετὰ ὅλην μου τὴν καρδίαν θὰ τῶν πιστεύσω, Μὲ τὰς θεωρίας των ὅμως, τώρα μὲν εἰμαι ἀθάνατος καὶ χαίρω, σὲ λίγο πάλι γίνομαι θνητὸς καὶ θρηνῶ σὲ λίγο πάλι διαλύομαι σὲ κομμάτια (ἄτομα) γίνομαι νερὸ, ἄνεμος φωτιά μετ' ὀλίγον πάλι οὔτε ἀπὸ οὔτε φωτιά εἰμαι, ἀλλὰ γίνομαι ζῶον, ἰχθὺς καὶ ὅταν πρὸς στιγμὴν κοιτάξω τὸν καθρέπτην φοβοῦμαι καὶ δὲν γνωρίζω μετὰ τί μοιάζει τὸ σῶμα μου, μετὰ ἄνθρωπον μετὰ σκύλλον, μετὰ λύκον, μετὰ ταῦρον, μετὰ ἀστὸν, μετὰ ὄφιν, μετὰ δράκοντα ἢ μετὰ χίμαιραν διότι οἱ φιλόσοφοι μὲν ἔχουσιν μεταβάλλει εἰς κάθε εἶδους ζῶον, χερσαῖον, ἐνυδρὸν, πτηνόν, ἄγριον, ἡμερον, ἀφνον, ἐμφνον, ἄλογο, λογικόν, πολυμῦθον, πετῶ, οὐρομαί, τρέχω, καθίζω μὲ καὶ θάμνω ἀκόμη διὰ εἰμαι μὲ κάμνει ὁ Ἑρμείας καὶ νὰ πιστεύσω.

Κι ἐνῶ δὲν μποροῦν νὰ διατυπώσουν μίαν γνώμην διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, τοὺς βλέπεις νὰ συζητοῦν περὶ τῶν θεῶν ἢ περὶ τοῦ κόσμου, καὶ

ἐνῶ δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν τί πρᾶγμα εἶναι ἡ ψυχὴ των καὶ τὸ σῶμα των συζητοῦσι περὶ τῶν θεῶν καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ κόσμου.

Παρὰ πολὺ μὲν λοιπὸν διαφωνοῦσι (οἱ φιλόσοφοι), περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς φύσεως ὅταν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει μὲ παραλάβει ὁ Ἀναξαγόρας μοῦ λέγει δλων τῶν πραγμάτων ἀρχὴ εἶναι ὁ νοῦς, αὐτὸς εἶναι αἷτιος καὶ κύριος κινήσιν εἰς τὰ ἀκίνητα καὶ κόσμον εἰς τὰ ἀκόσμη καὶ ἐνῶ μοῦ λέγει αὐτὰ εἶναι φίλος μου καὶ τὸν πιστεύω.

Μὰ νὰ ποῦ διαφωνοῦν πρὸς αὐτὸν ὁ Μέλισσος καὶ ὁ Παρμενίδης καὶ μάλιστα ὁ τελευταῖος τόσο εἶναι βέβαιος πῶς αὐτὸ ποὺ λέγει εἶναι σωστὸ ὥστε τραγεοδιστὰ διδάσκει διὰ

ἡ εὐσία εἶναι ἐν καὶ αἰδίων καὶ ἡμᾶς περὶ καὶ ἀκίνητον καὶ καθ' ὅλοκληρίαν ὁμοιον.

Δὲν ἔχω κανένα λόγον νὰ μὴν τὸν πιστεύω καὶ ὁ Παρμενίδης μὲ κάνει νὰ νομίσω πῶς ὁ Ἀναξαγόρας ἔχει ἀδικο.

Τὴν στιγμὴν ποὺ νομίζω διὰ ἔχω πλεον σχηματίσει μίαν σταθερὰν γνώμην μὲ παραλαμβάνει ὁ Ἀναξίμανδης καὶ μοῦ λέγει, τὸ πᾶν εἶναι ἀπὸ τοῦ καὶ αὐτὸς ὅταν πυκνωθῇ καὶ πῆξῃ γίνεται ὕδωρ καὶ γῆ, ὅταν δὲ ἀραιωθῇ καὶ ξαπλωθῇ γίνεται αἰθήρ καὶ πῦρ, ὅταν δὲ πάλιν περιέλθῃ εἰς τὴν φυσικὴν του κατάστασιν, ἀπὸ τοῦ.

Ἀλλὰζω πάλιν ἰδέας καὶ ἀγαπῶ τὸν Ἀναξίμανδην.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΕΣΤΩ

Ἔστω, ἀφοῦ τὸ θέλησας, τὸ θέλημά σου ὅς γένηται. Νὰ φύγεις, δέχως νὰ σὲ δῶ καὶ δέχως ν' ἀπομείνῃς στὴν ὑμνησὴ σου τίποτε, τίποτε πιά ἀπὸ μένα.

Διὰ πλάτην ἢ θύραν εἶνε ἀνοικτὴ καὶ τ' ἄλλα ζεμένα στὸ ἀμάξι τὸ βελούδινο, ποὺ σ' ἔφερε νυφούλα, ἀπ' τὸ μικρὸ σπιτάκι σου στὴν πέτρινη ἐκκλησιούλα.

Νὰ φύγεις; Μ' ἂν στὸ δρόμο σου τυχὸν τὸ μετανοιώσεις ὡ πίσω μὴ γυρῶνς ἐδῶ, σὺρε νὰ μ' ἀνταμώσεις ἐκεῖ ποὺ βλογγυθῆκαμε, καὶ θὰ νὰ καρτερῶ γιὰ τὸ στερνὸ τὸ φίλημα γιὰ τὸ στερνὸ λυγμὸ

Π. ΑΜΗΡΑΣ

ΣΤΟΝ ΙΚΑΡΟ

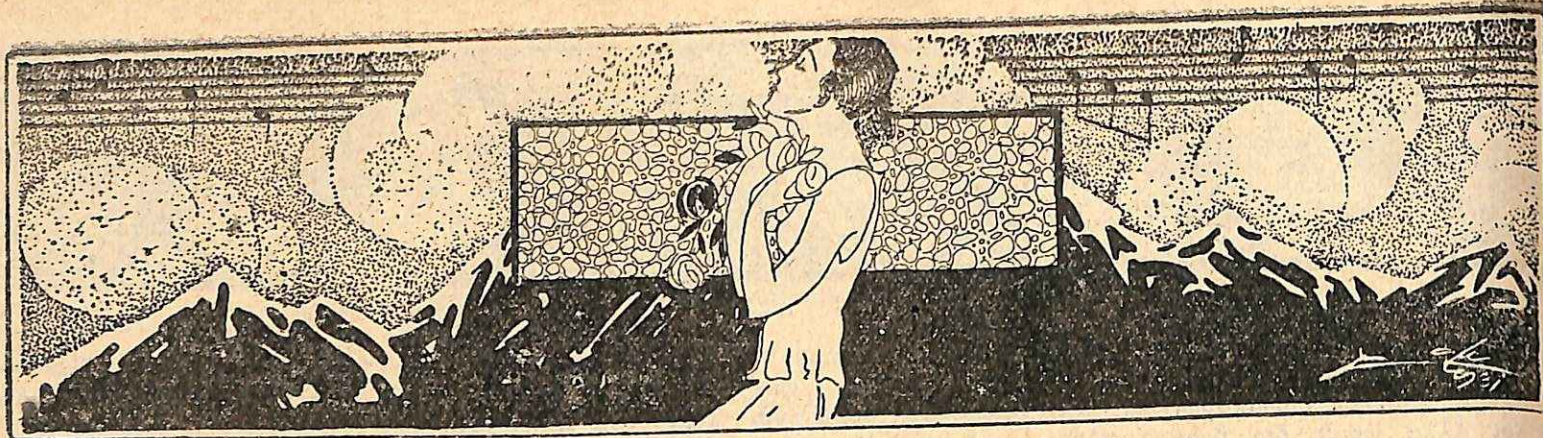
Τὶ τάχα ἂν τὰ φτερά σου ὁ ἥλιος διαλύσει Ἰκαρε, καὶ ἂν σὲ σκέπασε τὸ κύμα, ὅταν ὁ αἶρας στερεὰ ἐπατήθη καὶ σ' ἀσκέπαστ' ἡ πνοὴ σου εἴν' ἀπὸ μνηστῆρα;

Τὶ καὶ ἂν συντρίμμι πέφτει αὐτὸς ποὺ τόλμησες σὲ πέλαο, σὲ γκρεμὸ, σὲ ὑφαίστειον, ὅπου, ὅταν αὐτὸς θὰ ζῇ μετὰ τὸ πνεῦμα του, ποὺ θὰ σαρκώνουν τὰ ἔργατα τοῦ ἀνθρώπου;

Τὶ καὶ ἂν αὐτὸς ποὺ ἀγάπησες καὶ ἐπόμενος, βρῇ σε τὸν κόσμον ἐχθρὸν σὲ ἰδανικά του, ὅταν ὁ κόσμος θὰ δουλεύει σκλάβος του, καὶ δὲ θὰ ζεῖ παρὰ τὸ θέλημά του;

ΓΕΡΑΣ. ΣΠΑΤΑΛΛΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΠΡΩΤΕΣ ΑΓΑΠΕΣ ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΝΟΙ

Περνοῦσαν ὥς τόσο τὰ χρόνια. Τὸν ἐνοιοῦθα πειὰ τὴν αὐτὴν μου. Ἦξερα πὼς εἴμαστε φτωχοί, πὼς ἔπρεπε νὰ δουλεύῃ ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ ζήσῃ, πὼς γι' αὐτὸ δούλει ἡ μάνα μου, καὶ πὼς, σὰ μεγαλώσω θὰ δουλεύω κι' ἐγώ. Δηλοδὴ τῆξερα κατ'ὡς ἤξερα πὼς κάθε βροδὺ βασιλεύει ὁ ἥλιος καὶ δουτσίεσι τὸ πέλαγο. Τὸ γιὰτὶ τοὺς δὲν τὸ ἀπείκαζα. Τὸ γιὰτὶ γλυκοχαράζει κατόπι, κι' αὐτὸ δὲν πάντα.

Στὰ παιδικαῖα τὰ χρόνια τὰ παίρνουμε καθὼς φαίνονται δλα. Ζωγραφίς μαζεύουμε καὶ τίποτις ἄλλο. Μὰ αὐτὸ δὲν πᾶει νὰ πῇ καὶ πὼς εἰ νοιάθουμε κόσμο. Παιδὶ δὲν εἶναι ποὺ δε σκαρῶνει, ἕνα μικρόκοσμο γύρω του, μὲ τοὺς φίλους του, μὲ τοὺς ἐχτροὺς του, ἄλλους νὰ τοῦ ζητοῦνε δανεϊκό, ἄλλους νὰ τονε ζηλεύουν, ἄλλους νὰ τὸν κατατρέχουν κι' ἄλλους νὰ τονε διαφεντεύουν. Παιδὶ δὲν εἶναι ποὺ δὲν ἔχει τίς συλλογές του, τί πίκρες, τίς στενοχώριες.

Ποιὸς δὲ θυμᾶται τὸ σπάσιμο παιχιδίου, φταξίμο ποὺ δὲν κρύβεται, ποιὸς δὲν ἐνοιοῦσε κοφτερὸ μαχαίρακι στὴν καρδιά του σὰν ἔφυγε κανένας ἀγαπημένος ἀπὸ τὸ σπίτι ἢ κι' ἀπ' τὴ γειτονιά; Ἐγὼ τονε θυμοῦμαι ἀκόμα τὸ φίλο μου τὸ Ζαν-βούλη σὰν ταξίδευε γιὰ τὴν Ἰμπρο μὲ τὸν πατέρα του. Ράγξε ἡ καρδιά μου. Εἴτανε βράδυ δὲν με πλάκωσε ἡ θλίψη αὐτή. Ἡ Ἀννούλα συγύριζε τὸ τραπέζι καὶ τραγουδοῦσε τὸ καινούριο τραγούδι τῆς Δεσπότης τοῦ καλαφάτη. Κ' ἡ μάνα, γιὰ νὰ με κάμῃ νὰ λησμονήσω τὸν πόνο μου ἀρχίσε νὰ μεθ' ὁδηγᾶται τὴν ἱστορία τοῦ τραγουδιστοῦ.

Μοῦ παράστηνε καὶ τὸν Τούρκου περὶ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ καὶ φέρνουνε χαλασμό, Πατοῦνε σπῆτια καὶ πύργους, σ' οἰκονομῶν χριστιανούς, κ' ἐβουν τὰ παιδιὰ τους, καὶ τὰ παίρνουνε στὴν Ἀνατολὴ καὶ τὰ τσερκέβουν. Σὰ πέτρες ἔπεσαν αὐτὰ τὰ λόγια στὸ μικρὸ μου κεφάλι, βέχων τὴν ἱστορία τῆς Δεσπότης καὶ

ἀρχίζω νὰ ρωτῶ χίλια δυὸ ἄλλα πράματα. Γιατὶ τοὺς ἀφίνουμε τοὺς Τούρκους νὰ τὰ κάμνουν αὐτὰ; Πὼς δὲ λῆμε τοῦ Δεσπότη νὰ τοὺς παιδίψῃ; Καὶ σὰν τουρκέψουν, τί γίνονται τὰ παιδιὰ;

Κι' ἡ μακαρίτισσα μοῦ τὰ ἐξηγοῦσε δλα με ὑπομονή, πὼς αὐτοὶ εἶναι πιστότεροι ἀπὸ μᾶς, πὼς εἶναι ἀφέντες αὐτοὶ, πὼς ἐμεῖς ἄλλο φίλο δὲν ἔχουμε παρὰ τὸ Θεό, κι' ὁ Θεὸς θὰ μᾶς γλυτώσῃ μὴ μὲρα ἀπὸ τοὺς Τούρκους, κατ'ὡς μᾶς γλύτωσε ἀπὸ τὸ θανατικὸ πρόπερσι.

Μὲ θεράπεψε ἡ προφητεία αὐτή. Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς γλυτώσῃ. Ἐνα φύσημα καὶ θὰ τοῦ πετάξῃ δλους στὴ θάλασσα. Ἐμεῖς θὰ καθοῦμαστε στὰ μιντέρια, κι' αὐτοὶ θὰ πετοῦν καὶ θὰ φεύγουν.

— Ὡς τόσο τί τὴν ἔκαμαν τὴ Δεσπότη; ρωτῶ ἀξάφνα.

Ἐκείνη τὴν ὥρα νὰ καὶ μπαίνει ὁ γέρο Βασίλης εἶχε παρμένο ἀποκοπὴ τὸ χτήμα μας στὴν ἀγαπημένη αὐτὴ τὴν ἐσχόχῃ ποὺ περνοῦ τὴν ἡμερὰ καὶ ποὺ τὴν ἔλεγε Μεσοβούνι. Ἐργάτα συχνά τὸ δράδυ, καὶ διειπνοῦσε μαζί μας. Πρὸςχαρος γέρος, λίγα λόγια μὲ ξένου, πολλὰ μὲ δικούς. Μποροῦσε νὰ πηδύξῃ σὲ πηγάδι γιὰ νὰ γλυτώσῃ σκυλί, μὰ ἦταν καλὸς καὶ νὰ ξαντερῶσῃ κλέφτη, ἂν τὸν ἐπιανε σ' ἀμπέλι. Κατοικοῦσε στὸ χτήμα στὸ ἴσι μέσα τὸ καλύδι ποὺ γράφονται αὐτὲς οἱ

φυλλάδες, χτισμένο σὲ χρόνους ποὺ δὲν τοὺς ἔφταξε μὴτε κείνος. Καὶ τὴν ὥρα, ποὺ εἶχανε χειμῶνες, ἀνέβαινε στὸ χωριό. Ἐτρωγε, κουδέντιαζε, κ' ὑστερα πλάγιαζε. Καὶ τὸ πρῶτο πρὶ νὰ φέξῃ, εἴτανε φευγάτος μὲ τὸ ζεμπίλι του.

Ἐμπαινε λοιπὸν ὁ Βασίλης ἐκείνη τὴν βραδυά, κι' ἀπ' τὸ συνηθισμένο του πὶδ γλαζοῦμενος. Εἴταν καλὸς ψαράς, καὶ θαρρῖψιμε πὼς μᾶς ἔφερνε μεγάλη ἀρμαθία σαργύς. Μὰ τὸ ζεμπέλι ἄλλο ἀπὸ μαδρες ἐλίες δὲν εἶχε.

— Τί τρέχει γέρο, καὶ μᾶς ἔρχεσαι ἀπὸψε τόσο χαρούμενος; ρωτᾶει ἡ μάνα.

— Τὴν ἐδρῆκα τὴ Δεσπότη καὶ τὴν ἔφερα πῶς ἀρρωστη καὶ χλωμὴ, ἀδυνατισμένη, μὰ ἀπείραχτη καὶ τιμημένη σὰν τὴν δροσιά πάνω στὸ φύλλο. Ὁ Θεὸς τῆς ἔστειλε τὴν ἀρρώστια καὶ τὴν γλύτωσε ἀπὸ τὰ καταραμένα τους νύχια. Δέκα μέρες δα στανίζετο σὺν τῷ Καρὰ Μεχμέτ τὴν κοῦλα, ποὺ τὴν ἐφύλαγαν κρυμμένη ὥσπου νὰ γιάνῃ, μὰ πῆγαινε ἀπὸ τὸ κακὸ στὸ χειρότερο. Ἐτρεμε μερο-νυχτὶς σὰ νὰ εἴτανε μαγεμένη. Μὰ ἐγὼ θαρρῶ πὼς εἶχε τὴν Παναγιά μέσα της καὶ τὴν ἐνηθοῦσε. Εἴτανε νὰ τὴν ἐκάνουνε, μὰ τὸ εἶχαν προσταγὴ ἀπὸ τὸν ἀφέντη τους νὰ μὴ τὴν ἀγγίξουν ὥσπου νάρθῃ στὸ δικό του χαρῆμι. Φωνάζουνε λοιπὸν τὸν ἄγιο τους τὸ Ντεντὲ νὰ τὴ διαβάσῃ καὶ νὰ τὴν γιαιτρίψῃ. Τὴ δλέπει ὁ Ντεντὲ καὶ λέει πὼς αὐτὴ γιαιτρεμὲν δὲν ἔχει, γιὰτὶ κρατᾶ τὴν ἴμιο Εὐλό, ἀπάνω της, ποὺ θὰ τὴ φυλάξῃ μισοζώνεαν ὥσπου νὰ γυρίσῃ σπίτι της.

Αὐτὸς δὲν τολμοῦσε νὰ τ' ἀγγίξῃ τὸ ἴμιο Εὐλό, κι' εἶπε καὶ τοὺς ἄλλους νὰ μὴν τ' ἀγγίξουνε, γιὰτὶ θὰ γίνονε σκονὴ ἐκεῖ ποὺ στανε. Τὴν παίρνουνε λοιπὸν τὴ Δεσπότη δράδυ δράδυ καὶ τὴν ἐβάδουν ἐξω, καὶ τὴν ἀφίνουν ἴσια ἴσια κοντὰ σ' ἀμπέλι μας, στὴν ἀπρογιάλια. Ἐγὼ τότες ἀκούω κλάματα, καὶ πᾶω νὰ δῶ τί τρέχει. Χώνουμε ἀνάμεσ' ἀπὸ

ΟΛΙΓΑ ΧΡΗΣΙΜΑ ΛΟΓΙΑ

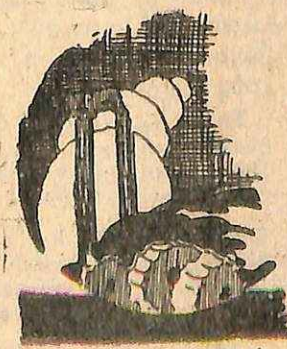
τίς καλαμιές, σιύδω, καὶ τί νὰ δῶ! Τὴ Δεσπότη τοῦ Καλαφάτη! Τὴν ἐνόησας ἀπὸ τὸ τοῖχο κυρὰ κρυφά. Δὲν ἤξερ' ἔκμα τί ἔτρεχε. Θάρρεψα πὼς τοὺς ἔφευγε ἡ μικρή. Τὴν πῆρα στὸ καλύδι, καὶ ρωτώντας τὴν ἔμαυ' αὐτὰ ποὺ σὰς εἶπα. Μοῦ τᾶλεγε κλαίγοντας. Δὲν τὸ καλοπίστευα πὼς ἔδλεπα τὴ Δεσπότη. Καὶ σὰ συλλογιόμουν ἀπὸ τί Κόλαση γλύτωσε, ἀνέβαινε μεγάλως κέμπος ἐξω στὸ λα μὲ μου καὶ μ' ἐπνίγε.

Ὡς τόσο σκοτείνιασε, κι' ἦταν ὥρα νὰ τὴν φέρω καὶ στὸ χωριό. Τράβηξα ἀγάλη ἀγάλη, μὲ τὴ Δεσπότην ὅμο, δώδεκα χρόνῳ μαρμαμένο λουλούδι. Ἀκόμα ἔτρεμε, μὰ δὲν πολὺ. Τῆς εἶχα δώσει καὶ μὴν ἀλίσφα ἰς τὸ καλύδι. Να! ἀκούτε; ἀνοίξετε τὸ παράθυρο ν' ἀκούστε.

Κι' ἀνοίξε ἡ μακαρίτισσα τὸ παράθυρο, καὶ τρέξαμε ἡ Ἀννούλα κι' ἐγὼ κατόπι της, κι' ὁ γέρο-Βασίλης μαζί μας, καὶ σκύψαμε, κι' ἀκούσαμε στὸ δαθὺ τὸ σκοτάδι, φωνές, τσιριχτά, κλάματα, γέλια, κάθε λογῆς ταβатуρί κατὰ τὸ σπῆτι τοῦ Καλαφάτη.

Κλείσαμε τὸ παράθυρο καὶ καθίσαμε πάλι μέσα. Ἡ μάνα μου εἶταν κατάχλωμη. Ἡ Ἀννούλα ἀναρροφούσε. Ὁ γέρος μὲ πῆρε στα γόνατά του καὶ μοῦ ἀρχίσε ἀλλὰ λόγια. Κάτι πρέπει νὰ κατάλαβε ἀπὸ τὴ θεωρία μου ὁ γέρος. Σφιφογύριζε ὁ νοῦς μου, θαρροῦσα πὼς κάποιο μεγάλο μυστήριον ἦρθε στὸν κόσμο πὼς σηκώθηκαν οἱ πεθαμένοι, καὶ πέθαναν οἱ ζωντανοί. Οἱ φωνὲς ἐκείνες ἀπὸ μακριά, μὲς στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, ὥστερ' ἀπὸ τὰ τοια διήγησε, τὸ κύφανε σὰ γὰρ αὐτὸ αἶμα μου. Ἱπποτίς ἄλλο δε θυμοῦμαι τῆς βραδυᾶς ἐκείνης παρὰ πὼς μὲ σηκώσαν καὶ μὲ βάσανε στὸ κρεββάτι.

Ἀπὸ τὴ φυλλάδα τοῦ ΓΕΡΩΔΗΜΟΣ

ὁδὸς ὡνται ἐν τάξει πρὸς τὴν σου εἰδηρίαν καὶ τὸ κατῆκον ἀπέναντι ἐσπῶν, τοῦ πλησίον των καὶ τοῦ Θεοῦ.

ΑΛΕΞ. Ι. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ἱατρός

ΜΙΚΡΑ ΜΙΚΡΑ

Κάποιος ἐξ ῥαγόμενος μετὰ ξυλοκόπημα ἀπὸ τὴν ἀστυνομία ἐρώτη ἕνα φίλο του.

- Πὼς σοὺ φαίνονται.
- Σὰν ἀρχαῖος Πέρσης
- Ποιός;
- Ὁ... Δαρεῖος.

Συνομιλοῦν γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα.

— Καὶ ἐγὼ ἐγὼ ὑποστῇ τὰ κακὰ τῆς διγλωσσίας. Γιατὶ; — Ἐχω νυμφευθῇ δυο φορές.

Κάποιος σχολαστικὸς εἶδε σ' ὄνειρό του πὼς πάτησε ἕνα καρπὶ καὶ τὴν ἄλλην μέρα βγήκε στὴν δρόμο κουτοκίνοντας. Ἐνας ἄλλος σχολαστικὸς ποὺ τὸν εἶδε, κι' ἔμαθε τί τοῦ συνέβηκε τοῦ εἶπε:

— Μὰ κοῦμένη καὶ σὺ, γιὰτὶ κοιμάσαι ξυπόλητος...

Κάποιος Βλάχος ἐκεῖ ποὺ κολυμποῦσε κινδύνεψε νὰ πνιγῇ, κι' ὥρκεισθηκε νὰ μὴ ξαναμπῇ στὸ νερό.... ἂν δὲν μάθῃ κολύμπι!

Ἐνας ἄλλος Βλάχος εἶδε στὸ δρόμο τὸν γιαιτρό του καὶ κρύφτηκε πῶς ἀπ' ἕνα τοῖχο. Κάποιος τὸν ρώτησε γιὰτὶ τὸ κάνει αὐτό, κι' ὁ σχολαστικὸς ἀποκρίθηκε:

— Ἐχω καιρὸν ν' ἀρρωστήσω καὶ ντρέπομαι νὰ τὸν δῶ!

Η ΡΗΓΟΠΟΝΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ..

ΕΝΑΣ ΕΡΩΣ
ΠΟΥ ΒΓΗΚΕ
ΑΠΟ
ΒΕΖΟΥΒΙΕΣ
ΦΛΟΓΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δε θέλω παρά μία φορά να την αναντρανίσω κι' αν έχω μάχη προς έμέ, να δώ και να γνωρίσω.

Κι' απέχει μπλεϊδ να μ' στραφώ στον τόπο που ναι εκείνη να καίγωμαι ολομόναχος στο' αγάπης το καμίνι.

Έτσι πέρασε όλη τη νύχτα τραγουδώντας το φλογερό πόθο του. Τό πρωί τον εύρηκε όρθιο κι' έτοιμο για την μεγάλη επίσκεψη.

Ο Πολύδωρος ακούοντας τη φωνή της ανήσυχης καρδιάς του, ήρθεν άπρόσκλητος να τον συνοδέψη, στο παλάτι.

Τόν πρόφτασε την ώρα που φόραγε το σπαθί του κι' ετοιμαζόταν να φύγει.

Κι' είχε τόσο ωραίος στο' απλό κι' άρχοντικό ντύσιμό του με τη θωριά γεμάτη λάμψη, λαχτάρα και χαρά, που ο Πολύδωρος σκέφτηκε πως αν ήταν αλήθεια μονάχα ή όμορφιά που χρειαζόταν για να πάρη κανέναν μια ορηγοπούλα, ο Έρωτόκριτος θα κέρδιζε τον άγωνά.

— Θάρρης μαζί μου Πολύδωρε :

— Ναι θάρθω μαζί σου ... Μια που αποφάσισες να διαφεντέψης μόνος σου τη ζωή σου, μια που δεν άκούς πια τις συμβουλές του καλού σου φίλου, και παίρνεις μονάχος σου αποφάσεις κι' άνοιγεις επικίνδυνους δρόμους δίχως ούτε να καταδέχεσαι πια να μο' λες τις σκέψεις σου έγω δεν έχω τίποτε άλλο να κάνω παρά να σέρνωμαι πίσω σου Ίσκιος βουβός μ' πιστός, κι' αφο' δεν θες πια να βμπιστευθής τη μοίρα σου στη φιλία μου, κείνο που μ' απομένει είναι να τη συμμερίζωμαι τέτοια όπως την έτοιμάζεις και για τους δύο μας ... Γιατί να ξέρης Έρωτόκριτε τίποτε δε μπορεί να με κάμη να φύγω από κοντά σου ... Στον κατήφορο που κατρακυλάς, έξερε το πως με σέρνεις δεμένο μαζί σου με μόνο προορισμό να προλαμβάνω ή να μοιράζωμαι τον κίνδυνο που θα κρύβεται πάντα κάτω από τα τριαντάφυλλα της τυφλωμένης από τον έρωτα φαντα-

σίας σου.

Ο Έρωτόκριτος συγκινήθηκε βαθειά άπ' τα τρυφερά λόγια του φίλου του, μα βιαζόταν πολύ και δεν βρήκε τίποτε ναπαντήση.

Ο Έρωτας τον κρατούσε δλόκληρο, κείνη την ώρα.

Πήρε μονάχα άπ' το χέρι τον Πολύδωρο, του χαμογέλασε τρυφερά και ξεκίνησαν κι' οι δυο για το παλάτι.

Ο Ρήγας με τη Ρήγισσα την Αρετούσα και κάποιους άλλους έπίσημους ξένους βρισκόταν στον κήπο και παράγγειλε να οδηγήσουν εκεί τους δύο νέους.

Η Αρετούσα ταράχτηκε στ' άντικρυσμα του καλού τους. Ήταν ή πρώτη φορά που τον έβλεπε άφότου γνώρισε το μυστικό του. Ο λατρευτός τραγουδιστής που μ' ηγες λαχταρούσενά τον γνωρίση βρισκόταν επί τέλους μπροστά της. Οραίος σ' αν τα τραγούδια του, γλυκός σ' αν τη μουσική της φωνής του, υπέροχος όπως τον είχε πλάσει με τη θερμή φαντασία της τις θερμές νύχτες του πόθου. ... Ο έρωτόκριτος την έκύταζε κι' αυτή δειλά στην αρχή ύστερα ξεθάρρεβε λίγο λίγο και το βλέμμα της γινόταν πιο τρυφερό...

Η Αρετούσα που και τότες άνέγνοια τον έκύταζε σ' αν κυρά κοκκίνηζε σήμερα στο βλέμμα του και χαμήλωνε ντροπαλά το δικό της σ' αν νάταν εκείνος ο άφέντης που ώριζε κι' έκείνη μια ταπεινή σκλάβα που καταδέχτηκε να την ξεχωρίση από μέσ' από τις άλλες και να την ανυψώση με την αγάπη του.

Τα μάτια άρχισαν έτσι σιγά σιγά να μπαίνουν κι' αυτά στον πόλεμο που το τραγουδι είχαν άναψει... κι' οι έρωτευμένοι χαιρότανε να διαβάζουν μέσα στο χάδι των αγαπημένων μα-

τιών κείνα που δεν μπορούσαν να πουν τα στόματα.

Η αγάπη μπήκε πια με τη συν-νενόηση στο δρόμο της ευτυχίας. Ο Ρήγας ρωτούσε τον Έρωτόκριτο για τα ταξίδια του, αυτός άπαντούσε με τάξη και φρόνηση και μ' όλο που ο νο'ς του κι' ή ψυχή του ήσαν δλότελα στραμμένα στην Αρετούσα, ή άπαντήσεις του και ή ιστορίες που διηγόταν ήσαν γεμάτες νόημα και χάρη.

Μια ευτυχία πλημυρίζε την καρδιά του. ... Δεν ήταν πια μόνος να σηκώνη το βαρύ μυστικό της αγάπης.

Δύο τρυφερά χέρια άνάλαβαν να τον βοηθήσουν...

Δύο στοργικά μάτια έχυσαν δροσιά στη φλογισμένη καρδιά του.

Ο Πολύδωρος κι' ή Φροσύνη παρακολουθούσαν τη βουβή συνεννόηση των νέων, τα εύγλωττα κοκκινίσματα της θωριάς, τις άστραπές των ματιών, και πότε πότε γύριζαν και κύταζαν ο ένας τον άλλον με φανερή αγωνία.

Κάθε τρυφερό βλέμμα πουταν για τους έρωτευμένους μια υπόσχεση ευτυχίας, για τους δύο άφωσιωμένους φρουρούς ήταν προμήνυμα θανάτου. Του κάκου πήγαν τα δασκαλέματα κα'ι τα σχέδιά τους. Ο έρωτας φάνηκε πιο καλός δάσκαλος κι' οι δυο καλές καρδιές που ζήτησαν να χωρίσουν δέθηκαν σφιχτότερα τώρα με την άνίκητη γοητεία των ματιών.

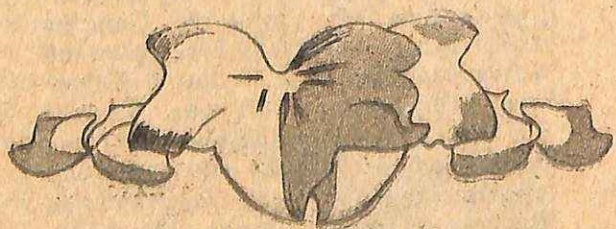
Κι' άνάμεσα στη βασιλική συντροφιά άνάμεσα σε κουβέντες, άστεϊα και διηγήσεις δυο βουβές όμιλίες κυριαρχούσαν... Η μια χαρούμενη κι' ή άλλη γεμάτη τρώμο.

Στη πρώτη τραγουδούσε τον θρισμό της ή αγάπη, στην δεύτερη παραπονιόταν ή σύνεσις για την ήττα της. Τό βράδυ ο Έρωτόκριτος τέλειωσε το τραγουδι, πούχεν άρχίσει το πρωί, μ' αυτούς τους στίχους.

Τούτο μ' σώνει κι' δε περνά σ' αν με και κατέχω
Πώς μέγεται να μ' θωρεί,
κέρδος μεγάλον έχω.

Και τίποτε άλλο άπ' αύτην δε μοιάζει ν' άνάμνω
Έτούτο δε έχω για τροφή,
να τρώγω, να χορταίνω.

Τέλος του πρώτου μέρους

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ

(συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ακόμη ως προορισμόν τους έθεσαν την διατήρησιν πανελληνικής ειρήνης, τη διαλλακτικότητα κι' υποχώρηση, και την επιδίωξη συμμαχίας με τη Σπάρτη, που την εθαύμαζαν και την αγαπούσαν γιατί είχε διατηρήσει τα προτερήματα των αρχαίων ήρώων σύνεσις, μέτρον, πειθαρχία, ήθη χρηστά και κυρίως άνδρείαν. Αιώνιο παράδειγμα μιμήσεως, σε κάθε ρητορικό λόγο τους, ήταν ή Σπάρτη. Ο Κίμων, λέγουν τον' Αθηναίους, έλεγε διαρκώς : «Δεν είσθε όπως οι Λακεδαιμόνιοι» και για να δείξη πως το πρόγραμμά του άγκάλιαζε όλη την Ελλάδα, είχε όνομάσει τους τρεις υιούς του Λακεδαιμόνιον, Θεσσαλόν και Ηλίον.

Αντίθετα προς τους συντηρητικούς, που τους λέγαν και Φιλοάκωνας, εύθους ένωρίς, ακολουθώντας το δρόμο που θαρραλέα χάραξε ο Θεμιστοκλής, ιδρύθηκε ή μερίς των προοδευτικών. Ο Εφιάλτης, άνηρ που την άξία του μαρτυρεί ο άυστηρός κριτής Αριστοτέλης, αυτός που, μαζί με τον Περικλή, άφαίρεσε ένα ένα τα προνόμια του Αρείου Πάγου και τάδωσε στην Ηλιαία, το Δικαστήριον του Λαού και κυρίως ο Περικλής, χτύπησαν με πείσμα κ' έπιμονή την άριστοκρατική μερίδα και, μεταχειριζόμενοι ως όργανο το λαό, θέσανε σ' εφαρμογή το δικό τους πρόγραμμα : «Όποιος λαμβάνει πάντα ύπ' όψει του τη Σπάρτη δεν είναι ειλικρινής φίλος των Αθηνών. Η Πόλις της Παλλάδος πρέπει να κερδίση την πρώτη θέση, θέλει δεν θέλει ή Σπάρτη. Μέσον ή θαλασσοκρατία κι' ή συμμαχία που έστω και με τη βία πρέπει να κρατηθή. Μέσα στο σύνολο ή Αθήνα θάναυ μια πόλις άνάμεσα στις πολλές και θα πρέπει να υποχωρή διαρκώς στο φθόνο των άλλων για να κερδίξη την ειρήνην. Όχι, πρέπει να ξεχωρίση, να γίνει σχολή της Ελλάδος προπύργιο των Συμμά-

ΚΙΜΩΝ

χων. ήλιος του Ελληνικού στερεώματος. Έτσι άρχισαν οι διαφωνίες. Ο Κίμων κατηγορήθηκε για πρώτη φορά επί δωροδοκία όταν παίρνοντας την Ήϊόνα δεν προχώρησε στην Μακεδονία. Η άπολογία του ήταν σύντομη μα πειστική, γιατί συνηγορούσαν υπέρ αυτού τα δημόσια έργα που με δικά του χρήματα είχε χαρίσει στην πόλι, «ουδένα προτιμώ πλούτον, αλλά χαίρω πλουτίζων την πόλιν από των έχθρων» Ο ίδιος ο Περικλής, κατ' άλλους υπέκων σε παρακλήσεις της Ελπινίκης, κυρίως όμως γιατί καταλάβαινε πως δεν είχε έρθη ακόμα ή ώρα να πέση ο Κίμων, συνετέλεσε στην άθώωση του. Αργότερα όμως ένα άτυχες γεγονός υπέγραψε την καταδίκη του Κίμωνος.

Υστερα από ένα σεισμό οι Μεσσήνιοι και οι Εύλωτες είχαν επαναστατήσει. Οι Σπαρτιάται έζήτησαν την βοήθειαν των Αθηναίων. Ο Εφιάλτης άνθίσταται, «να ευκαιρία να πέση ή Σπάρτη». Ο Κίμων όμως παρουσιάσθηκε θαρραλέος στην Πνύκα και έξέδρασε το λαό να μην άφιση την Ελλάδα χαλκήν και τας Αθήνας χωρίς αντίζυγιο. Κι' άνέπτυξε πάλι τα αίωνια έπιχειρήματά του που μ' ας τα διασώζει ο Δημοσθένης. «Αθήναι και Σπάρτη είναι μέλη ενός και τουαυτού όλου, δύο ίπποι που οι Θεοί συνέζευ- στο ίδιο άρμα και πρέπει να κανονίζουν άρμονικά το βήμα τους χάριν της κοινής ωφελείας.» Οι Αθηναίοι πείσθηκαν κι' ο Κίμων με τέσσαρις χιλιάδες στάλθηκε στην Ίδωμη. Σε λίγο όμως γύρισαν διωγμένοι από τους Σπαρτιάτας που δυσπίστησαν την ύστερη ώρα. Η προσβολή ήταν μεγάλη,

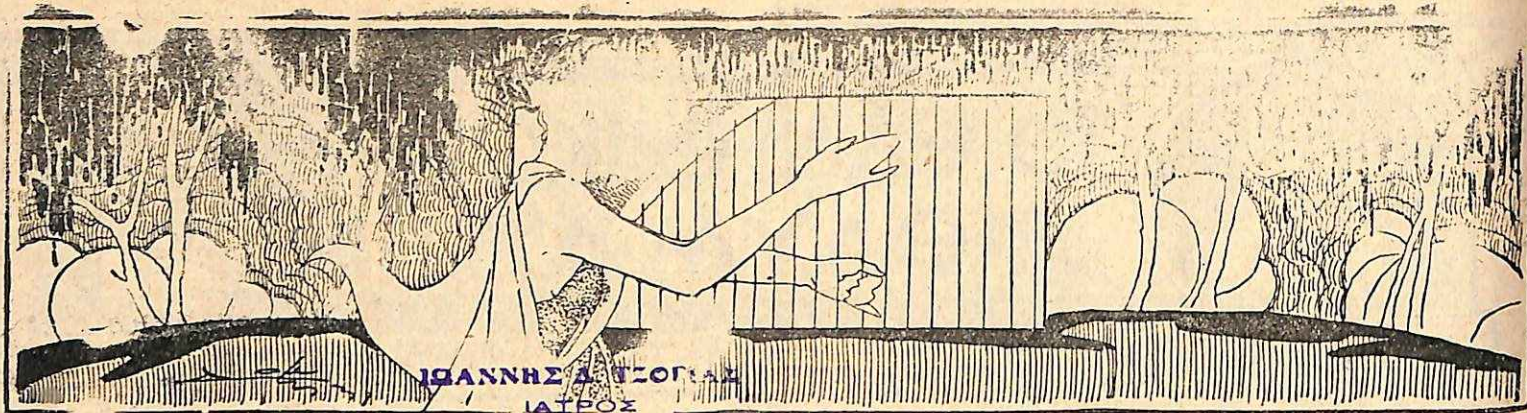
ο Περικλής εθριάμβευσε. Ο Κίμων έξωστρακίσθη. Σε λίγο, στη μάχη της Τανάρας, μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιανών, ο έξόριστος Κίμων παρουσιάσθηκε με τους φίλους του και ζήτησε από τους Αθηναίους την άδεια να πολεμήση. Οι έχθροί του, προσασίζονοι δυσπιστία, τον έδιωξαν. Έκατόν φίλοι του τότες, κατά παραγγελίαν του με την δοεασμένη πανοπλία του Κίμωνος στην άδεια του θέση, πολέμησαν σ' αν λιοντάρια κατά των Σπαρτίας των και έπεσαν όλοι, συνηγορήσαντε με τον πειστικότερο τρόπο για την άνάκληση του παραγνωρισμένου Αρχηγού των. Ο εύγενής Περικλής συνεκινήθη και μ' ένα δικό του ψήφισμα άνεκάλεσε τον Κίμωνα και τον διώρισε πάλι γενικό Αρχηγό του Στόλου. Κ' έτσι σε λίγα χρόνια περνώντας πάλι νικητής το τόσο γνώριμον Αιγαίον ήρθε κ' έπολιόρκεσε τον Κίτιον της Κύπρου και πληγωμένος απέθανε ενώ διαρκούσε ακόμη ή πολιορκία δίχως να μάθη τίποτε ο στρατός του. Ο Γκρόττε λέει πως, τη δική παραγγελία ακολουθώντας οι άλλοι στρατηγοί, δεν έφανέρονσαν τον θάνατό του. Κ' έτσι γυρίζοντας για τας Αθήνας κέρδισαν μια ναυμαχία στη Σαλαμίνα της Κύπρου, γιατί ο Περσικός στόλος νομίζοντας πως ο Κίμων διεύθυνε την επίθεσιν τράπηκε εις φυγήν. Έτσι ο Κίμων ένίκησε και νεκρός. Υστερα από τις νίκες αυτές ή ειρήνη συνομολογήθη μεταξύ Μεγάλου Βασιλέως και Ελλήνων που φέρνει το όνομα Κιμώνειος Ειρήνης.

Είς απόστασιν από της παραλίας δσην τρέχει ήπος, όπως όρίζει ο Πλούταρχος, κανένας Πέρσης ούτε γραμματοκομιστής ούτε άγγελιοφόρος δεν είχε δικαίωμα να έμφανισθή.

Ο Γκρόττε, παίξοντας, λέει πως κάθε άλλο παρά Κιμώνειος ειρήνη έπρεπε να όνομασθή αυτή.

MARGUERITE COMERT

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ ΙΑΤΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Η ΛΑΜΠΑ ΠΟΥ ΣΒΥΝΕΙ

“Εξω φύσαγε δαιμονισμένα στο ούρα-
νόν δεν ήταν κανένα αστερί και τα κύμα-
τα της φουρουνιασμένης θάλασσας χτύ-
παγαν μανιασμένα άφροσυνφάνοντες
τα βράχια της ακρογιαλιάς.

Στο σαλόνι της κυρίας Νινόν οι φί-
λοι και οι φίλες της κάθονταν γύρω από
το τζάκι και διηγόντουσαν ιστορίες φαν-
τασματικών. “Ολοι ήξεραν και διηγόντου-
σαν από μια ιστορία αληθινή που την έ-
ζη και που συνέβηκε σαυτούς ή σε άλλους
γνωστούς των.

Τα κύματα από αιρό σε αιρό ξέσπα-
γαν δυνατότερα κι’ έφταναν στο παράθυ-
ρο του σαλονιού της παραθαλασσίας έ-
παύλεως κάνοντας τις διηγήσεις πιο τρο-
μερές. “Ο άέρας φύσηξε δυνατότερα κι’ έ-
να παράθυρο άνοιξε ένα τεράστιο κύμα
πιτσύλισε τους κυριασμένους ενώ ένα
μυθρό πρόμα’ σά νεκροκεφαλή έπεσε στη
μέση του σαλονιού... “Ολοι τρέμαξαν” οι
γυναίκες φώναξαν ύστερικά κι’ οι άντρες
προσπαθούσαν να τις συνιφέρουν. Τι εί-
χε συμβή; “Απλούστατα, ένα κύμα άστρα-
ψε απ’ την άκρογιαλιά κάποιον ξερο-
τσουρο φοινικιάς και το πέταξε στο σαλό-
νι, και καθώς ή φαντασία όλων ήταν έρε-
θισμένη το περ-σαν για νεκροκεφαλή.

“Όταν όλοι συνήλθαν ή γρηά οικοδε-
σποινα πήρε το λόγο κι’ ενώ όλοι έμεναν
σ’ ωπηλοί άρχισε με ή λεπτή κι’ εύγε-
νή της φωνή.

—“Εγώ έχασα όλους τους δικούς μου
και ποτέ, ποτέ δεν ξανάδα κα έναν απ’
αυτούς. “Αλλά ..

“Όλοι άκουγαν ύπομονητικά. Είτε έξ
αίτίας της ταπεινότητος όμολογία προεισ-
γωγική «και ποτέ, ποτέ δεν ξα άδα κανέ-
ναν απ’ αυτούς.» Είτε γιατί ή γρηάία Κυ-
ρία ήταν τόσο λεπτή, τόσο ντιστεγké, τό-
σο τίμια! “Έκανε το νοικοκυριό της με
τα γαντια και απέχθαινε το νέμμα όπως
και την άθλια σκόνη του δοόμου.

—“Εάν οι πεθαμένοι βρυκολακιάζαν,
αυτό θα γινότανε τον καιρό που πέθαναν
στη γή.”

Καλά! εγώ πιστεύω ελσαι μάλλον βε-
βαία ότι βρυκολακιάζαν και γιαυτό σάς το
έπανολαμβάω απ’ όλους, τους δικούς μου
που είδα να πεθαίνουν, κανέναν δεν μου
έφαγερώθη”

Μπορώ να τροποθενήσω λοιπόν μετα-
ξύ του κό μου των άπόντων που στηρί-
ζεται για ιαργήται την έξαπατημένη προ-
σδοκία «Σάν βρυκολακιάζαν αυτός ή εκεί-
νη θα μάς έδιναν σημεία». Μη παραδεχο-
μαστε ποτέ ότι τα μάτια μας δέε μπορούν
να δούν και αττιά μας δέν μπορούν να-
κούσουν τίποτα. Μήν ύποπτευόμεθα ότι
μπορούμε να ψαρίσουμε ιδώ κ’ εκεί να εί-
μεθα σλιμμένοι από φόρα που ξεθαρεύει

τους πεθαμένους να μη βάζουν σε πειρα-
σμό.

“Εμένα με κατηγορούν ότι φοβάμαι,
τόσο μάλιστα που αυτό θάφτανε για να
κάνη το ε δικούς μου να βρυκολακιάσουν
Και να μην είχαμε φόβο γι αυτή την τρο-
μερή φοβέρα που όλοι φοβόμαστε

***

Πάνε σαράντα χρόνια από τότε...
Παντρεμένη με τον άνδρα πάγαπασσα
ζούσε με αγαπημένοι στο νητάκι του “Α-
γίου Λουδοβί-ου.Κι’ αυτούσανε ένα appar-
teman πολυ ελέσιата επιπλωμένο ή-
τη, ειούμειη από μια γρηά μαυιακή και
άφο ιωμένη που ε’χε άναστήση τον άντρα
μ υ. “Ε’χεσε τα πρώτα της άξένιαστα χρό-
να στο πατρικό της σπίτι και τα ύπόλοι-
πα τάξισε σπίτι μας μόδες της τις ά-έ-
σεις.

“Απ’ το πρωί ως το βράδυ όλο σκέπ-
τονταν Σηκονόταν πολύ πρωί και το βρά-
δυ κοιμoταν τελευταία. Δυ.τυχώς όμως
ρέβη για ύπνο. “Όλα τα είδη ιω, άνα-
παύσεων γι’ αυτήν ήταν άγγυρία... Και
είχε σε κ. τύγρησι αυτό το είδος τη...
έξασθενήσεως που πραγματοποιεί το βα-
θυ σκοτυδι...

Δέν ήθελε να κοιμηθεί σκοτεινά και
έπειδη δεν είχαμε ότε ήλεκτο κό και φω-
τιζότανε με κεριά με λύχνους και με πε-
τρέλαιο, της είχαμε μία λάμπα που την
άφίναμε στο κυρριντερ και το βραδυ την
έπερ ε στην κι μαρά της άφινοντες μαλι-
στα και την πόρτα μισάνοιχτη.

Δέν είχε κανέναν στον κόσμο. “Ο ήν
τρας μου ήταν γιαυτήν ό ίδιος ό Θεός

Μά είμαι βεβαία ότι φά έχκατέλειπε το
σπίτι μας αν την είχαμε δ’ήθεν άναγκάση
να κοιμάται όπως όλος ό κόσμος: σκοτει-
να και με την πόρτα της κλεισμένη, γισ-
τι φοβταν το σκοτάδι σάν τον διάβολο
το πρόσωπό ης ήτογ βαθεία χαραγμένο
απ’ του καιρού το δ’αβα και ή πλάτη
της εγ-ρνε απ’ των χρόνων το βαρύ φορ-
τίο

***

Πέθανε...
Πέθανε αϊφνίδια. Είχε τελείωση το
νοικο υριό της και προετοιμάσε το τρα-
πέζι για το γεύμα και πηγαίνοντα στην
κουζίνα για να δει το φωί έπεσε σ’ ά πλα-
κάκια για να μη σηκωή ποτέ π... την
τοποθετήσαμε στο κρεβάτι της και προ-
σπαθήσαμε να ή συνεφέρουμε. Μά του
κάκου, Μ’η την ένεση που της έκανε ό
γιατρος δέν μπόρεσε νάνοίξη τα μάτια
της, αλλά με μία τελευταία προσπάθεια
ένωσε τα χέρια άργοςάλεψε τάδηναι-
σμένα της χείλια.

Ζητούσε βοήθεια απ’ το Θεό... Είσα-
κούση. Χωρίς να πνιγίη χωρίς να συ-
σπασίη, χωρίς καν να ύποφέρη και τη
σα σ’ έναν άναστεναγμό διάβηκε το σκλη-
ρό γερφιο του θανάτου... Και θα με-
ιθυφίαν τ ν δύσμοιρη. “Α έτια μες στο
θεσικότεινο κι’ έρημητική κλεισμένο τάφο
κι’ ή ψυχή της θα κλείονταν στο βαθύ
σκοτάδι της άβυσσου... μες στο σκοτάδι
που τόσο φοβoταν όταν ζούσε που τόσο
φοβόταν.

***

“Ηταν ή εποχή των μεγάλων ήμερών.
“Ω τόσο φωτιζόμαστε με τη μικρή λάμ-
πα της γρηάς “Αννέτας. Μι κάθε πρωί
την βρισκομε άδεια ξερη σάν να έκαιγε
όλη νυχτα. Τις πρώτες μέρες την γιόμίζα
έγώ κι’ ό άντρας μου μούλεγε ότι δέν
την γιομίζω καλά και αυτό σώνεται και
σβύνει. “Θά περάσωμε αρκετές μέρες”
δέν τοδ ελτα τίποτα. “Εκείνο το βράδυ
τη χρειαστήκαμε μόνο τρείς άρες. Το άλ-
λο βράδυ που πήγα να την άνάψω τη
βρήκα πάλη ξερη... Την γιόμισα και δέν
είπα τίποτα στον Ζάκ, και την ώρα που
πήγα να την σβύσω το βράδυ είδα με
μεγάλη χαρά όταν ήταν αρκετά γιομά-
τη.

Την άλλη μέρα πέρασα μέσα σ’ άδη-
μονία. “Όταν βραδιάσε δεν είχα άκόμα
τολμήση να την άνάψω ούτε να την κντ-

τάξω καν. Κι’ όταν ήρθε ό Ζάκ πήγε αυ-
τός να την άνάψη τον άκουσα να λήη με
έκπληξι πώς είχα πη και εγώ.

— Μά πώς! Πάλη είνε άδεια; “Θά την
ξεχάσαμε όλη τη νύχτα άναμένη ελπε.

— “Όχι χρυσέ μου δέν την ξεχάσαμε
“Εχτες πάλι την ξαναγέμισα γιατί είχε
άδειαση.

— Τι λές καλέ! Της είχα βάλη έκατό
δράμια πετρέλαιο και τόκαψε για μία βρα-
δυά; Μά είνε έκπληκτικό! Και τι φαν-
τάσσαί να συμβαίνη;

— Φαντάζομαι άπάντησα με φόβο
ότι ή μακαρίτισσα γρηά—“Αννέτα αι-
στανεται πάντα άπέχθεια στο σκοτάδι
Σήκωσε τους ώμους του μ’ άδιαφορία και
γέλασε. “Αλλά με έκπληξι είδα την άλλη
μέρα ότι άσχολείτο με προφυλάξει; για
το άναμα της λάμπας... Κι’ είδα ότι
παραφύλαγε το ύπερφυσικό .. Μετρούσε
τις ώρες ...

Και την έπομένη.. την έπομένη... πη-
γε θαρρετά νάνάψη τη λάμπα και φώνα-
ξε σε τόνο θριαμβευτικό.

— Βλέπεις; βλέπεις; φέγγει σήμε-
ρα,!

Μά ώστόσο δέν είχε συνιδη ή με την
τραπέζαρία όπου περίμενα το άπο έλεσμα
και άκούω το φυτήλι να διαστέλεται και
το κορριντέλ να βυθίζεται στο σκοτάδι
ένω ή σιλουέτα της γρηάς—“Αννέτα;
να διαγράφεται πάνω από τη λάμπα ....
Στη στιγμή πετάχτηκε στο δρόμο τρέμον
τας σάν τυ ψίρι και με τα μαλλιά άνορ-
θωμένα φώναξα σάν τρελλή

— Δέν την θέλω αυτή τη λάμπα! ....
έξω τί στοιχειωμένα πράματα!... Στο
Σηκουάνα!... Ρίχτετη στο Σηκουάνα!

Τάχα κυριολεκτικώς χαμένα δέν ήξερα
τι έλενα. “Ο δύστυχος ό άντρας μου δέν
μπόρεσε να με ήσ’χάση πήγαμε να κοι-
μηθούμε στο ξενοδοχείο και την άλλη μέ-
ρα π’ωι πρωί φύγαμε για την έξοχη ό-
που κάθησα δυό μήνες για να συνελθω.

***

“Όταν ξαναγύρισα σπίτι μας μία και-
νούργια λάμπα είχε αντικα-στήση τη
στοιχειωμένη και μάς έφεγγε ήσυχά — ή-
συχά.

“Όλη αυτή την ιστορία μου σάνηκε ό-
τι την πέρασα σάν μέσα σε ένα άσχημο
όνειρο.

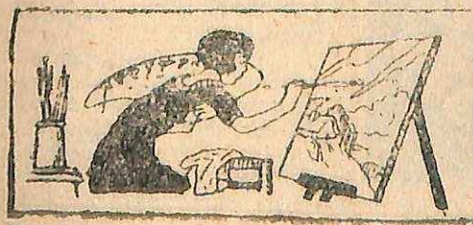
Μά άρ’ότερα πολύ άργότερα μίλησα
στον άντρα μου γι’ αυτή την ιστορία ζη-
τώντας του σγνώμη για τ’ς σκηές που
του προξέησα μου έλπε άναστενάζοντας.

— Φτωχιά γρηά—“Αν έττα! Τόσο
μάς άγάπησε. Δέν θέλησε να μάς κα-
νη κακό ... “Ηταν σκληρό που σε διάξα-
με... ήταν σκληρό!...

“Όστε κι’ οι δυό μας το ίδιο σκεπτό-
μαστε...

Μετάφρασις Χρ. Πόρτσου

MARGUERITE COMERT

ΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΚΑΙ ΕΝ ΑΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

“Αναφέραμε στο βον τεύχος του
άγαπητού “Ενεργηρίου, ότι ό γεωρ-
γός μας, είνε άνάγκη να άφήση την
μονοκαλλιέργειαν και να επιδοή εις
την ποικίλην, διότι με τον τρόπον
αυτόν θα όρθοποδήση και θα τα
φέρη βόλτα μέσα στο σπίτι του.

“Αλλά πώς θα το κατορθώση
αυτό; Ποιές δλικές και ήθικες δι-
νάμεις του χρειαζονται; “Αραγε τις
έχη και αν τις έχη, μπορεί να τις
συγκρατήση, να τις χρησιμοποιήση
πρός ωφέλειαν του;

“Έχει προτερήματα πολλά.

Ευτυχώς ό γεωργός μας δέν στε-
οείται τοῦλάχιστον από ζωτικότητα,
“Έχει προτερήματα πολλά, εύπνά-
δαν, εργατικότητα, νοικοκυρσύνην,
λιτοδίταν ύπομονήν, επιμονήν. “Όλα
αυτά τα προτερήματα τάχει και με
το παραπάνω μάλιστα. Του λείπουν
όμως και μερικά άλλα, τα όποια αυτά
και μόνον είνε ικανά να κωλυσισεργούν
και να σκιαζουν τα παραπάνω, να τον
κρατούν πάντοτε κάτω από το ζυγό
της; φτώχειας και της κακομοιριάς και
να μην τον άφίνουν να άναπνεύση.
Τά αναφέρουμε με την σειράν των.
Τά γνωρίζομεν διότι τα είδαμεν με τα
μάτια μας και τα μελετήσαμεν.

“Η άγνοια στη δουλειά του
κακός σύμβουλος.

Πρωτον και κύριον είνε ή άγνοια,
ή όποια και έπήγασε και πηγάει άκό-
μη από την άγραμματοσύνην του. “Ο
γεωργός τη τέχνη του αυτήν την ιε-
ράν δέν ηντύχησε να την άκούση στο
σχολειόν του χωριού του. “Ότι γνω-
ρίζει, το έμαθε από τον πατέρα του
και έκείνος πάλιν από τον πρόγονόν
του και ούτω καθεξής. Ξεύρει να
σπέρη και να θερίξη όπως και οι
“Αρχαίοι “Ελληνες. Ξεύρει να δογώνη
με το εύλινο άλέρι. όπως επί εποχής
του “Ησιόδου. Το ίδιο κάνει και για
όλες τις άλλες του δουλειές, για τα
ζώα του, τα πουλιά του, τα μελισσά-
κια του, τη κοργιά του. “Ελόντας και μη
κόλλησε σάν ό τρακό έπάνω σ’ αυτές,
γιατι απλούστατα δέν είδε κατι καλλύ-
τερο, κάποια πρόοδο.

Μά ειδικόκόμεθα στον 20ον αιώνα
του πολιτισμού και των επιστημών,
Είμπορεί, για όλον τον κόσμο έκτός

όμως του γεωργού. Αυτός δέν άλλαξε
στη δουλειά του καθόλου. Είμπορεί
νάβαλε παντελόνια ή γραβάτες, είμπο-
ρεί να άκούση πώς στην “Αμερικη
σφέρουν με το άεροπλάνο, αλλά δέν
είδε με τα μάτια του παρα έλάχιστα,
άνίκανα βέβαια να τον πείσουν.

Δέν όμιλώ βέβαια, για όλους τους
γεωργούς της “Ελλάδος, διότι ύπαρ-
χουν επαρχίες πολυ προοδευμένες, ό-
πως ή Πελοπόννησος, τα νησιά όλα
ανεξαιρέτως. “Ομιλώ, όμως για τους
γεωργούς της Μακεδονίας, της Θεσσα-
λίας και πολλούς άκόμη της Παλαιάς
“Ελλάδος.

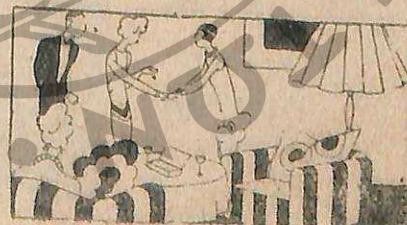
Τό σχολειόν από την άλλη μεριά
και ό καθοδηγητής, ό εμπνευστής ό
ιεραπόστολος δάσκαλος και γεωπόνος
του λείπει. Δέν έδοκίμασε, ούτε δοκι-
μάζει τη λαχτάρα και το ενδιαφέρον,
όταν διαβάξη κατι τι. Διότι δέν
είνε δικό του, του κύκλου του.
Τά βιβλία που διαβάξει στο scho-
λειόν, μπορεί να του φουσκώνουν το
μυαλό με πολλές γνώσεις, αλλά δέν του
λένε για τα όργώματά του, τη σπορά,
το θέρος, την περιποίησι των ζωντα-
νών του, και των πουλιών του.

Φταίει το σύστημα, φταίει ό δά-
σκαλος; “Οχι θέλετε ύποθέσετε. “Η
πραγματικότης είνε, ότι πηγαίνει σάν
τη χελώνα, και είνε προσκολλημένος
στα δικά του και τη μοιρολατρεία του.

“Έχει άνάγκη μελέτης.

Δέν κατορθώσαμε δηλαδή άκόμη να
τον μελετήσωμεν ως πλουτοπαραγω-
γικόν στοιχείον. Τόν άφισαμε να κά-
νη ό,τι θέλει, γι’ αυτό και έχομε ά-
ναρχία παραγωγής. Δέν τον έψηχολο-
γήσαμε καθόλου, να άντιληφθούμε
ποιά τα προτερήματά του, για να τα
καλλιεργήσωμεν και τα εκμεταλλευ-
θώμεν, δια την παραγωγή της “Ε-
θνικής Οικονομίας. Μά θα μου πητε,
Δέν ξεύρεις πόσα έγιναν και γίνονται,
από την πολιτείαν; Τά γνωρίζω όλα

(“Η συνέχεια σ’ η σελ. 444)

ΕΡΡΙΚΟΥ ΜΥΡΖΕ
ΟΙ ΜΠΟΕΜ
Γ.
ΣΑΡΑΚΟΣΤΙΑΝΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Όταν έπηγε να παραδώση τὸ κλειδί στὸ θυρωροῖον, εὐρῆκε τὴν γυναῖκα τοῦ θυρωροῦ μισοδουλομένη μέσα εἰς τοὺς βραχίονας ἐνὸς κομψευομένου. Τόσον ἐδορυβήθη ἡ καὶ μὲν, ὥστε ἐπὶ πένες καὶ πλέον λεπτὰ δὲν μπορούσε νὰ σύρη τὸ σχοινὶ τῆς θύρας.

— Ὑπάρχουν, πράγματι, στιγμῆς— ἐσκέφθη ὁ Ροδόλφος, ποὺ καὶ οἱ θυρωροὶ θυμούνται πῶς εἶνε γυναῖκες...

Καθὼς ἀνοίγε τὴν θύραν, εὐρῆκε στήν γωνίαν, ἕνα πυροσβέστην καὶ μιὰ μογαίρῖσσα, ποὺ εἶχαν ἐξοδόν, νὰ δίνουν τὸ χέρι καὶ ν' ἀνταλλάσσουν τοὺς ἀρραβῶνας τοῦ ἔρωτος.

— Διάβολε! εἶπε ὁ Ροδόλφος ὑπαινωσόμενος τὸν σερατιώτη καὶ τὴν εὐρωστικὸν σύντροφόν του, νὰ αἰρετικοὶ ἀνθρωπῖν ποὺ δὲν συλλογίζονται καθόλου πῶς εἶνε σαρκαστῆς.

Κ' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του γιὰ νὰ ἐπ' σκεφθῇ κάποιον φίλον του ποὺ ἔμενεν ἐκεῖ κοντά.

— Ἄν εἶνε στὸ σπίτι του ὁ Μάρκελλος, ἐσκέφθη, θὰ περάσουμε τὴν βραδυὰ κατ' οὐλομένην τὸν Κολλίνον. Πάντως πρέπει νὰ κάμουμε κατ' ἐπὶ...

Ἐκτύπησε δυνατὰ, καὶ ἡ ἄδρα ἐμισθόνοισε. ἕνας νέος μὲ διέπικρος καὶ μὲ τὸ πονηρὸν ἔκφρασμα...

— Δὲν μπορῶ νὰ σὲ δεθῶ, λέγει στὸν Ροδόλφον.

— Γιατί; ἠρώτησεν ἐκεῖνος.

— Περιμένω! εἶπε ὁ Μάρκελλος δείχνων ἕνα γυναικεῖο κεφάλι ποὺ ἐνεφανίσθη μόλις πίσω ἀπὸ τὸ παραπέτασμα. Ἰδοὺ ἡ ἀπάντησις.

— Δὲν εἶνε ὥραία, ἀπήντησε ὁ Ροδόλφος κατὰ πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἐκλείσθη ἡ θύρα. Καὶ τώρα εἶπεν ὅταν εὐρίσκω στὸ δρόμο, τί γίνεται; Ἄν πᾶνω στοῦ Κολλίνου; Θὰ περάσουμε τὴν ὥρα κατ' οὐλομένην τὸν Μάρκελλον.

Ἐνῶ περνοῦσε ὁ Ροδόλφος τὴν ὁδὸν Δύσεως ἀφώτιστον συνήφως καὶ ὀλιγοσύναντον, διέκρινε μιὰ σκιὰν βηματίζουσαν μελαγχολικὰ καὶ ψιθυρίζουσαν στίχους.

— Εἰ! Εἰ! ἐφώνησε ὁ Ροδόλφος τ' εἶναι πάλι αὐτὸ τὸ τραγοῦδι ποὺ ἐρροσταλιάζει; εἶσαι σύ Κολλίνε;

— Σὺ, Ροδόλφε! ποῦ ἀπὸ δῶ;

— Στὸ σπίτι σου πηγαινῶ.

— Δὲν θὰ μὲ βρῇς ἐκεῖ.

— Τί κάνεις ἐδῶ;

— Περιμένω.

— Τί περιμένεις;

— Ἀχ! ἀπήντησεν ὁ

Κολλίνος μὲ σκαμπεικὴν ἔμφασιν, τί υπορεῖ ναὶ εἶναι πεποιμένη ὅταν εἶνε εἰκοσιχορόν, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε γεμάτος ἀστερία καὶ ὁ ἀέρας γεμάτος τραγοῦδια; — Ἐξηγήσου, παρακαλῶ, εἰς τὸ πέζον.

— Νά, μιὰ γυναῖκα πεποιμένη!

— Καληνύχτα, εἶπεν ὁ Ροδόλφος κ' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του μονολογῶν. Μήπως εἶναι σήμερα τοῦ Ἀνίου Πόθου καὶ δὲν μπορῶ νὰ κάμω βήμα χωρὶς νὰ σκοντάψω πᾶνω σ' ἐρωτευμένους; Τὸ πρῶτα καταντᾷ ἀνθήτικον καὶ σκανδαλώδες...

Ἐπειδὴ ὁ κῆπος τοῦ Λουξεμβούργου ἦταν ἀκόμη ἀνοικτός, ἐμπήκε ὁ Ροδόλφος γιὰ νὰ συντομεύσῃ τὸν δρόμον. Ἀνάμεσα σὲς ἔρημες δεινδροστοῖς χίεσ ἐβλεπε νὰ φεύγουν μπροστὰ του, σὺν τρομαγμένα ἀπὸ τὸν θόρυβον τῶν βημάτων. Ξευνάρια μυστηριωδῶς συμπεπλεγμένα καὶ ἀνατρεχόμενα, ὅπως λένει ὁ ποιητής, τὴν διπλὴν ἡδονὴν τῆς οικίας καὶ τῆς σιγῆς.

— Νά, εἶπε ὁ Ροδόλφος βαδίζων ἀντιγραμμένη ἀπὸ μυθιστορία! Καὶ ὅμως κυριοθετῶς χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἀπὸ τὴν κώδη μαγείαν, ἐκάθισεν σ' ἕνα κάθισμα καὶ παρατηροῦσε τὸν περπατῶν μελαγχολικὰ.

Μετὰ ὀλίγην ὥραν εὐρίσκει ὁ τελείως ὑπὸ τὸ κράτος πυρετοῦ φρεναπάτης. Εὐνόμισε ὅτι οἱ μαρμάρῃνοι θεοὶ καὶ ἡρεμοί, ποὺ ἐστολίζαν τὸν κῆπον, ἀφῆσαν τὰ βῆμα τῶν γιὰ νὰ πᾶνε νὰ ἐρωτοτοιοπῇσιν μὲ τὰς γαιονικὰς θεὰς καὶ ἡρωτίδας. Καὶ ἤκουσε τὸν χονδρὸν ἤραυλόν τ' ἀπαγγέλλει ποίημα ἐρωτικὸν εἰς τὴν Βελλέδα, τῆς ὁποίας ὁ χιτὼν τῷ ἐφάνη πεοιόγῳ βραχύς.

Ἀπὸ τὸ κῆτοςμα τοῦ ἀνέκρουσε τὸν κύκλον τῆς δεξιμένης νὰ διευθύνεται πρὸς μίαν νύμφην ἐκ τῶν πέριξ.

— Καλά, ἐσκέφθη ὁ Ροδόλφος ποὺ ἐδέχτο δὴν αὐτὴν τὴν μυθολογίαν. Νὰ ὁ Ζεὺς πηγαινέι νὰ συναντήσῃ τὴν Ἀθήναιαν, Φθάνει νὰ μὴ τοὺς πᾶσῃ ὁ φύλαξ ἐν ἑαυτοφῶν.

Ἐπειτα ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δύο τῶν χερῶν καὶ διέκρινε πρὸς μίαν νύμφην ἐκ τῶν πέριξ.

— Καλά, ἐσκέφθη ὁ Ροδόλφος ποὺ ἐδέχτο δὴν αὐτὴν τὴν μυθολογίαν. Νὰ ὁ Ζεὺς πηγαινέι νὰ συναντήσῃ τὴν Ἀθήναιαν, Φθάνει νὰ μὴ τοὺς πᾶσῃ ὁ φύλαξ ἐν ἑαυτοφῶν.

Ἐπειτα ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δύο τῶν χερῶν καὶ διέκρινε πρὸς μίαν νύμφην ἐκ τῶν πέριξ.

— Καλά, ἐσκέφθη ὁ Ροδόλφος ποὺ ἐδέχτο δὴν αὐτὴν τὴν μυθολογίαν. Νὰ ὁ Ζεὺς πηγαινέι νὰ συναντήσῃ τὴν Ἀθήναιαν, Φθάνει νὰ μὴ τοὺς πᾶσῃ ὁ φύλαξ ἐν ἑαυτοφῶν.

Ἐπειτα ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δύο τῶν χερῶν καὶ διέκρινε πρὸς μίαν νύμφην ἐκ τῶν πέριξ.

— Καλά, ἐσκέφθη ὁ Ροδόλφος ποὺ ἐδέχτο δὴν αὐτὴν τὴν μυθολογίαν. Νὰ ὁ Ζεὺς πηγαινέι νὰ συναντήσῃ τὴν Ἀθήναιαν, Φθάνει νὰ μὴ τοὺς πᾶσῃ ὁ φύλαξ ἐν ἑαυτοφῶν.

Ἐπειτα ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δύο τῶν χερῶν καὶ διέκρινε πρὸς μίαν νύμφην ἐκ τῶν πέριξ.

— Καλά, ἐσκέφθη ὁ Ροδόλφος ποὺ ἐδέχτο δὴν αὐτὴν τὴν μυθολογίαν. Νὰ ὁ Ζεὺς πηγαινέι νὰ συναντήσῃ τὴν Ἀθήναιαν, Φθάνει νὰ μὴ τοὺς πᾶσῃ ὁ φύλαξ ἐν ἑαυτοφῶν.

τὰ δύο τῶν χερῶν κ' ἐβυθίσθη εἰς τὸ ἀνθοπέλαγος τοῦ αἰσθηματος. Ἀλλὰ κατὰ τὴν γλυκυτάτην ἐκείνην στιγμὴν τῆς οἰμωγῆς τοῦ, ὁ φύλαξ τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ ἐκτύπησε τὴν πλάτην, κ' ἔτσι τὸν ξύπνησε ἑαφνικά.

— Κύριε, εἶνε καιρὸς νὰ φεύγετε!

τοῦ εἶπε.

— Εὐτυχὴς; ἐσκέφθη ὁ Ροδόλφος. Πέντε λεπτὰ ἀκόμη ἂν ἔμενα ἐδῶ, θὰ γέμισε ἡ καρδιά μου ἀπὸ πῶς πολλὰ λευκάνθημα ἀπὸ ὅσα εἶνε γεμάτες οἱ δ' ὅλες τοῦ Ρήνου καὶ τοῦ Ἀλφόνσου Κῶρ τὰ μυθιστορήματα.

Κ' ἐξακολουθῶν τὸν δρόμον του, ἐξῆλθε βιασινικὰ ἀπὸ τὸ Λουξεμβούργον τογαυοῦδων σινανὰ αἰσθητικὴν μελωδίαν, ἡ ὁποία ἦτο ὡς αὐτὸν ἡ Μασσαλίωτις τοῦ ἔρωτος.

Μετὰ μισὴν ὥραν, ἀγνωστον πῶς εὐρίσκει εἰς τὸν Πράδο καλοκαθισμένον σὲ τραπέζι πρὸ ἐνὸς πόντου καὶ συζητοῦσε μ' ἕνα νέον ὑψηλὸν καὶ περιβόητον διὰ τὴν μύτην του ἡ ὁποία εἶχε τὸν περιεργὸν προσὸν νὰ ἐμφανίζετο πλανίως μὲν ἀετῶδες, κατὰ μέτωπον δὲ σιμῆ.

Ὁ μυκαρὸς νέος δὲν ὑπελείπετο κατὰ τὸ πνεῦμα. Εἶχε δὲ καὶ χαριτωμένας περιπετείας ὥστε νὰ εἶνε εἰς θέσιν, εἰς παρομοίαν περιστασίας, νὰ δίδῃ καὶ ποίαν γνώμην ὀρεθὴν καὶ ν' ἀποβαίνει χρήσιμος εἰς τὸν φίλον του.

— Ὡστε, ἔλεγεν ὁ Ἀλέξανδρος Σωγράφος, εἶσαι ἐρωτευμένος;

— Ναι, φίλε μου, πρὸ ὀλίγου τὴν ἔπαθα, ἑαφνικά, σὺν δυνατῷ ὀδοντόπονος τῆς καρδιάς.

— Ἄδωκε μου τὸν καπνὸ σου, εἶπε ὁ Σωγράφος.

— Φαντάσου, ἐξηκολούθησε ὁ Ροδόλφος, ὅτι δυὸ ὥρες τώρα μόνον ἐρωτευμένους συναντῶ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ζευγαράκια.

Ἐσκέφθηκα νὰ μῶ στὸ Λουξεμβούργον κ' ἐκεῖ ἀνέμωσα κάθε λογῆς φανερασμαγορίας.

Αὐτὸ μου ἀνεστάτωσε τὴν καρδιά. Ἐξυλίζει ἐλαγίαις. Βελάζω καὶ γουργουρίζω ἔχω γινῆ ὁ μισὸς ἀρνί, καὶ ὁ μισὸς περιστερί. Κύτταξέ με, λιγάνι, θὰ ἔχω βέβαια, μαλλιά καὶ περὰ.

— Δὲν μοῦ λές τί ἡπιές, φιλαράκο; εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος δυσφορῶν, μὲ κοροϊδεύεις;

— Σὲ βραβιῶ πῶς εἶμαι στὰ καλά μου, ἀπήντησε ὁ Ροδόλφος. Δηλαδή; Μὰ σοῦ ἐξομολογῶμαι πῶς ἔχω ἀνάνκη νὰ φιλήσω κατ' ἐπὶ. Βλέπεις, Ἀλέξανδρε, ὁ ἀνδρῶν.

— Δὲν μοῦ λές τί ἡπιές, φιλαράκο; εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος δυσφορῶν, μὲ κοροϊδεύεις;

— Σὲ βραβιῶ πῶς εἶμαι στὰ καλά μου, ἀπήντησε ὁ Ροδόλφος. Δηλαδή; Μὰ σοῦ ἐξομολογῶμαι πῶς ἔχω ἀνάνκη νὰ φιλήσω κατ' ἐπὶ. Βλέπεις, Ἀλέξανδρε, ὁ ἀνδρῶν.

— Δὲν μοῦ λές τί ἡπιές, φιλαράκο; εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος δυσφορῶν, μὲ κοροϊδεύεις;

— Σὲ βραβιῶ πῶς εἶμαι στὰ καλά μου, ἀπήντησε ὁ Ροδόλφος. Δηλαδή; Μὰ σοῦ ἐξομολογῶμαι πῶς ἔχω ἀνάνκη νὰ φιλήσω κατ' ἐπὶ. Βλέπεις, Ἀλέξανδρε, ὁ ἀνδρῶν.

δρας δὲν πρέπει νὰ ζῇ μόνος; μὲ μιὰ λέξη πρέπει νὰ με βοηθήσῃς νὰ βρῶ μιὰ γυναῖκα. Θὰ πᾶς στὸ χορὸ νὰ κάνουμε ἕνα γύρο, καὶ ὅστιν πρώτη ποὺ θὰ σοῦ ὑποδείξω, θὰ πᾶς νὰ τῆς πῇ πῶς τὴν ἀγαπᾷ.

— Καὶ γιατί δὲν πᾶς νὰ τῆς τὸ πῇς μόνος σου; ἀπήντησεν ὁ Σωγράφος μὲ τὴν ἡττητὴν ἐρρινον φωνὴν του.

— Εἰ ἀναπητέ μου, εἶπε ὁ Ροδόλφος, σὲ βραβιῶ δὲ ἔχω ἐσχάσει ὅλο σὸ δόλου πῶς πρέπει νὰ λέγονται αὐτὰ τὰ πράγματα.

Σ' ὅλα μου τὰ ἐρωτικὰ μυθιστορήματα, οἱ φίλοι μου ἐγγραφῖν τὸ προοίμιον, περικλὶ δὲ καὶ τὸν ἐπίλογον. Ἐγὼ πρὶν μου δὲν τὸ κατῴρθωσα νὰ γράψω τὴν ἀρχὴν.

— Ἀρκεῖ νὰ ἔσῃς νὰ τελειώσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ σ' ἐννοῶ. Εἶδα κάποιον εἶνα ποὺ τῆς ἀρέσει ὁ βαρύτατος, ἴσως τῆς ταιριάζει.

— Ἀχ! ἐπ' ἀνέλαβε ὁ Ροδόλφος, πόσο θὰ ἦθελα νὰ εἶχε ἄσπρα χεῖρόκτια καὶ γαλανὰ μάτια!

— Διάβολε! νὰ ἔχῃ γαλανὰ μάτια! δὲν λέγω οὐκ... μὰ χερούκια... ἔχεις δὲ εἶνε δύσκολο νὰ τὰ βρῇ κανεὶς ὅλα. Μολοντοῦτο, ἀς πᾶμε στὴν ἀριστοκρατικὴν γειτονίαν.

— Στάσου, εἶπε ὁ Ροδόλφος ἐνῶ ἔμπαινε στὴν αἴθουσαν ὅπου εἶχαν συγκεντρωθῇ αἱ κομψαὶ τῆς συνοικίας. Νὰ μιὰ ποὺ φαίνεται γλυκυτάτη... Κ' ἔδειχνε μίαν νέαν πολλὰ κομψοτεμένην ποὺ ἐκάθητο εἰς τὴν γωνίαν.

— Καλὰ! ἀπήντησε ὁ Σωγράφος, μέινε σὺ λιγάκι πίσω, κ' ἐγὼ πηγαίνω νὰ τῆς ῥάψω τὸ φουτίλι τοῦ παθόντος. Ὅταν πρὶν νὰ γῇς, θὰ σὲ φωνάξω.

Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ συστήσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πηγαινέι νὰ καθίσης κοντὰ της.

— Θεέ μου! εἶπαν ἡ νέα, ὅταν ὁ Ροδόλφος ἐπῆγε κ' ἐκάθισεν κοντὰ τους,

ποῦ δὲν ἔμενε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τὴν γυναῖκα.

— Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ συστήσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πηγαινέι νὰ καθίσης κοντὰ της.

— Θεέ μου! εἶπαν ἡ νέα, ὅταν ὁ Ροδόλφος ἐπῆγε κ' ἐκάθισεν κοντὰ τους,

ποὺ δὲν ἔμενε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τὴν γυναῖκα.

Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ συστήσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πηγαινέι νὰ καθίσης κοντὰ της.

— Θεέ μου! εἶπαν ἡ νέα, ὅταν ὁ Ροδόλφος ἐπῆγε κ' ἐκάθισεν κοντὰ τους,

ποὺ δὲν ἔμενε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τὴν γυναῖκα.

Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

ποῦ δὲν ἔμενε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τὴν γυναῖκα.

Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ συστήσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πηγαινέι νὰ καθίσης κοντὰ της.

— Θεέ μου! εἶπαν ἡ νέα, ὅταν ὁ Ροδόλφος ἐπῆγε κ' ἐκάθισεν κοντὰ τους,

ποὺ δὲν ἔμενε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τὴν γυναῖκα.

Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ συστήσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πηγαινέι νὰ καθίσης κοντὰ της.

— Θεέ μου! εἶπαν ἡ νέα, ὅταν ὁ Ροδόλφος ἐπῆγε κ' ἐκάθισεν κοντὰ τους,

ποὺ δὲν ἔμενε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τὴν γυναῖκα.

Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ συστήσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πηγαινέι νὰ καθίσης κοντὰ της.

— Θεέ μου! εἶπαν ἡ νέα, ὅταν ὁ Ροδόλφος ἐπῆγε κ' ἐκάθισεν κοντὰ τους,

ποὺ δὲν ἔμενε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τὴν γυναῖκα.

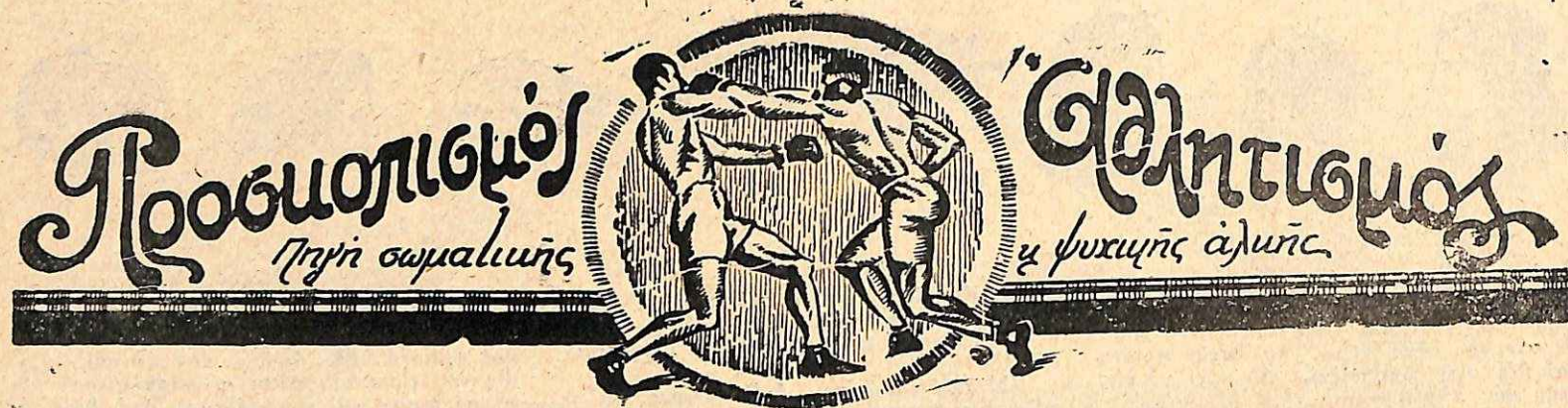
Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ὁ Ἀλέξανδρος συνομιλοῦσε μὲ τὴν νέαν, ἡ ὁποία ποὺ καὶ ἀπαντοῖσε μὲ χαριτωμένους καγχαμούς, καὶ τέλος ἐβρίσκει ἕνα χαμόγελο εἰς τὸν Ροδόλφον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν πολλὰ: Ἐλάτε ὁ δικηγόρος; ἀνέστησε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐλα λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐνίκησα! ἡ μικροῦλα δὲ φαίνεται νὰ εἶναι σκληρὴ, νὰ λάβῃς ὅμως φρικτὸ ὄφρος στὴν ἐσχάτη.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ συστήσης, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πηγαινέι νὰ καθίσης κοντὰ της.

— Θεέ μου! εἶπαν ἡ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

«Ο Αθήναιος αναφέρει εις τους «Δειπνοσοφιστάς» πόσο το γεγονός τουτού το ύμνησεν ο ποιητής Δωριεύς. Περί του θείου του Μίλωνος αναφέρει ο Διόδωρος το ακόλουθον ανέκδοτον λέγει ότι όταν οι Σίβαριται εξεστράτευσαν κατά του Κρότωνος, ο Μίλων φέρων εις την κεφαλὴν στέφανον καὶ κρατὶ βλημένος ὡς ἄλλος Ἡρακλῆς λεόντων, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῇ τῶν συμπολιτῶν του καὶ ἔκρεψεν εἰς φυγὴν τοὺς Σιβαρίτας.

Διὰ τὴν ἀντιληφθῆναι τὴν ἀνανδότης τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ὡς γνωστῇ καὶ τὸ ἀκόλουθον. Εἰς τὴν

συμπόσιον φιλοσόφων, ἔταν ἡ στέγη ἡπεῖλει νὰ πέσῃ ὁ Μίλων ἐκράτησε τοὺς στύλους τῆς στέγης ἕως οὗ ἐξῆλθον οἱ συνδαιτημόνες σῶοι.

Ὁ ἀναφέρων τὰ ἀνέκδοτα αὐτὰ Πανσανίας λέγει ἀκόμη ὅτι κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ τοῦ πᾶν καρπὸν ροδιάς χωρὶς διὰ πίεσεως νὰ τὸν συντρίψῃ.

Κάποτε ἐστέκετο ἐπὶ δίσκου ἀλειμένον με λάδι καὶ κανεὶς δὲν κατῶρθωσε νὰ μετακινήσῃ τὸν Μίλωνα. Ἡμέραν τινὰ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ μετώπου του χορδὴν καὶ δι' αὐτῆς περιέδεσε τὴν κεφαλὴν του. Κρατῶν δὲ τὴν ἀναπνοὴν του αἱ βλέβες τοῦ μετώπου του ἐγέμνησαν τόσο αἶμα, ὥστε ἔσπασεν ἡ χορδὴ.

Ἐν τούτοις ὑπῆρχεν ὡς εἶπα κάποιος δυνατώτερός του. Ἦτο ὁ Αἰτωλὸς Τίτορμος. Οὗτος, μετέφερεν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν λίθον τῶν ὁποίων ὁ Μίλων μόλις κατῶρθωσε νὰ κινήσῃ.

Διηγοῦνται ἀκόμη ὅτι συνέλαβε ἀπὸ κάποια ἀγέλη ταύρων διὰ τῆς μῆδος μὲν χειρὸς ἓνα ταῦρον ἀπὸ τοῦ οὔσιου ποδὸς καὶ διὰ τῆς ἄλλης ἄλλον καὶ παρὰ τὴν ἀντίστασιν ἔμεινεν οὗτος ἀκίνητος.

Ὅταν δὲ ὁ Μίλων εἶπε πάντα ταῦτα, ἀνέκραξεν ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν «Ποικίλῃν Ἱστορίαν» τοῦ Αἰλιανθοῦ. — Ὡ Ζεῦ, μὴ τυχὼν ἐσπειρας τοῦτον ὡς νέον Ἡρακλῆα;

ΓΡ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 441)

διότι τὰ παρακολουθῶ ἀπὸ κοντὰ.

Ἔγιναν καὶ γίνονται πολλὰ. Ἄλλὰ ὅσα καὶ ἂν γίνονται, τὸν ἥϊραν σὲ μιὰ κατὰστασι οἰκονομικὴ ἄθλια. Ἡ ἀναδημιουργία ποὺ γίνηκε καὶ γίνεται τὸν πέτυχε στὴ φτώχεια καὶ τὴν ἀνέχεια

Ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ λεπτὰ

Καὶ πέστε μου τώρα τὴ φτώχεια του θὰ κυτᾷ τὴ πείνα του, ἢ τὰ διδάγματα, τὰ πειράματα, καὶ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ ἀπαιτοῦν χρήματα;

Τώρα τὸ σκεφθήκαμε νὰ τὸν ἀναπτύξουμε, ἀλλὰ δὲν σφιγομετρήσαμε καὶ τὴν ἱκανότητα του, ποὺ κοντεῖ νὰ ἐκμηδενισθῇ τώρα στοῦ κουφοῦ τὴν πόρτα ὅσο θέλεις βρόνια Ἡ φτώχεια ἀνακόπτει κάθε πρόοδον, διότι νησιτικὸ ἀρκουδὶ δὲν χορεύει. Πρέπει πρῶτα νὰ φάῃ καὶ ἔπειτα νὰ ἀκούσῃ νὰ δῇ. Τώρα παραλύουν ὅλοι αἱ αἰσθήσεις του καὶ τὰ βλέπει ὅλα μαῦρα

Αὕτῃ βέβαια ἡ κατὰστασις εἶνε παροδικὴ καὶ θὰ περάσῃ. Ἀλλὰ ἡ παρέκβασις εἶνε ἀναγκαία γιὰ μερικὸν ποὺ τὰ βλέπουν ὅλα ρόδινα,

Ἴδού τὴ χρειάζεται

Τί λοιπὸν χρειάζεται, γιὰ νὰ δοποδῇ ὁ γεωργὸς; Τὰ ἀναφέραμε μέσας ἄκρας καὶ τὰ ἐπαναλαμβάνομεν με συντομίαν.

1) Διὰ τοῦ βιβλίου καὶ σχολεῖα γιὰ νὰ μαθαίνῃ τὴ τέχνη του.

2) Δασκάλους γεωπόνους πρακτικούς, ἱεραποστόλους με ψύχωσιν πολλοὺς καταρτισμένους καλὰ, ἐμπείρους, ψυχολόγους.

3) Πολλοὺς πειραματικούς σταθμούς σὲ κάθε χωριὸ γιὰ νὰ δοῦν τὰ μάτια του διότι τὸ παράδειγμα τὸν πείθει εἰς ἀφάνταστον βῆμα, γιὰ τὰ προϊόντα κάθε τόπου καὶ εἰς ὅλους κλάδους τῆς γεωργίας.

4) Σύστημα καὶ ὁργάνωσιν ποὺ νὰ πειγᾶσιν ἀπὸ τὴ μελέτη τοῦ γεωργοῦ καὶ σύμφωνα με τὴν πνευμα

τικὴν του κατὰστασιν.

5) Προστατευτικὰ μέτρα γιὰ τὴ παραγωγή του τὰ προϊόντα του, γιὰ νὰ μὴ τὰ πουλᾷ ὅσο ὅσο σὲ ὅποιον λάχει.

6) Ἀνάπτυξιν τοῦ συνεταιρικοῦ πνεύματος ποὺ τώρα τελείως τοῦ λείπει ἂν καὶ ὑπάρχουν συνεταιρισμοί.

7) Ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὴ τοκογλυφία ποὺ κυριολεκτικῶς ὀργιάζει καὶ νοὶ κορυφωμένην διάθειν τοῦ χρήματος Ἄρα χρήμα, ποὺ με τὴν βοήθειαν τῶν παραπάνω θὰ γεννησῇ καὶ θὰ ἀποδώσῃ, θὰ τοῦ κεντήσῃ τὴν ὄρεξιν, καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ ἐπίβλεψιν μεγάλην, ἄγρυπνὴν, ὥστε νὰ ἀπολαμβάνῃ μόνον ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἐργάζεται καὶ θὰ κοπιᾷ καὶ ὅχι ὁ ὀκνηρὸς, διότι ὑπάρχουν καὶ τέτοια.

Ὅλα αὐτὰ ἔλαχε ὡς πρόγραμμά του ὁ Ἐποικισμός, ποὺ καταργήθηκε δυστυχῶς πολὺ ἔνωρίς, διότι ἐδεώθησαν ὡς ὅριμον τὸν γεωργόν, γιὰ νὰ κατενθῇ τὸν ἑαυτὸν του.

Με τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ τοῦ κινήσουμε, ὅλες τὲς καλὰς ιδιότητες ποὺ ἔχει καὶ θὰ ξυπνήσουμε μέσα του, ὅλα τὰ καλὰ συναισθήματα ποὺ ἀναφέραμεν, ὥστε νὰ προσδεύσῃ, νὰ ξυπνήσῃ, νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης τοῦ 2ου αἰῶνος καὶ νὰ μπορεῖ καὶ αὐτὸς νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς νέας ἐφευρέσεις τῆς ἐπιστήμης του πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἰδικόν του καὶ τῶν ὅσων ἄλλων ποὺ ζοῦν ἀπὸ τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων του.

ΕΜ. ΑΝΑΣΣΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ

ΔΙΣΤΙΚΑ

Τρία τὰ φύλα τῆς καρδιάς
ποὺ μὴ εἶς μαρμαίνα,
ὁ ἔωτος τὰ μοραῖς
ἀγάπη μου γιὰ σένα.

Τέσσερις ἐθαγγελιστὲς
ἐλάσαν τὸ μοῦμί σου,
καὶ ρησόντα, στὰ βασανί
φῶς μου γιὰ ὁδοὶ σου.

Πέντε σταλαμηνίες νερὸ
στοῖσι ἀπ' τὴν καρδίᾳ μου,
νὰ μὴ σὺ πῶρ ἄλλοι, κανεὶς
καὶ χάσω γὼ κυρὰ μου.

Ἐξ ἡ γιὰ τοὺς με διατηροῦν
καὶ τρεῖς μοῦ καθεὶν αἵμα,
κι' ὅλοι στὸν κόσμῳ λέσιν
πῶς γάνονται γιὰ σένα.

Ἐφ' ἡ νὰ τὰ εὐχῶν ποὺ
προσκυνῶν γι' ἀνθρώποι,
καὶ πνεύματ' ἐξ ἐξοικῆς
ἢ ὁ κρητὶς σου νύχτη.

Τὸ μαυτοῦλο ὅκτ' ἔχωρθε,
κι' ὅκτ' ἀποπνέω κατὰ
με τὴν καρδίᾳ μου σ' ἀγαπῶ
μὰ διαφυγὰ δὲν ἔχω.

Ὁ κρητὶς πορτοκάλι μου
με τὰ ἐννία σκελίδια,
νᾶενας νὰ σοῦ φιλῶν
τα ὁδὸ σου μοῦρα φρούδια.

Δέκα νὰ φῶς μ' οἱ ἐντολὲς
ποῦ γράφ' ὁ θεὸς σ' ἡ ἀλάκα
καὶ δεκά μ' ἡμεῖς σ' ἀγαπῶ
ξανά καὶ μαυρομάτα.

Ἐνδεκά μ' ἡμεῖς σ' ἀγαπῶ
καὶ δεκά μ' ἡμεῖς σ' ἀγαπῶ
καὶ δεκά μ' ἡμεῖς σ' ἀγαπῶ
καὶ δεκά μ' ἡμεῖς σ' ἀγαπῶ

Δώδεκα φίλους ἔκαμα
καὶ εἰν' οἱ ἀποσταλτοὶ
νὰ βλέπουν τὸ κορμῶν σου
κατ' ἡμέραν καὶ ὁκλή.

Νίκος Δημητρακάκης

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

80Σ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

(Σειρὰς Αα)

1 Εἰς τὸν τόπο μου ἐν πρώτοις
εἶμαι μιὰ ἀρχὴ ὥραια,
Μὰ τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης,
μέχουνε στα τελευταῖα,
εἴσατε πολλὰ ἀδέλφια
εἶμαι πρώτη καὶ σ' αὐτὰ.

τί εἶνε;

2 Πολλὰ σπιτάκια εἴμαστε
κίβλα μαυροπνεύματα
ἀγριο θηριο μᾶς τραβᾷ
καὶ μᾶς πετᾷ στὰ ξένα.

τί εἶνε;

3 Εἶμαι χήνα τετράπους,
μὰ ἂν μοῦ κοψῇ τὸ κεφάλι
γίνομαι ὄνομα κρᾶτους.
4 Εἶμαι ἓνα πρᾶγμα
με τέσσερις τριχες,
ἔχω καὶ ἄδελφο
μὲ ἄπειρες τριχες,
μὰ ὅταν ἐνώσουμε τίς τριχες
γίνεστε ὅλοι
γαμπροὶ καὶ ὕψος.

Τί εἶνε;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Κάποτε ὁ ἰδιοκτήτης ἐνὸς λουτροῦ
φεύγοντας γιὰ κάποιον ὑπόθεσι του εἶπε
στον ὑπηρετὴν του τὸν Γιάννη. Πρόσεχε
Γιάννη σὲ τίς τιμὲς τοῦ λουτροῦ. Τὸ λου-
τρό γιὰ τοὺς ἀνδρᾶς εἶνε 4 δραχμῆς, γιὰ
τίς γυναῖκες 2 δραχμῆς καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ 6
παιδιά ἓνα φράγκον.
Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Γιάννης δίνει στοῦ
ἀφεντι τοῦ 80 δραχμῆς καὶ τοῦ λέει
ὅτι λουθήκαμε τὴν ἡμέρα ἐκείνη 80 δρα-
χμῆς. Ὁ ἰδιοκτήτης δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ
πόσοι ἄνδρες πόσες γυναῖκες καὶ πόσα
παιδιά λουθήκαμε.

Μπορεῖτε σῆς;

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΜΑΣ

4ου (7 8ον φύλλον) καὶ 5ου (9 10ον φύλλον)

Εἰς τὸν 4ο διαγωνισμό, ποὺ περιλαμ-
βάνει τὰς λύσεις τῶν αἰνιγμάτων τοῦ
7ου καὶ 8ου φύλλου βραβεύομεν με ἐτη-
σία συνδρομὴν τὸν κ. Μαν. Βαλάνη ἐστια-
τορεῖον Στρατηγῶν Ποροῦ.

Αἱ λύσεις εἶναι: τοῦ μὲν 7ου) Ζά-
χαρις—Χάρις, Βόλος—διὰ βόλος, ἡ βρο-
χὴ, ὁ καθρεπτις, ἡ ψείρα, τὸ χιόνι, τὸ
καρπούζι, τοῦ δὲ 8ου) Σερφός—εὐριφός,
γεωγραφικὸς χάρις, σκαλίστρο, σκαμνός,
μετ' ἄστρα, σκεπασματα, ὁρμος, ἡ-
χως, ζώνη.

Τοῦ 5ου διαγωνισμοῦ, ποὺ περιλαμ-
βάνει τὰ αἰνιγματα 9ου καὶ 10 φύλλου
αἱ λύσεις εἶναι αἱ ἑξῆς: 9ου) φραγκο-
συκιὰ, μολυβδοκοντοῦλο, φουρνός, παν-
ταλόνι, σταφυλὶ, τὸ α (μεγά), τὸ ἀλάτι,
Τοῦ δὲ 10ου) Λαμία, λύνος, πέννα, γου-
ρουνά, τὸ γάλα τῆς μαννας, Τὴν ὁρμή
λύση σ' ὅλα ἔδωκε μονοῦ ἡ Διὸς Σταν-
ριανὴ ὑπαράκι Σελία, Ἀγ. Βασιλείου
Ρέθυμνον Κρήτης.

Στο πρόκειμα τῶν κάρων, ποὺ δημο-
σιεύσαμε στο 11 φύλλο πήραμε πάρα
πολλὰς λύσεις καὶ ἦσαν ὅλες σωστές.
Γι' αὐτὸ ἀναγκαστήκαμε νὰ καταφύγουμε
στον κλήρο.

Ὁ κλήρος ἔπεσε στὸν κ. Δημ. Γου-
λὴν Νέον Σιγάκον, Ἀξιολογῶν, τὸν
ὁμοῖον καὶ βραβεύομεν με ἑξαμηνὸν συν-
δρομῇ.

ΛΥΣΙΣ

Πρῶτα πρῶτα ἓνα κάρω ἀπὸ τὰ 5 θὰ
πᾶν νὰ σταθῇ στὴν προσοχὴ τοῦ γεφυ-
ροῦ. Τὰ ὅποια 4 θὰ ὁπισθοχωροῦν
οὕτως ὥστε, ὁ γέφυρος ποὺ εἶναι, ἀπὸ αὐ-
τὰ ὡς τὴν προσοχὴ νὰ περιλαμβανῇ τὰ
ἄλλα 5 ἀντίθετα κάρω. Ἀφ' οὗ προχωρη-
σουν ὀπίσω τὰ 4 κάρω καὶ ἔλθουν σὲ
θέση τους τὰ ἄλλα 5, τὸ κάρω ποὺ εἶ-
ναι στὴν προσοχὴ θὰ εἶναι εὐκαιρία νὰ
φύγῃ ἄλλο κάρω ἀπὸ τὰ 4 ὅποια πᾶ-
ν καταλαβῇ τὴν προσοχὴ, καὶ εἴσι
πότε μὲν καὶ πότε πᾶν τὰ 5 κάρω
θὰ διευκολυνθοῦν τὴν διαβάσιν τῶν ἄ-
λων.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟΝ

Τὸν ἀγαπητὸν μας ἐπαδελφὸν Ἰω-
άννην Κασσακὴν πτυχιόχον Ἐμπο-
ρικῆς Σχολῆς Μεταξὺ μνηστευθέντα
μετὰ τῆς καλλιμορφῆς καὶ ἐκ καλῆς οἰ-
κογενεῆς δίδος Κασσι. Ἰλυροβέστη
συχαίρομεν καὶ εὐχόμεθα γλυκεῖαν
τὴν περιόδον τῶν ἀρραβῶνων τῶν κας
ταχεῖς χρόνους καὶ εὐεχνοῦς τοὺς
γάμους τῶν.

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤ. ΓΟΥΛΛΙΟΙ

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ

ΠΟΛΥΤΙΜΩΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΑ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΣΑ

150 δρ. ποῦ εἶναι ἡ ἐτήσια συνδρομή
75 ἡ ἐξάμηνος, 40 ἡ τετρίμηνος

ΔΑΤΙΜΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Η τελευταία σελίς του εξωφύλλου Δεχ. 2000 — Δίχρωμος 2500
Λισπυρήσεις εντός του χει

ελευταία σελίς το βιβλίου

ΜΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΟΛΙΑΣ

12 ΛΕΩΝ ΤΡΟΧ

ΜΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΟΛΙΑΣ

ΛΟΓΙΑ

ἔλεγε· ὁ δὲ ῥόν· Ἀντακίου· ἀντιπρό-
 σωπὸν ἡμῶν Ἀρταν· Ὁ μὴ ἰδιαιτέρα ἀ-
 πάντησις ὁπτεῖται εἰς τὴν πληθύναν
 τῶν ἐπισκελῶν τῶν ἀντιπροσώπων ἡμῶν
 πὸν λαμβάνουσιν. Τὴν κ. Ν. Ματαφοντά-
 κων ἐνεργήσαμεν συζήτησιν ἡμῶν, ἐπί-
 σης ἐξέτασε καὶ τὰ ἄλλα με ἀποβλέ-
 πει ἡμῶν ψάφει· ε. Διὰ τοῦ παρόντος σά-
 βιδον ἐπὶ δικαίῳ καὶ εἰσπράττει καὶ
 τὰ ἡμῶν ἀποστειλεται τὸς συνδρουὰς οὗ-
 τῶν πὸν ἡμῶν· ἐνεργήσατε. Καὶ νενική-
 κειτε ἀντιπροσώπων ἡμῶν ἐπὶ τὸ δ καὶ
 καὶ τὴν ὑπογράφουσιν καὶ εἰσπράττει ἡμῶν
 καὶ ἡμῶν ἀποστειλεται τὸς συνδρουὰς οὗ-
 τῶν ἡμῶν ἐνεργήσατε ὡς συνδρὸς ἡμῶν.

ματὰ τῶν.
Πατρὶς Σπουρίπουλον Δημ)ὸν Τσι-
 ούκα Κτιστοφίος. Αὐτὸ ἔστι πολλὰ διότι
 παρεβόασα ἐντελῶ· τὴν πύθρεσιν μα-
 τὰ σὰς εὐχαιοσιτήσω εν νιὰ τὰ καλὰ σα-
 λῶσα καὶ νὰ σὰς συγκαθίμιν γὰ τὸν
 ἐνθουσιασὰ καὶ τὴν ἁποστήριξη πύ-
 θρεννετε ποδὲς πᾶν τὸ ὠφέλιμον διὰ τὴ
 κοινω)ίαν. πρῶγμα, τοῦ εἰς τὴν συνεί-
 δησιν μας σὰς καταστήσει· μεταξὺ τῶν
 καὶ υἱέρων διδασκάλων τῇ Ἑλλάδος. Τ
 βρίσκετε λοιπὸν καὶ ὅν καὶ πορθηλὴν
 κῆν, τὴ δὲ εὐχρηθῆ αμε) Ἑλλὰς ν
 εἶχε πολλὰ ὅς ἑταίους θερμοφρονες δ
 διακρίσει :

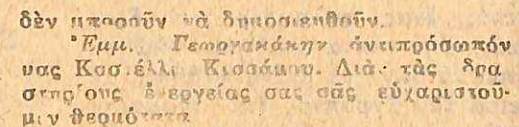
Μ.χ. Β. Μπεκάκος μαθητήν Ε. Γυ-
μνασίου Ἀρσάκων. Εὐχάρστως σὺς
διορίζουσαν ἀντιπρόσωπον με εἰς τὸ
Γυμνάσιόν σου. Ἀβέηται ὑπ' ὄψιν σου
ὅτι νοσῶμεν παρακίνητος εἰς τὸν κ. Γ. Ξ.
Ἀμφιλοχίαν. Περιεμένοντες ἐνεργείας
σου.

σας. Ἀριστ. Ἀπ. Σταύραν ἱμνῶσιν
Ἀρτσ. Γιὰ τὴν ἐνθουσιώδη ἐπιστολή
σας σὰς συγχάρωμεν καὶ σὰς εὐχαριστοῦ-
μεν.

μεν.
Γ. Α. Σ. ἵερὰν ἀναποσάπτων μετ'
ἡμετέροισιν Σφράζων. Ἐπίστευ. Ὅσοι
νῦν τὴ ζώναν σας ὡς ἀναποσάπτων μετ'
εἰς τὴν ἐνεργήσαν τὴν διδασκίαν τοῦ «Εὐ-
αγγελίου» καὶ τῶν ὁσίων τοῦ εἰς τὴν
πλὴν σας ἐννέμεντες συνδραμεύουσιν
καὶ Ἀναποκαίσεις δημοσιεύμεν εὐ-
χαρίστως.

Κ. Παπαγεωργίου ἀντιπρόσωπόν
 μας Γυνάσιν Κασσίου Ἀλήνου. Αἱ με-
 ταβολαὶ τῶν ὀνομάτων ἔχουν καὶ ἀ-
 σταθισαὶ τὰ φύλλα Ἀρχιερατοῦ ἐνταύ-
 τη καὶ σ. ε. γ. α. Διὰ τὰς δημοσι-
 οῦς ἐνεργεῖα οὐ σὺς ἐχαρακτοῦ
 μεν.

μεν,
Π. Δρα-άκην ἀντιπρόσωπόν μας Κη-
στέλλι. Πεδιόδος. Αἱ ὑποδείξεις σας ἐ-
γίνοντο καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε. Τὰ προβλή-
ματα δυστυχῶς ὡς καθαρῶς ἀγλ. βροχὰ

Τὴν δε)σα Ε. Τουλωνάκην ἀναγρά-
ψαι καὶ τὴν ἐπαρρησιόσμεν. Προτιμό-
τεσαν θὰ ἦτο γὰ εἰσπαρήτε σεις τὰς
συνδρομὰς καὶ οὐκ τὰς ἀποστέλλετε. Ἄν-
δρες δὲν υπογράψατε. Ὑπάρχει καὶ κα-
μὴν τὸ ἄλλο πρὸ ὧν εἰσπαρήτε.

Α. Ἀδελφοὶ πολλοὶ ἀντιπροσώπων
μας Μεγίλου εἶναι, τὴν κ. Ζήσαναν ἐ-
γὼς ἔβην συνδρομητὴς καὶ σὰς εὐχαρι-
στοῦμαι ὑποτρέπουσιν. Ὅλοι θὰ γίνον-
ται σιγά

Ἰ. Πάσις Ἑδέσσα. Τὸ μέγαλο καὶ
 εὐ εὐ ἐνδιατέροντας ἡμᾶς συγκινηῖ.
 Αὐτὸς πρὸς ἡμᾶς ἐσυστήσατε ἐν γὰρ ἡμῶν
 συνδρομητῆς μας,

Τὸν υἱόν, Κ. Κωνσταντίνον Κά-
 ποὺ Κυδωνίας, Ἰωάν. Τριτάτον ἔχον
 σεσημένον Κωνσταντίνον Ἀλβαν. Ἀδρ.
 Βασουλίνον Γαβρὴν, Κωνσταντ. Δεσ-
 ποτ. Κώστα Η. Τελλιμαρῆνον μηδὲν συν-
 δουλῆσας πᾶσι καὶ εὐχόμενον ἵνα θεο-
 δοτήται διὰ τοῦ εὐαγγ. προστάξαι τὸν

Ν. Ἀδμοπούλου. Τρίκαλα, Μ. Πι-
πουνάκη. Χανιά. Κετάνου. Χρ. Κον-
τά. Σαρομάλα. Ἡλίου Κωνσταντίνου.

ταῖς ἡμετέροις, ἡμῶν Κανέλλῳ δου-
λον Πύλλῳ, Ὁδοῦκατον Σώτην, Τηφένιαν
Σελίαν, Μαχρίαν Κασσι Καστοῖαν Σπυο.
Κασοφάντην Μονάφικον, Σουλ Σεσα-
δάρην Κασσι Κασοφάν, Σουλ. Χα-
τζηβασιλείου Κασοφάν Ἀνδρ. Ἀθανασί-
ουλος Μανηλοφάν, Μ. Παπαδίου
Κασοφάν Χρησ. Παυλ. κινίθη Κασοφ.

Καστορός Χρησας Παιδαγωγὸν καὶ
 διὰ τὴν Ἑλένην, Κωστ. Λήαν Κέλευθα,
 Σταύρ. Παλαμνίου τοῦ Τριτοῦ Καστορίας
 Β. Παπαγιαννίου τοῦ Τριτοῦ Θεσσα-
 λίας Π. Ἰωννίδου τοῦ ἑκατοστάου τοῦ
 Λοῦρας Κ. Τριτοῦ τοῦ Ἀνδριαν. Πλιν.
 Βασ. Λεγάτου τοῦ Τριτοῦ Καστορίας Μαρίκα
 Παπαγιαννίου τοῦ Τριτοῦ Καστορίας Κωνσ-
 τ. Κωπιδίου τοῦ Κέλευθα Κελενίς, Κωστ.
 Γεωργίου τοῦ Μεσσην. Τὴν ἑρηνικὴν
 σὰς ἐβήσματα ἔλθον καὶ σὰς εὐχα-
 στοῦμεν.

Εἰς τὰ ἐπομένον φέλλων θὰ δηροσι
ἐξώσωμεν τὴν συνέλευσιν τῶν ἀπατησάντων
μας ὁ ἀπὸ τοῦ ποδὸς σπένδων δοκι-
μας. Ἐπίσης θὰ συνεγείσωμεν τὴν δημο-
σίευσιν τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀπατησάντων
μας.

πάντων ἡμε-
 ρων ἐπιβουλῶν, πάλιν τὴν παρὰ
 κησὶν μας ποὺ εἶχε ἀνέστησε ἀνα-
 γνώστη μας καὶ ἰδὼς τὴς διδασκαλίας
 τὰς εἰς ἀποστείλουν λαογραφικὴν ὕλην
 ὅπως εἴταμε γράψαι εἰς τὸ περιοδομα-
 γον φίλων μας.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

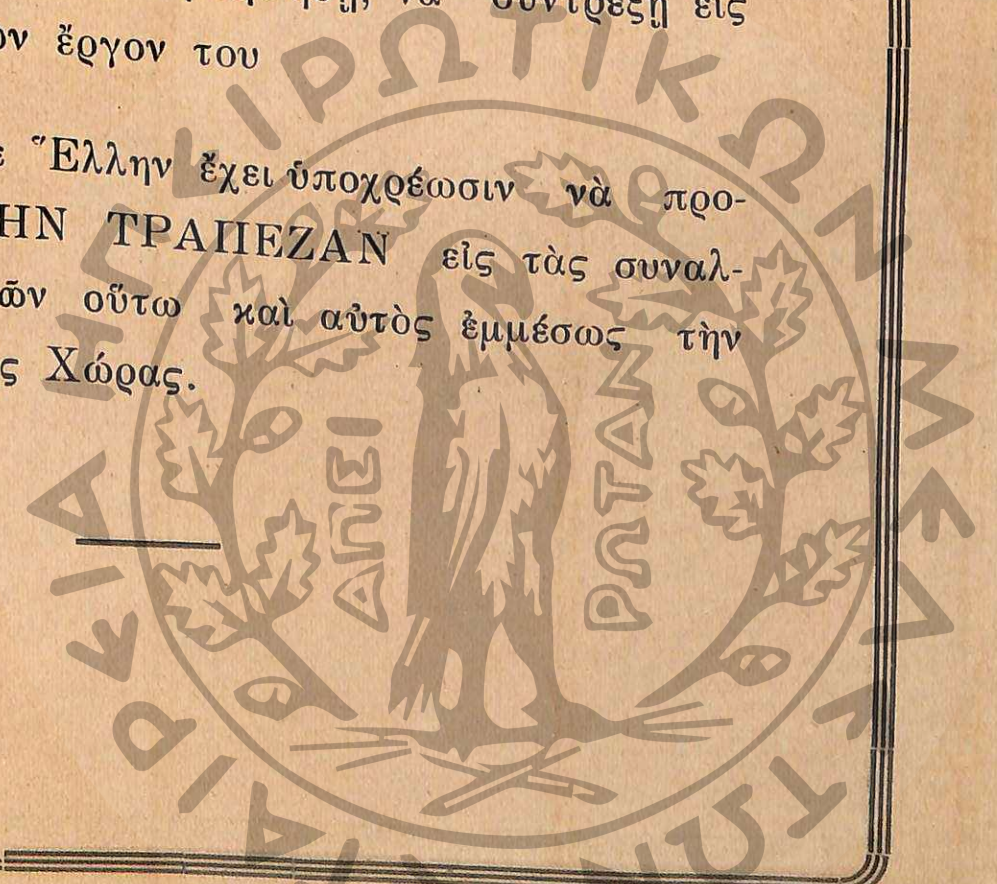
Ὁ ἀγρότης εἶναι ὁ εὐχυμος μαστὸς ἀπὸ τὸν
ὁποῖον βυζαίνει υἱείαν, τροφήν, ζωὴν ὅλη ἡ Χώρα.

Τὸν ἀγρότην λοιπὸν τοῦτον, τὸν τόσον χρήσιμον,
πολύτιμον εἰς τὴν ζωὴν τῆς Χώρας

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ἔθηκε προορισμόν της νὰ ὑποβοηθήσῃ, νὰ συντρέξῃ εἰς
τὸ πλουτοπαραγωγικὸν ἔργον του

Γι' αὐτὸ κάθε Ἑλλην ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προ-
τιμᾷ τὴν ΑΓΡΟΤΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ εἰς τὰς συναλ-
λαγὰς του, ὑποβοηθῶν οὕτω καὶ αὐτὸς ἐμμέσως τὴν
πλουτοπαραγωγὴν τῆς Χώρας.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Ι. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. ΚΟΥΡΥΖΗΣ

ΕΔΡΑ-ΑΘΗΝΑΙ
ΜΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ
ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΙΝ
ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΥΡΟΣ
ΜΕ ΑΝΕΠΙΛΗΠΤΟΝ
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΝ ΤΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ

Ο ΠΕΛΟΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΒΡΑΧΟΣ
Ο ΑΚΛΟΝΗΤΟΣ ΑΠΟ ΠΑΣΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΘΥΕΛΛΑΝ
ΜΕ ΕΘΝΙΚΩΤΑΤΗΝ ΤΗΝ ΒΑΣΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ
ΕΙΣ ΟΝ, ΩΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΡΕΧΟΥΝ ΤΟ
ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΧΩΡΑ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΔΥΣΧΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΟΙΚΟΝ. ΣΤΙΓΜΗΝ

